TfS
TIDSKRIFT FÖR SCHACK
NR 10 ÅRGÅNG 97 1991

Brynell Sverigemästare!

Stellan Brynell vann 1991 års Sverigemästerskap efter att ha besegrat Lars-Åke Schneider i särspelet i Helsingborg. Här de är de båda i analystagen (Brynell t v) med Limhamnsspelarna Ferdinand Hellers (t v) och Krister Larsson som åskådare. Den nye Sverigemästaren kommenterar det avgörande särspelspartiet!

TfS

Tidskrift för Schack är officiellt organ och medlemsblad för Sveriges Schackförbund.

Ägare: Sveriges Schackförbund.

Kansliadress: Box 2246, 600 02 Norrköping, tel 011/10 74 20.

Redaktör och ansvarig utgivare: Bo Plato, Gethornskroken 21, 281 49 Hässleholm, tel 0451/128 50, telefax 0451/147 90.

Ekonomi: Johan Berntsen, Malmö Schackförbund, Box 30055, 200 61 Malmö, tel. 040/15 03 88.

Prenumerationer: Bo Aurell, Krutvägen 3, 281 44 Hässleholm, tel 0451/364 11.

SSF:s TfS-kommitté: Hakon Persson, Ingvar Persson, Bo Plato, Johan Berntsen, Bo Aurell.

Prenumerationer: Samtliga prenumeranter är medlemmar av Tidskrift för Schacks Kamratförbund. Prenumerationsavgiften för 1992 är för medlemmar i Sveriges Schackförbund 245:–, för övriga 295:–. Stödprenumeration 400:-.

Annonspriser: Helsida 2 000:–, halvsida 1 200:–, kvartssida 700:–, sista sidan av omslaget 3 000:–.

För annonsörer som sysslar med schacklig verksamhet utgår 50 % rabatt.

Postgiro: 60 46 34-6.

Bankgiro: 54 41-15 33.

All korrespondens sänds till någon av ovan angivna adresser.

Tryck: Norra Skåne Offset, Hässleholm

Innehåll

Schacksalonger 437
SM-särspelen 438
Timman vann snabbschack 447
TfS' julkryss 448
Julnötter 449
Tävlingskalender 449
Allsvenskan 450
Björkstadsschacket 455
Ungdomssidorna 456
Tilburgturneringen 461
Nils H Lundgren död 468
Damernas interzonturnering 469
Korrschack 469
Solstadsträffen 470
Kritik mot Maja efter VM-förlusten ... 471
Ernst Åhmans Minne 473
Veteran-VM 473
Problem 474
Studier 476
Ett parti av Marcel Duchamp.....478
Distriktsnytt..... 479
Register för 1991 480

Omslagsfoto: Björn Ansner

Nästa nummer

beräknas vara ute vid månadsskiftet januari – februari. Ur innehållet: Aleksej Sjirov kommenterar partier från det senaste (sista?) Sovjetmästerskapet, första avsnittet i en serie artiklar under rubriken "Schackspelaren och elektroniken" m m. Manusstopp för nr 1: 10 januari, för nr 2 7 februari!

Inbetalningskort medföljer.

Schacksalonger

■ I slutet av november invigdes de nya Schacksalongerna i Stockholm. Därmed har distriktsförbundet efter sju års kringflackande äntligen fått lokalfrågan löst på ett tillfredsställande sätt.

❑ Förbundets ordförande Sven-Gunnar Samuelsson skriver i en liten jubileumsskrift:
– Att kunna koncentrera den verksamhet vi tidigare haft mer eller mindre utlokaliserad till klubbarna är verkligen ett lyft för oss.

❑ Schacksalongerna med adress Hornsgatan 78 har givetvis sitt namn efter Erik Lundins legendariska lokaler vid Drottninggatan. De är resultatet av tre års bearbetning av politiker och myndigheter. Hyran uppgår till 400 000 kronor om året. Endast 70 procent täcks av kommunala medel, vilket innebär dryga egna kostnader.

❑ Lokaler har alltid varit ett problem och är det fortfarande i t ex Göteborg, där Schackspelets Hus kommer att försvinna. I övrigt är hela skalan representerad, från mörka källarskrubbar och skolmatsalar till kaféer och brandstationer (!). Bra lokaler kostar – Schack 08 i Norrköping betalar 70 000 om året – och det är inte många klubbar som har pengar.

❑ Dock, i ett av de största och klubbrikaste distrikten, Västergötland, som geografiskt omfattar tre län, fann kanslichefen Rune Emanuelsson till sin förvåning att ungefär hälften av föreningarna inte betalar någon hyra alls. Inställningen skiftar från kommun till kommun: Uddevalla SS, Alingsås SA, Bollebygds SK, SA Fenix m fl "bor" gratis, Skövde SS betalar över 20 000, Fristads SK 28 000 och Skara SS 32 000. I det sistnämnda fallet utgår 17 000 i bidrag. På något håll har politikerna insett det meningslösa i att först ta ut hyra och sedan betala samma kostnad i form av bidrag.

❑ Hur många klubbledare har klart för sig vad lokalen betyder? I en skrift utgiven till SK Rockadens, Stockholm, 60-årsjubileum för tio år sedan finns en mening som är värd att lägga på minnet:
– Om man skärskådar SK Rockadens verksamhet under dess 60 år, finner man att då klubben haft bra lokaler har framgångarna varit som störst...

☆ ☆ ☆

❑ Johan Berntsen, konsulent hos Malmö Schackförbund, har inträtt i TfS-kommittén som ekonomiansvarig. Han ersätter Zenita Andersson, Lund som har avsagt sig uppdraget på grund av bristande tid.

❑ Till sist påminner om vi prenumerationsavgiften samt önskar alla schackvänner en god jul och ett gott nytt 1992.

Stellan Brynell	½	½	1	½	2½
Lars-Åke Schneider	½	½	0	½	1½

SM-särspelen:

SKÅNE TOG SAMTLIGA TITLAR I HELSINGBORG

■ Stellan Brynell, 29, och Johan Hellsten,15, båda Limhamns SK, samt Martin Nilsson,15, Kristianstads SK - dessa tre namn kan nu skrivas in i hävderna som Sverigemästare för särspelens år , dvs 1991. Samtliga titlar gick alltså till Skåne.

Men det var inga självklara segrar, långt därifrån. De tre tävlingarna bjöd alla på stor dramatik och matchen om juniortiteln måste förlängas två gånger. Sällan torde en mästartitel har krävt så mycket slit: 15 turneringspartier, fyra särspelspartier, ytterligare två särspelspartier av snabbschackstyp samt två blixtpartier.

Stellan Brynell och Lars-Åke Schneider bjöd på fyra kampfyllda partier. I det första överraskade 1. e4-spelaren Brynell med sitt öppningsval. Han fick emellertid skapligt spel och stod bra då ett par tveksamma drag i mittspelet höll på att ställa till det...

FÖRSTA MATCHPARTIET
DAMINDISKT FÖRSVAR (E 18)

Stellan Brynell Limhamns SK — **Lars-Åke Schneider** SS Manhem

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sf3 b6 4. g3 Lb7 5. Lg2 Le7 6. 0–0 0–0 7. Sc3 d5 8. cxd5 exd5 9. Lf4 Sa6 10. Tc1 Te8 11. Se5 c5 12. dxc5 Sxc5 13. Sb5 a6 14. Sd4 Ld6 15. Sd3 Sxd3 16. Dxd3 Lxf4 17. gxf4 Se4 18. Tc2 Df6 19. e3

Världscupen avbryts

Styrelsen för GMA har beslutat avbryta den nya World Cup-cykeln sedan två av de tilltänkta arrangörerna har hoppat av. Återbud har kommit från Wellington, Nya Zeeland, där regeringsskifte har ägt rum, och från Bryssel, där man uttryckt missnöje med mediabevakningen av turneringen i Reykjavik.

Inte 19. Tc7? Sc5! jämte hotet 20. – Dd6.
19. – Tac8 20. Tfc1 Txc2 21. Txc2 h6 22. Sf3?! Sc5 23. Dd1?!

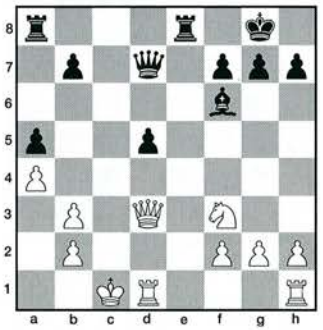

Här verkar 23. Dc3 (23. Dd4 Dg6) med idén 23. – d4 24. Sxd4 Dg6 25. f3 bättre. Rätten med damen ger svart tillfälle att iscensätta ett farligt angrepp som vit med nöd och näppe lyckas avvärja.
23. – d4! 24. Sxd4 Dg6 25. Df1 Sd3
Med hotet 26. – Se1!.
26. Te2 Tc8
Med hotet 27. – Tc1.
27. f5!
Genast 27. Sb3? vore fel på grund av 27. – Lf3.
27. – Dg5 28. f4 Dg4 29. Sb3 Ld5
Svart ser ut att behålla ett visst tryck efter 29. – Lxg2 30. Dxg2/Txg2 Dxf5.
30. Td2 Lxb3 31. Txd3 Lc4 32. Dd1! Dxf5 33. Td8† Txd8 34. Dxd8† Kh7 35. Dxb6 Db1† 36. remi.
Det andra partiet blev remi efter en del intressanta förvecklingar. Ordet till Stellan Brynell:

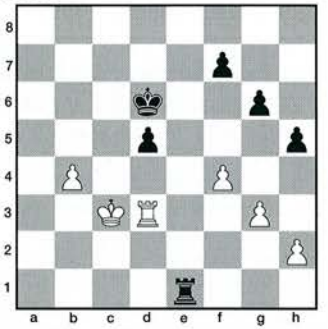
ANDRA MATCHPARTIET
FRANSKT PARTI (C 08)

Lars-Åke Schneider SS Manhem — **Stellan Brynell** Limhamns SK

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Sd2 c5 4. exd5 exd5 5. Lb5† Ld7 6. De2† Le7 7. dxc5 Sf6 8. Sb3 0–0 9. Lg5!?
Det vanligare 9. Le3 spelade Lars-Åke mot mig i SM i somras och han provade det igen i det fjärde särspelspartiet, dock utan någon större framgång. Varianten är säker för svart!
9. – Te8! 10. 0–0–0 a5!
Utropstecknen är inte mina utan Uhlmanns, alla franskspelares gud, som spelade så här mot Radulov 1983.
11. a4
Bäst. Radulov spelade 11. Sh3 men stod dåligt efter 11. – a4 12. Sd4 Lxc5 13. Df1 Db6! 14. Lxf6 Dxf6 15. Lxd7 Sxd7 16. Dd3 a3 17. b3 Se5!. På 11. Sf3 kommer 11. – Sg4!.
11. – Sa6 12. Sf3
Bra för svart är 12. Lxd7 Dxd7 13. Db5 Dxb5 14. axb5 a4!.
12. – Sxc5 13. Lxd7
Efter 13. Sxc5 Lxc5 står svart aktivt.
13. – Dxd7 14. Lxf6 Sxb3†
Här ser 14. – gxf6, som jag inte hade en tanke på under partiet, hemskt ut, men det hänger faktiskt en bonde på a4. Efter 15. Sxc5 Lxc5 16. Db5 Dxb5 17. axb5 står vit något bättre så ryggmärgen hade nog rätt ändå.
15. cxb3 Lxf6 16. Dd3

Får vit nu sätta kungen på a2 och sedan förstärka ställningen i lugn och ro kan det lätt bli obehagligt för svart som riskerar att hamna i en försvarsställning för att kunna hålla sina damflygelbönder. Jag föredrar aktivt spel.
16. – b5!? 17. Dxb5
Bra för svart är 17. Dxd5 Dc7† 18. Kb1 bxa4 19. bxa4 Lxb2! och 17. axb5 a4 18. Dxd5 Tec8† 19. Kb1 Dxd5 20. Txd5 a3 leder till liknande spel som i partiet.
17. – Dxb5 18. axb5 a4?
Det rätta var 18. – Tec8† för att tvinga kungen bort från centrum. Det kan följa 19. Kb1 a4 20. Tc1 Tcb8! 21. Tc5 axb3 22. Thc1 d4.
19. The1?
Efter 19. bxa4 Txa4 20. The1 Tc8† 21. Kb1 Tb4 eller 19. b4 Tec8† 20. Kb1 klarar sig svart fint, men mot 19. Txd5 axb3 20. Kd2! (med idén 20. – Lxb2 21. Tb1 Ta2 22. Kd3) har jag inte lyckats hitta något tilltalande för svart. Vits b-bonde (och då menar jag inte den på b2!) har blivit en verklig maktfaktor.
19. – Tec8† 20. Kb1 a3
På 20. – axb3 följer 21. Td3.
21. Sd4 axb2
Att gå förbi (21. – a2†) bara hjälper vits kung i säkerhet.
22. Kxb2 Tc5 23. Kb1! g6 24. Te2 Kg7 25. Tc2
"Sätter" en bonde men framtvingar tornbyte varefter svarts vinstchanser är noll.
25. – Txb5 26. Ta2 Txa2 27. Kxa2 Lxd4 28. Txd4
Med ett remianbud som jag naturligtvis borde ha tagit. Men jag kunde inte låta bli att spela på Lars-Åkes dåliga tid!
28. – Kf6 29. f4 Ke6 30. b4 Kd6 31. Kb3 Tb8 32. Td2 Te8 33. g3 h5 34. Kc3 Te3†
Om jag nu spelar på vinst borde jag åtminstone ha kastat in 34. – h4.
35. Td3 Te1

36. h4! Tg1 37. Kc2 Tg2† 38. Kc3 Kc6?! 39. Kd4 Te2 40. Tc3† Kd6 41. Tb3
Tidsnöden är över. Vit har en avlägsen fribonde perfekt understödd av tornet, men genom att gardera bonden med kungen och skära av vits kung längs fjärde raden lyckas jag rädda en halva.

41. – Td2† 42. Ke3 Tg2 43. Kf3 Tc2 44. b5 Kc7 45. b6† Kb7 46. Ke3 Tc4 47. Kd3 Ta4 48. Ke3 Te4† 49. Kd3 Ta4 50. Ke3 remi.

(Kommentarer: Stellan Brynell)

Därmed stod det alltså 1–1. Det tredje partiet blev matchens mest dramatiska:

TREDJE MATCHPARTIET
BOGOINDISKT FÖRSVAR (E 11)

Stellan Brynell	**Lars-Åke Schneider**
Limhamns SK	SS Manhem

1. d4 Sf6 2. Sf3 e6 3. c4 Lb4† 4. Sbd2 d5 5. Da4† Sc6 6. a3 Le7 7. e3 0–0 8. Ld3 a5 9. 0–0 Te8?

Jag måste medge att jag inte förstår tanken bakom detta drag. Den uppenbara planen var annars att blockera vits damflygel med a5–a4 följt av Sa5. Detta uppnår man lämpligen med 9. – Ld7 10. Dc2 a4 och nu är både 11. Se5 Sa5 och 11. e4 h6 helt acceptabelt för svart.

10. Dc2 a4 11. Se5 h6

Nu gick ju inte 11. – Sa5 eftersom a-bonden hänger.

12. f4 Tf8!

Lars-Åke erkänner sitt misstag – kanske det allra svåraste i schack (och i det verkliga livet!).

13. Sdf3 Sxe5?!

Här såg 13. – Ld7 bättre ut.

14. fxe5 Sd7

Med 15. e4! kunde vit nu ha fått stor fördel. Svart har inget motspel och jag kan lugnt utveckla damflygeln innan jag sätter in dödstöten. I stället spelar jag så svagt att partiet efter de närmast följande dragen blir helt oklart.

15. Ld2? c5 16. cxd5?

Varför öppna för sorgebarnet på c8? Bättre var 16. Tf2.

16. – exd5 17. Tf2 c4!

Styrkan i detta drag hade jag missat. Mitt planerade 18. Lh7† Kh8 19. Taf1 g6 20. Lxg6 fxg6 21. Dxg6 är rent nonsens efter 21. – Ta6!. Naturligtvis borde jag i stället ha spelat 18. Lf5 (med hotet e5–e6) men i mitt förvirrade tillstånd var jag rädd att vitfältaren skulle bli avbytt. Något som jag för övrigt några drag senare själv kämpar för att få genomfört!

18. Le2? b5 19. Taf1?!

Det hade varit bättre att hålla emot svarts b5–b4-motspel så länge som möjligt. 19. h3 skulle ha spelats.

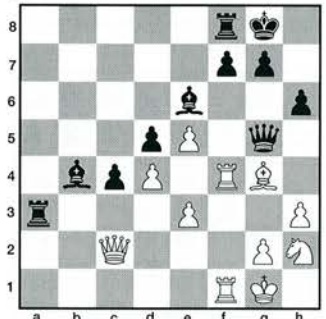
19. – Sb8! 20. h3!

Äntligen ett vettigt drag. Springaren på f3 fungerar som en stoppkloss och måste omplaceras. Frågan är bara om vit hinner skapa något på kungsflygeln innan svart bryter igenom på den andra kanten.

20. – Sc6 21. Sh2 b4 22. axb4 Sxb4 23. Lxb4 Lxb4 24. Lh5 Le6 25. Lg4

Löparen lockades till e6 för att damen ska kunna komma till g6 efter byte på e6.

25. – Dg5 26. Tf4 a3 27. bxa3 Txa3

Lars-Åke har alltså lyckats tränga in längs a-linjen och samtidigt få en stark fribonde på c-linjen, men det har tärt på tiden. Fram till drag 40 har han mindre än fem minuter medan jag själv kan gotta mig åt nästan en halvtimme.

Nu hade jag planerat 28. h4 De7 29. Lxe6 Dxe6 30. Sg4 men blev osäker på om jag verkligen hade kompensation för pjäsen efter 30. – h5! 31. Sf6† gxf6 32. Txf6 Dg4. I stället beslöt jag mig för att öka trycket längs f-linjen och invänta ett bättre läge. Tidsnödsspekulation!

28. Df2 Tfa8 29. h4 Dg6 30. Lxe6 fxe6 31. Tg4

Detta var min idé. Nu vinner jag bonde men till ett högt pris: Förlorad kontroll över c-bonden och svaghet på första raden.

31. – De8 32. Df6 De7 33. Dxh6 Ld2! 34. Tf3 c3?

Efter 34. – Ta1† 35. Sf1 (35. Tf1 c3) Tf8! vinner svart.

35. Tfg3 T3a7?!

Bättre var 35. – Ta1† 36. Sf1 T3a7.

36. Tg6??!

Inspirerad av Lars-Åkes hängande kläpp tycker jag mig kunna tillåta c-bonden att bli dam och jag ser inget försvar mot en springarschack på f6! Som Ferdinand Hellers mycket riktigt påpekat leder 36. Txg7† Dxg7 37. Txg7† Txg7 38. Dxe6† till remi eftersom 38. – Kh7 39. Sg4! är farligt för svart.

36. – c2 37. Sg4 c1D† 38. Kh2 Lxe3!

Med några futtiga sekunder kvar hittar Lars-Åke det enda draget. Nu går inte 39. Sf6† för 39. – Dxf6 varefter damen hänger på h6. Nåja, det är två drag kvar och om inte annat så kan ju kläppen falla…

39. Txe3

39. – Ta1??

Förlorar direkt. 39. – Dxe3 är inte så klart, vit har fortfarande angrepp, men 39. – Tf8! vinner. 40. Sf6† Txf6 41. exf6 Dxf6! är inte att tänka på, och inte heller det luriga 40. Dh5 fungerar. Svart spelar 40. – Tf1 och efter 41. Sh6† (41. Sf6† Dxf6! 42. exf6 Th1† 43. Kg3 Dxe3†) Kf8 42. Sf5 följer 42. – Th1† 43. Kg3 Dxh4†!.

40. Sf6† Dxf6 41. exf6 uppgivet.

(Kommentarer: Stellan Brynell)

2–1 till Brynell som "bara" behövde en halv poäng i det sista partiet för att bli Sverigemästare:

FJÄRDE MATCHPARTIET
FRANSKT PARTI (C 08)

Lars-Åke Schneider	**Stellan Brynell**
SS Manhem	Limhamns SK

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Sd2 c5 4. exd5 exd5 5. Lb5† Ld7 6. De2† Le7 7. dxc5 Sf6 8. Sb3 0–0 9. Le3 Te8 10. Sf3 a6 11. Lxd7 Sbxd7 12. 0–0 Sxc5 13. Sfd4 Sa4 14. c3 Dd7 15. h3 Ld6 16. Tab1 Sb6 17. Df3 Sc4 18. Sf5 Sxe3 19. Sxe3 Tad8 20. Tbd1 Da4 21. Sc1 De4 22. Td3 Dxf3 23. gxf3 Lc5 24. Tfd1 Lxe3 25. fxe3 Tc8 26. Kf2 Te5 27. Td4 Tce8 28. T1d3 Th5 29. h4 g5 30. hxg5 Txg5 31. Tf4 Te6 32. Td1 Se8 33. Th4 Sd6 34. Te1 Tf6 35. Th2

35. – Se4† 36. Ke2 Sg3† 37. Kf2 Se4† 38. Ke2 Sg3† 39. Kf2 remi.

Och därmed var saken klar.

Ingen av spelarna hade någon tidigare erfarenhet av matchspel och mot den bakgrunden får sägas att de gjorde väl ifrån sig. Möjligen passar denna tävlingsform Brynell något bättre än Schneider – den förre brukar spela rätt många remier medan den senare är en med rätta fruktad "turneringsvarg".

Detta var Brynells första SM-titel. Den sympatiske Limhamnsspelaren, som studerar nationalekonomi på lediga stunder, har på senare år etablerat sig som en stabil medlem av den svenska eliten. 1982 vann han öppna juniormästerskapet, 1986 debuterade han i landslaget och 1988 utnämndes han till internationell mästare sedan han under några minnesvärda sommarmånader radat upp de tre erforderliga inteckningarna. Meritlistan innehåller även bl a fyra Malmömästerskap.

Stellan Brynell är en av de ganska få elitspelare som också har engagerat sig i ledarsammanhang och han är sedan länge ordförande i Limhamns SK.

Schneider, 36 nu, har vunnit SM-gruppen

Rune Strömbergs Minne

Jan Johansson och Mårten Sjölander, båda Upsala ASS, delade segern i snabbschackturneringen Rune Strömbergs Minne som spelades i Gävle den 10 november. 58 spelare deltog i tävlingen som firar 10-årsjubileum nästa år.

Resultat: Johansson och Sjölander 9 (av 11), Toni Soppela, Gävle SA och Kent Ängskog, Horndals SK 8, Thomas Engqvist, Örebro SS, Staffan Zetterberg, Horndals SK och Uno Lindberg, Hudiksvalls SK 7½, Magnus Pettersson, Håkan Nilsson, Gävle SA, Sune Johansson, Härnösands SK, Rune Evertssson, Kristallens SK, Stockholm och Ove Lundberg, Upsala ASS 7.

fyra gånger. För två år sedan deltog han i särspelet i Örebro – en dubbelrondig fyramannaturnering – men hade inte lyckan med sig den gången heller. Han tävlar inte lika flitigt som förr men när han gör det är han samme kämpe som tidigare. SM får honom alltid att tända lite extra och att hålla honom stången i det sammanhanget är en prestation.

I framtiden kommer förmodligen vinnaren i SM-gruppen att koras samma dag som sista ronden spelas. Brynell har ingenting emot Sonneborn-Bergers system, Schneider lutar åt att flest vinstpartier bör komma i första hand.

Nordvästra Skånes Schackförbund stod för arrangemangen i Olympiaskolan, där allt fungerade oklanderligt. Tyvärr var publiktillströmningen om möjligt ännu sämre än i Örebro; man fick trösta sig med att de sydsvenska tidningarna gav god täckning av ett schackligt sett givande evenemang.

Ett tag var man rädd att man skulle behöva flytta sista ronden, eftersom Helsingborgs IF spelade kvalfotboll mot Västra Frölunda på Olympia tvärs över gatan. 10 000 åskådare jublade åt hemmalagets seger men farhågorna för att detta skulle störa visade sig vara ogrundade.

Johan Hellsten	**1**	**0**	**1**	**0**	**2**	**½**	**½**	**1**	**1**	**5**
Mikael Jonsson	**0**	**1**	**0**	**1**	**2**	**½**	**½**	**0**	**0**	**3**

Mikael Jonsson och Johan Hellsten behövde åtta partier för att skiljas. Foto: Björn Ansner.

Post-SM

Björn Ahlander, Malmö vann årets Post-SM som avgjordes i Solna med 50 startande. Han tog 8½/9 och var 1½ poäng före Bo Wiker, Fagersta och Lars Hilke, Skellefteå.

I särspelet mellan Johan Hellsten, Limhamns SK och Mikael Jonsson, SK Rockaden, Stockholm inträffade det märkliga att svart vann samtliga fyra partier. Två gånger tog Hellsten ledningen och två gånger utjämnade Jonsson.

Det första partiet innehöll trevliga vändningar:

FÖRSTA MATCHPARTIET
RYSKT PARTI (C 43)

Mikael Jonsson (SK Rockaden) – **Johan Hellsten** (Limhamns SK)

1. e4 e5 2. Sf3 Sf6 3. d4 Sxe4 4. Ld3 d5 5. Sxe5 Sd7 6. Sxd7 Lxd7 7. 0–0 Dh4 8. c4 0–0–0 9. c5 g5!?

Skarpare än det normala 9. – g6. Textdraget har lanserats av den sovjetiske mästaren Jurij Kotkov.

10. f3 Sf6 11. Le3 Lg7 12. g3?!

Troligen inte det bästa. Efteråt tittade man på 12. g4 med bl a idén Le3–f2–g3 jämte Dd2–a5.

12. – Dh5 13. Sc3 The8 14. Dd2 g4! 15. Sb5?!

Bättre var nog 15. f4 även om vit efter 15. – Lf5 blir sittande med en dålig svartfältslöpare.

15. – Lxb5 16. Lxb5

16. – gxf3!

Ett starkt kvalitetsoffer.

17. Lxe8 Txe8 18. Tae1 Sg4 19. h4

Det gick inte att ta på f3: 19. Txf3 Sxh2! 20. Dxh2 Dxf3 och svart står överlägset.

19. – Te4 20. Kh1

Bättre var 20. Txf3 Sxe3 21. Tfxe3 Lxd4 22. Kg2 Lxe3 23. Txe3 De5 även om svart bör vinna det slutspel som uppkommer.

20. – Sxe3 21. Txe3 Lh6 22. Tfxf3 Dxf3†! 23. Txf3 Lxd2 24. Txf7 h6 25. Kg2 Txd4

Ingen hade klandrat vit om han hade gett upp här.

26. Kf3 Te4 27. Tf5 c6 28. g4 Kd7 29. Tf7† Te7 30. Tf6 Ke8 31. Tg6 Kf7 32. Td6 Kg7 33. a3 Lc1 34. g5 hxg5 35. hxg5 Lxb2 36. Kg4 Lxa3 37. Kh5 Lxc5 38. uppgivet.

Som vit i det andra partiet fick Hellsten inte ut något särskilt i en spanjor av traditionellt slag. Ett par svaga drag av Limhamnaren i tämligen lika ställning gav Jonsson chanser som han i ömsesidig tidsnöd förvaltade på bästa sätt.

Jonsson bytte till Engelskt i det tredje partiet som han anlade ganska försiktigt. Hellsten spelade desto mer energiskt:

TREDJE MATCHPARTIET
ENGELSKT PARTI (A 17)

Mikael Jonsson (SK Rockaden) – **Johan Hellsten** (Limhamns SK)

1. Sf3 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 Lb4 4. Dc2 0–0 5. g3 b6 6. Lg2 Lb7 7. a3 Lxc3 8. Dxc3 d6 9. 0–0 Sbd7 10. d4

I det första förlängningspartiet spelade Jonsson 10. d3, vilket troligen är bättre.

10. – Tc8 11. b3 c5 12. Lb2 d5! 13. Se5?! Sxe5 14. dxe5 d4 15. Dd2 Lxg2 16. Kxg2 Sd7 17. e3

Ser bra ut, men…

17. – b5! 18. exd4

På 18. cxb5 följer 18. – Sxe5 och om nu 19. exd4 Dd5† 20. f3 (20. Kg1?? Sf3†) Tfd8 21. Tad1 Dxb3 osv.

18. – bxc4 19. bxc4 Sb6! 20. Tac1?

Ett närliggande feldrag, men svart står bra även efter 20. Dc3 och 20. De2.

20. – Sxc4! 21. Dc3

På 21. Txc4 följer förstås 21. – Dd5†.

21. – Dd5† 22. Kg1 Sxb2 23. Dxb2 cxd4

Och vit bör vara förlorad. Men det krävs omsorgsfullt spel för att bärga poängen.

24. Tcd1 Tfd8 25. Tfe1 h6 26. Td3 Tc4 27. Dd2 Dc5 28. h3

Vit underviker fällan 28. Te4? Dc6! som garderar d-bonden indirekt: 29. Texd4 Tc1†.

28. – Tc2 29. Db4

Eller 29. Df4 Tc3.

29. – Dxb4 30. axb4 Tc4 31. Ta1 Td7 32. b5 Tb4 33. Ta5 g5

B-bonden springer inte sin väg.

34. Kg2 Tb7 35. f4 T4xb5 36. Txb5 Txb5 37. Txd4 a5 38. Td7 Tb3 39. Td4 Kg7 40. fxg5?! hxg5 41. Tg4 Kh6 42. h4 gxh4 43. gxh4

Slag med tornet var bättre men ändrar knappast på resultatet.

43. – Tb4! 44. Tg8 Txh4 45. Kf3 Tb4 46. Ke3 a4 47. Kd3 Tb5 48. uppgivet.

Hotet 48. – Ta5 avgör.

Efter denna övertygande seger för Hellsten var det mycket starkt av Mikael Jonsson att utjämna än en gång. Han offrade en bonde och spelade upp ett farligt angrepp:

FJÄRDE MATCHPARTIET
SPANSKT PARTI (C 85)

Johan Hellsten	**Mikael Jonsson**
Limhamns SK	SK Rockaden

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. 0–0 Le7 6. Lxc6 dxc6 7. d3 Dd6!? 8. Sbd2 Le6 9. b3 Sd7 10. a4 b5 11. Lb2 0–0 12. d4 f6 13. c4 Lg4 14. La3? b4! 15. c5 De6 16. Lxb4 f5! 17. Dc2 fxe4 18. Dxe4 Tf4 19. De3 Taf8 20. Lc3

20. – e4! 21. Se5

Inte bra men det är inte lätt att hitta något vettigt försvar för vit. 21. h3 kan följas av t ex 21. – Lxf3 22. Sxf3 Txf3! 23. gxf3 Txf3 24. Dd2 Dg6† 25. Kh2 Df5 och på 21. Se1 ser 21. – Lg5 ytterligt obehagligt ut (om damen flyttar följer e4–e3).

21. – Sxe5 22. dxe5 Dg6

Med hotet 23. – Lf3 24. Sxf3 exf3 25. g3 Dg4 etc.

23. Dg3 Lxc5 24. h3 Txf2 25. Txf2 Txf2!?

Troligen det bästa även om 25. – Lxf2† 26. Dxf2 Txf2 27. Kxf2 Le6 också borde räcka.

26. Kh2 Lf5 27. Td1 e3 28. Sf3 Dxg3† 29. Kxg3 h6 30. Td8†

Otillräckligt var 30. Ld4 e2 31. Te1 Txf3†!. Svart kan också fortsätta med 30. – Lxd4 31. Sxd4 Td2! 32. Tf1 Txd4 (32. – Le4 33. Sf3) 33. Txf5 Te4 34. Tf1 e2 35. Te1 c5 varefter slutspelet bör vara vunnet. Nu kommer vits torn på avvägar.

30. – Kf7 31. e6† Ke7 32. Td7† Kxe6 33. Txg7 Ld6† 34. Kh4 c5 35. Se1 Le4 36. g4 Le5! 37. Lxe5 Kxe5 38. Kg3 Tf1 39. Te7† Kd4 40. Sg2 e2 41. Td7† Kc3 42. Te7 Lxg2 43. Txe2 Ld5 44. uppgivet.

2–2 och förlängning!

Efter en kortare paus företogs ny lottning och Jonsson fick vit i det första av två partier med en halvtimmes betänketid per spelare.

Jonsson manövrerade sig in i en fördelaktig ställning och gav damen för två torn. Ett förhastat torndrag gav dock Hellsten möjlighet att bryta upp centrum och få motspel. När man enades om remi hade svart en bonde mer men inga reella vinstmöjligheter.

Det andra partiet visade än en gång att Hellstens repertoar som vit i Spanskt nog lämnar en del övrigt att önska, i varje fall med Jonsson på andra sidan brädet. Svart fick fördel och i slutspelet hade han en merbonde. Limhamnaren räddade en halv poäng med en elegant avvecklingsmanöver:

Hellsten

Jonsson

42. Sxc7! Tc1 43. Sb5! Txc8 44. Sd6† Kf6 45. Sxc8 g5 46. fxg5† hxg5 47. Kf3 Kf5 48. Se7† och remi efter ytterligare några drag.

3–3 och ytterligare förlängning, till att börja med i form av två blixtpartier, som med hänsyn till stundens allvar blev förvånansvärt välspelade (detsamma gällde för övrigt även snabbschackpartierna).

Arrangörernas flinka protokollskrivare följde fint med och tack vare dem kan vi återge de båda avgörande partierna, som alltså spelades med 5 minuters betänketid:

ENGELSKT PARTI (A 17)

Mikael Jonsson	**Johan Hellsten**
SK Rockaden	Limhamns SK

1. Sf3 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 Lb4 4. Dc2 0–0 5. g3 b6 6. Lg2 Lb7 7. a3 Lxc3 8. Dxc3 d5 9. 0–0 c5 10. d3 d4 11. Dc2 Sc6 12. Tb1 a5 13. b3 Dc7 14. e4 dxe3 15. fxe3 Tad8 16. Lb2 Dd6 17. Tbd1 e5 18. Sg5 h6 19. Se4 Sxe4 20. Lxe4 g6 21. Ld5 a4 22. bxa4 Sa5 23. d4 Lxd5 24. dxe5 Le4 25. Dxe4 Dxd1 26. e6 Dd3 27. De5 f6 28. Df4 Tde8 29. Lxf6 Txe6 30. Dxh6 Dxe3† 31. Dxe3 Txe3 och svart vann efter ytterligare några drag.

SPANSKT PARTI (C 60)

Johan Hellsten	**Mikael Jonsson**
Limhamns SK	SK Rockaden

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Sc3 g6 4. Lb5 Sge7 5. d4 exd4 6. Sxd4 Lg7 7. Le3 0–0 8. 0–0 Te8 9. Lc4 Se5 10. Lb3 d6 11. h3 S7c6 12. Sde2 Le6 13. Lxe6 fxe6 14. b3 De7 15. Tc1 Tf8 16. Te1 Sf7 17. Sd4 Sfe5 18. Sxc6 Sxc6 19. Se2 Dh4 20. Sg3 Le5 21. Dg4 Dxg4 22. hxg4 Lxg3 23. fxg3 Se5 24. g5 Sg4 25. Ld4 Tae8 26. Tf1 Txf1† 27. Txf1 d5 28. e5 h5 29. b4 a6 30. a4 b6 31. b5 axb5 32. axb5 Ta8 33. Tb1 Ta2 34. c3 Te2 35. Ta1 Sxe5 26. Ta8† Kf7 37. Tc8 Sc4 38. Txc7† Ke8 39. Tg7 e5 40. Lf2 d4 41. cxd4 e4 42. Kf1 Tc2 43. Txg6 Kd7 44. Tg7† Kd6 45. Tg8 e3 46. Le1 Kd5 47. g6 Ke4 48. Te8† Kd3 49. g7 Sd2† 50. Kg1 Tc1 51. Kh2 Sf1† 52. Kh3 Txe1 53. g8D och vit vann efter ytterligare några drag.

Svensk juniormästare 1991 blev således Johan Hellsten, som nästa år tar plats i Sverigemästargruppen – grattis!

Mikael Jonsson, 17, har all heder av sin insats och det dröjer säkert inte länge förrän han gör Hellsten sällskap i den översta eliten.

Men – sett ur sportslig synpunkt känns det djupt otillfredsställande att kampen om en SM-titel avgörs i blixt. Snabbschack är illa nog. OK, det är trevligt för åskådare och massmedier, men, som vi påpekade i TfS nr 8, titelvärdet får inte devalveras...

1. Martin Nilsson	– –	½ ½	½ 1	1 1	4 ½
2. Tomas Degerhammar	½ ½	– –	½ ½	1 1	4
3. Henrik Axelsson	½ 0	½ ½	– –	½ 1	3
4. Magnus Carlsson	0 0	0 0	½ 0	– –	½

Kadettmästaren Martin Nilsson. Foto: Björn Ansner.

Kadetterna började en dag tidigare än de övriga för att hinna med en dubbelrondig turnering. Den utvecklade sig till en kamp mellan Kristianstads SK och SS Manhem sedan Magnus Carlsson tidigare i höst lämnat SK Kamraterna för Göteborgs andra storklubb.

De båda Kristianstadsspelarna Martin Nilsson och Tomas Degerhammar var överlägset högst rankade. Som tävlingen utvecklade sig blev de två mot en eftersom Henrik Axelsson – lägst rankad – var den ende av göteborgarna som kunde bjuda rejält motstånd.

Magnus Carlsson spelade inledningsvis remi mot Axelsson och förlorade de fem andra partierna. Det var lite hårt – han var erbjuden remi i tre av dem. Mot Martin Nilsson i andra ronden hade han pjäs mer och i det andra mötet med sin klubbkamrat stod han på klar vinst.

Nilsson och Degerhammar spelade två inbördes snabbremier och inriktade sig på att slå de övriga. Före sista ronden ledde Nilsson med en halva före Axelsson och Degerham-

mar. Den sistnämnde vann en lätt seger mot Carlsson och fick sedan bita på naglarna; om Nilsson vann skulle det bli silver, om Axelsson vann skulle det bli fortsatt särspel mellan honom och Degerhammar, vid remi särspel mellan Nilsson och Degerhammar!

En nervig situation. Den avspeglade sig även i finalpartiet som blev tufft och långt ifrån felfritt:

SICILIANSKT PARTI (B 89)

Henrik Axelsson — **Martin Nilsson**
SS Manhem — Kristianstads SK

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 Sc6 6. Lc4 e6 7. Le3 Le7 8. De2 a6 9. 0–0–0 Dc7 10. f3 b5

Svart borde ha rockerat här.

11. Sxc6! bxc4

Nu ryker det en bonde, men 11. – Dxc6 12. Sxb5! axb5 13. Lxb5 gick ju inte.

12. Sxe7 Kxe7 13. Td4 Lb7 14. Txc4 Da5 15. Ta4 Dc7 16. Dc4 Dd7 17. Td1 Thc8 18. Db4 Lc6

19. Txd6! Dxd6 20. Lc5 Dxc5 21. Dxc5† Ke8 22. Ta5 Lxe4

Hittills har Axelsson spelat utmärkt. Nu hade han chansen att avgöra partiet med 23. Sxe4! Txc5 24. Sxc5 varefter svarts a-bonde inte kan hållas. Sedan har vit tre fribönder och lätt vinst.

Men Axelsson har använt mycket tid och Nilsson börjar få ordning på nerverna…

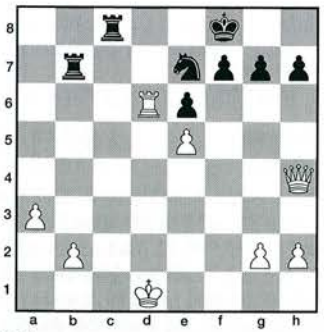
23. Db6? Tc6 24. Db7? Txc3! 25. fxe4 Tcc8 26. e5?

Fortfarande hade vit chansen: 26. Txa6 Tab8 27. Da7 Sxe4 28. Tc6! Td8 29. Tc7 etc.

26. – Sd5 27. Txa6 Tab8 28. Da7 Sb4! 29. Td6

Nu gick inte 29. Tc6.

29. – Txc2† 30. Kd1 Tcc8 31. Da4† Kf8 32. a3 Sd5 33. Dd4 Tb7 34. Dh4 Se7

35. Dd4?

I svår tidsnöd missar vit…

35. – Sf5! 36. Dd3

… att 36. Td8† kan besvaras med 36. – Ke7! varefter schackarna är slut.

36. – Sxd6 37. Dxd6† Ke8 38. Da6 Td7†! 39. Ke1 Tc1† 40. Ke2 Tc2† 41. Kf3 Txb2

Tidskontrollen är passerad och partiet räddat. Slutspelet sköter Nilsson på ett sätt som anstår en kadettmästare.

42. Dc8† Td8 43. Dc6† Kf8 44. a4 h6 45. a5 Kg8 46. a6 Ta2! 47. h4 Td3† 48. Ke4 Tda3 49. De8† Kh7 50. Dxf7 Txa6 51. g4!?

Svart får se upp så det inte hamnar en vit bonde på h5.

51. – T2a3!

Med hotet 52. – T6a4† matt.

52. Kd4 T3a4† 53. Kc5 T4a5†

Säkrare än 53. – Txg4 54. Kb5 Taa4.

54. Kd4 Td5† 55. Ke4 Ta4† 56. Kf3 Td3† 57. Ke2 Tb3! 58. Kd1 Tb2 59. Kc1 Th2 60. Kb1 Txg4 61. Df1 Thxh4!

Inte 61. Tgxh4? som ger vit remichanser efter 62. Dd3†.

62. Dd3† Tg6 63. Kc2 Th5 64. De4 Tf5 65. Kc3 h5 66. uppgivet.

Dam-OS i korr

I slutet av november startade Dam-OS i korr. Sverige ställer upp med följande lag: 1) Viktoria Johansson, Linköping, 2) Susanne Berg, Örebro, 3) Disa Nilsson, Eslöv, 4) Siv Bengtsson, Göteborg.

14 nationer, uppdelade i två grupper, deltar. De tre främsta går till final. I Sveriges grupp spelar USA, Tjeckoslovakien, Rumänien, Ungern, Italien och England.

Lagkaptenen Tomas Carnstam:

– Vi hoppas på final!

Timman vann snabbschack med 1,2 miljoner i prispengar

■ Är snabbschack en bra PR-modell? Det anser man i varje fall i Frankrike, där 16 av världens bästa spelare drabbade samman i en utslagningsturnering med totalt 1,2 miljoner francs (drygt 1,2 miljoner svenska kronor) i prispengar. Oväntad, ja man får väl säga sensationell, segrare blev Jan Timman, som slog både Karpov och Kasparov.

Av de inbjudna var det bara en som tackade nej. Det var Vasilij Ivantjuk vars hustru Alisa Galliamova samtidigt tävlade i damernas interzonturnering i Jugoslavien. Med VM-kandidaten Artur Jusupov som ersättare betydde det deltagande av 13 av världens 16 högst rankade spelare. "Utfyllnaden" var inte heller dålig: Gata Kamsky, Joël Lautier och Viktor Kortchnoi.

Det var alltså en cupturnering det handlade om. Varje omgång omfattade två partier med 25 minuters betänketid per spelare. I händelse av 1–1 fällde ett blixtparti (6 minuter för vit, 5 för svart!) utslaget på så sätt att vit var tvungen att vinna – annars skulle svart gå vidare.

I Champs-Elysée-teatern hade man tagit all tänkbar teknik i anspråk för att göra evenemanget så publikvänligt som möjligt, datorer, TV-kameror, stora elektroniska bildskärmar, hörlurar med kommentatorröster osv.

Åttondelsfinalerna gav följande resultat:

Viswanathan Anand, Indien – Viktor Kortchnoi, Schweiz 2–0, Valerij Salov, Sovjet – Artur Jusupov, Sovjet 1½–½, Gata Kamsky, USA – Jan Timman, Holland ½ –1½, Anatolij Karpov, Sovjet – Jonathan Speelman, England 1½–½, Michail Gurevitj, Sovjet – Nigel Short, England ½–1½, Jevgenij Barejev, Sovjet – Joël Lautier, Frankrike 1–1, 1–0 i blixten, Aleksander Beljavskij, Sovjet – Boris Gelfand, Sovjet 1–1, remi i blixten, Garri Kasparov, Sovjet – Aleksander Chalifman, Tyskland 1½–½.

Kvartsfinalerna: Anand – Salov 2–0, Karpov – Timman 0–2, Barejev – Short 1½–½, Gelfand – Kasparov 0–2.

Semifinalerna: Anand – Timman ½–1½, Barejev – Kasparov 0–2.

Timman vann det första finalpartiet som svart och lyckades hålla remi i det andra. Det gav honom 400 000 i prispengar – ett arvode i tennisklass. Kasparov fick 200 000, Anand och Barejev 100 000, Karpov, Salov, Short och Gelfand 50 000 medan de övriga fick nöja sig med 25 000.

Det var andra gången ett jippo av det här slaget arrangerades i Paris. I fjol flög klockan i golvet under ett av finalpartierna Kortchnoi – Kasparov, så i år hade man för säkerhets skull satt fast alla klockorna i borden…

Här är det avgörande partiet, i vilket Kasparov antagligen missar en vinstfortsättning i det 29:e draget (29. – Dh5 30. Dg3 Sxd5!):

KUNGSINDISKT FÖRSVAR (E 88)

Jan Timman — **Garri Kasparov**
Holland — Sovjet

1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 Lg7 4. e4 d6 5. f3 0–0 6. Le3 c6 7. Ld3 e5 8. d5 cxd5 9. cxd5 Sh5 10. Sge2 f5 11. exf5 gxf5 12. 0–0 Sd7 13. Tc1 Sc5 14. Lc4 a6 15. b4 Sd7 16. a4 De8 17. Kh1 Sdf6 18. b5 Dg6 19. Ld3 e4 20. Lc2 Ld7 21. bxa6 bxa6 22. Tb1 Tae8 23. Dd2 Kh8 24. Tb6 Tg8 25. Tg1 Df7 26. Txa6 f4 27. Ld4

27. – Sg3† 28. Sxg3 fxg3 29. Df4 gxh2 30. Tf1 exf3 31. Dxf3 Tef8 32. Txd6 Lg4 33. Txf6 Lxf3 34. Txf7 Lxg2† 35. Kxh2 uppgivet.

❄ ❄ ❄ TfS' julkryss 1991 ❄ ❄ ❄

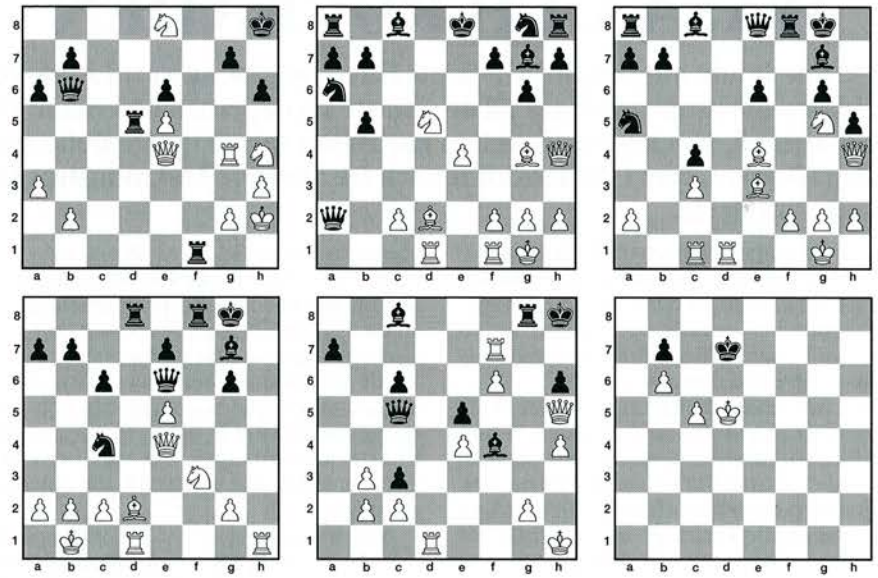
MED PRISUT-DELNING	SPELAR NIO RONDER	SOM ATT OFFRA	TÖS OCH IM FRÅN ARGENTINA	KAN MAN SEGERN I HAMN	INGEN SCHACK-KANAL	...DE BE-SEGRADE	STORT SCHACK-SPRÅK		DRAG-DJUR PÅ SKÄRM	OS PÅ DANSKA	KAN AVBROTT ORSAKA	EN HALVA I TILBURG
↳												
BITTER LÄSKAR I LLOYDS BANKS						ZON-TURNERING 1989		KRIGARE TILL HÄST / DOMARE				
		KAN MAN PÅ DAM-FLYGELN		LIRAR I LENINGRAD / FÖRKLÄDD DROTTNING						BRUKAR ANSNER SERVA		
HAR MANHEM MÅNGA					SPONSOR I SCHWEIZ				BÖR MAN KOMBI-NATIONEN	I HOLL.. NAMN / ENG FÖR FN		
UNGRARE UTAN A			HÄLFTEN ORDNADE CHESS / I FÄLLAN					VÄRT EN ARG BLICK / I TIDSNÖD				
KAN PARTI JÄMFÖRAS MED?					PASSAR EJ I SCHACK-LOKAL		TILL SCHACK-LUNCH? / ÄR IBLAND DESKRIPTIV					
TAG ATT SE I TUR-NERING						OMVÄNT FÖRE PASSANT			FINSK TOPP-SPELARE	LIGGER VÄL H1 I / ÄR SIMULTAN		
AVSTOD PIA FRÅN												
ATT UTGE EN SCHACK-TIDSKRIFT						NÅGOT FÖR SLUT-SPURTEN		ÄR SCHACK EN	↳			
SAMUELS-SON I DAM-LAGET					SLÅ!				STAKET-MOTSATS	BEHÖVS I MAGEN VID KUNGS-ANGREPP		
ÄR AV-KLÄDD KUNG			ÄR SÄLLAN SPELAD ÖPPNING		FÖRLUST I DET FRIA / ERIK LUNDIN						KAN MAN TRAMPA I VARIANT	
FIXAS ÄVEN MED BONDE										LYCKANS ÄR GOD NÄR MAN VINNER		
		BRÄNNVIN OCH SCHACK-STAD								EJ LÄNGRE I ARNHEM		
INTECK-NING MEN EJ I BANK					PINNE I ENGLAND				KALLAS INTE UNDER-BARN			

❑ Liksom i fjol erbjuder vi TfS-läsarna ett julkorsord med stark schacklig anknytning. Det är, hoppas vi, inte lika knivigt som det förra.

Lösningar vill vi ha senast den 15 januari till **Tidskrift för Schack, Gethornskroken 21, 281 49 Hässleholm.** Om du inte vill klippa sönder tidskriften går det utmärkt med en kopia eller en avskrift.

Tre bokpriser utdelas.

❄ ❄ ❄ Julnötter ❄ ❄ ❄

❑ Ett halvt dussin julnötter kan väl passa bra att knäcka under mellandagarna. I samtliga fall är det vit som är vid draget.

När du har funderat färdigt är du välkommen att skicka in dina lösningar till **Tidskrift för Schack, Gethornskroken 21, 281 49 Hässleholm** senast den 15 januari. Märk kuvertet "Julnötter".

Tre schackböcker lottas ut bland dem som lyckas bäst.

Tävlingskalendern

20–22 dec: Malmö Open – se annons i TfS nr 9!
26–30 dec: Sanktionerade turn (7 r) kl I, II, III i Uppsala. Även veteranturn (27–30 dec). Inf: Bo Nyberg tel 018-52 43 20.
27–30 dec: Karlstad Open – se annons i TfS nr 9!
27 dec – 3 jan: Stavanger International, Stavanger, Norge, 9 r. Inf: Arnold J Eikrem, Jomfrubråtveien 46a, 1179 Oslo 11, Norge, tel (47) 2 67 95 20.
27 dec–5 jan: Rilton Cup, Stockholm – se annons i TfS nr 9!
28 dec–5 jan: Hallsbergsturneringen. Inf: Arne Nyberg, tel 0582/122 31.
4–5 jan: Hisingen Open, Göteborg – se annons i TfS nr 9!
6 jan: Vällingby-Viktorian i Brygghuset, Stockholm direkt efter Rilton Cup. Snabbschack. Inf: 08/36 77 73 eller 08/86 61 58.
8–15 jan: Gausdal Troll Masters, Gausdal, Norge, 9 r. Inf. Arnold J Eikrem, Jomfrubråtveien 46a, 1179 Oslo 11, Norge, tel (47) 2 67 95 20.
12 jan: Allsvenskan, rond 4.
2 feb: Allsvenskan, rond 5.

Aljechin-år

FIDE har på förslag av det sovjetiska schackförbundet förklarat 1992 för "Aleksander Aljechins år". Aljechin, som 1920 vann det första sovjetiska mästerskapet och höll VM-titeln 1927–35 samt 1937–46, föddes 1892.

LIMHAMN UTMANAR WASA OCH ROCKADEN

■ De inledande omgångarna av årets Elitserie tyder på att Limhamns SK blir en allvarlig utmanare till de senaste säsongernas suveräner Wasa SK och SK Rockaden. Tabellen har redan spruckit i tre delar med tre lag i toppen, fyra i mellanskiktet och tre i botten. Det mönstret kan bli svårt att bryta.

Trots omläggningen och utökningen av seriesystemet skedde premiären utan mankemang. Den 27 oktober bänkade sig 2 325 spelare i totalt 365 lag till spel. Siffrorna är imponerande men inte hundraprocentigt korrekta – några hade frirond...

För enda smolket i bägaren svarade Akademiska SK, Uppsala som mindre än 48 timmar före spelstarten tvingades inse att man inte hade råd att delta i division I norra. Avhoppet kom naturligtvis för sent för att något annat lag skulle kunna gå in och därför får denna serie spelas med sju deltagare.

Vakanserna i övrigt är få. Allsvenska kommitténs ordförande Göran Ohlsson gläder sig särskilt åt att Norrlandsserierna är så väl besatta:

– Klubbarna – och spelarna – i Norrland med dess väldiga avstånd är beundransvärda, säger han.

Göran Ohlsson utlovar en rättvisare fördelning av övernattningsbidragen i år. Marginalerna i fjol var för små, anser han.

Så småningom ska den nya seriepyramiden utvärderas. I framtiden kan man tänka sig åttamannalag även i division IV och det börjar luta åt lördagsmatcher i Elitserien.

– Vi får ta det i etapper, säger Göran Ohlsson.

Första ronden bjöd bl a på fyra Elitseriederbyn. I Göteborg lyckades Manhem inte övervinna sitt Kamraterna-komplex utan föll med stora siffror. I Malmö segrade Limhamn övertygande över Malmö SS, som mötte upp med den isländska juniorstjärnan Hannes Stefánsson på första bord. I Stockholm utklassades Södra SASS av Wasa, som hade glädjen att efter fyra år åter se Slavko Cicak i laget. Rockaden vann programenligt mot Solna trots att Christer Bergström besegrade Michael Wiedenkeller på toppbordet.

I de tre division I-serierna slutade mer än hälften av matcherna oavgjorda och i den sydligaste division II-serien gjorde en nybakad stormästare entré. Det var Jonny Hector, som ledde Kirsebergs SK till storseger i premiären.

Andra ronden bjöd inte heller den på några överraskningar, även om Rockaden fick slita mot Upsala ASS i en match med endast ett remiparti. Kamraterna tvingades ställa upp med bara sju man i den svåra bortamatchen mot Limhamn. En av spelarna insjuknade på natten och kunde inte ställa upp.

I resultatsammanställningen står det w o på de tre sista borden. Sjukdom är väl ändå "laga förfall"? Visst. Det är bara det att tävlingsbestämmelsernas passus om laga förfall då det gäller w o "inne" i laget inte längre finns kvar.

Matchen HG-Schack II, Helsingborg – Knislinge SK i division IV:21 i andra ronden utgör ett talande exempel. HG-Schacks förstabordsspelare uteblev och resultatet skrevs 0–5 sedan de fyra övriga partierna hade avslutats efter en timmes spel.

Frågan är huruvida spelare, lagledare och domare är medvetna om denna onekligen betydelsefulla förändring av reglerna. Resultatet i matchen i Malmö påverkades inte – men den lagledare som låter spelet börja innan samtliga har infunnit sig lever farligt...

■ RESULTAT

Elitserien, rond 1: Södra SASS – Wasa SK 1–7, SK Rockaden – Solna SS 6–2, SK Kamraterna – SS Manhem 5½–2½, Malmö SS – Limhamns SK 2–6, Upsala ASS – Schack 08 5–3.

Rond 2: SS Manhem – Malmö SS 5–3, Limhamns SK – SK Kamraterna 6–2, Schack 08 – Södra SASS 3–5, SK Rockaden – Upsala ASS 4½–3½, Solna SS – Wasa SK 2½–5½.

Ställningen: Wasa SK 4 (12½), Limhamns SK 4 (12), SK Rockaden 4 (10½), Upsala ASS 2 (8½), SS Manhem och SK Kamraterna 2 (7½), Södra SASS 2 (6), Schack 08 0 (6), Malmö SS 0 (5), Solna SS 0 (4½).

Div I norra, rond 1: SK Rockaden, Umeå – Vällingby SS 4–4, SS Luleå – Upsala ASS II 4–4, Farsta SK – Wasa SK II 4½–3½. SK Passanten hade frirond.

Rond 2: SK Passanten – SK Rockaden, Umeå 4½–3½, Upsala ASS II – Farsta SK 3–5, Vällingby SS – SS Luleå 3–5. Wasa SK II hade frirond.

Samma helg spelades femte rondens match Farsta SK – SK Rockaden, Umeå. Resultat: 5–3.

Ställningen: Farsta SK 6 (14½), SS Luleå 3 (9), SK Passanten 2 (4½), SK Rockaden, Umeå 1 (10½), Upsala ASS II och Vällingby SS 1 (7), Wasa SK II 0 (3½).

Div I mellersta, rond 1: Lundby SS, Göteborg – Strängnäs SS 5½–2½, SS Manhem II – Majornas SS, Göteborg 5½–2½, Örebro SS – Västerås ÖSK 4–4, SS Allians, Skänninge – Linköpings ASS 4–4.

Rond 2: Lundby SS – SS Manhem II 3½–4½, Västerås ÖSK – SS Allians 5–3, Majornas SS – Örebro SS 3–5, Strängnäs SS – Linköpings ASS 5–3.

Ställningen: SS Manhem II 5 (10), Örebro SS och Västerås ÖSK 3 (9), Lundby SS 2 (9), Strängnäs SS 2 (7½), SS Allians och Linköpings ASS 1 (7), Majornas SS 0 (5½).

Div I södra, rond 1: Växjö SK – Lunds ASK 2–6, AK-77 – Limhamns SK II 5–3, Helsingborgs SS – Eksjö SK 3–5, Kristianstads SK – En Passant, Svedala 4–4.

Rond 2: Växjö SK – AK-77 5½–2½, Eksjö SK – Kristianstads SK 5–3, Limhamns SK II – Helsingborgs SS 4–4, Lunds ASK – En Passant 5½–2½.

Ställningen: Lunds ASK 4 (11½), Eksjö SK 4 (10), Växjö SK och AK-77 2 (7½), Helsingborgs SS, Kristianstads SK och Limhamns SK II 1 (7), En Passant 1 (6½).

Bo Aurell har gått igenom partierna från den första Elitserieomgången. Han har valt ut och kommenterat en sextett som till hälften består av dueller från toppmötet Södra SASS – Wasa. Vi börjar på tredje bord:

RÉTI (A 07)

Richard Wessman (Wasa SK) – **Axel Ornstein** (Södra SASS)

1. g3 d5 2. Sf3 c6 3. Lg2 Sf6 4. b3 Lg4

Dragföljden tillhör inte de vanligaste. Denna ställning uppkom emellertid i partiet Larsen – Beljavskij i London 1984. Vit fortsatte då med 5. Lb2.

5. Se5 Lh5 6. 0–0 Sbd7 7. d4 Sxe5 8. dxe5 Sd7 9. Lb2 e6 10. Sd2 g5

Svart är beredd att rockera långt. Textdraget förbereder ett angrepp på e5-bonden, vilket i sin tur kommer att framtvinga f2–f4 och ett öppnande av g-linjen.

Något fel på svarts partianläggning är det dock; det visar den fortsatta händelseutvecklingen. Men det är svårt att utse ett bestämt drag till ett avgörande feldrag.

11. De1 Lg7 12. e4 Dc7

Att slå på e5 stupade förstås på 13. exd5. Nu hotar emellertid avslag på e5, och vit måste öka garderingen.

13. f4 0–0–0 14. exd5 exd5 15. c4

Spelarna angriper på var sin flygel. Frågan är vem som ska hinna först.

15. – Sb6 16. a4 dxc4 17. a5 c3!?

Svart tänker placera sin springare på d5. Tack vare textdraget kan den inte bli angripen av en vit c-bonde.

18. Lxc3 Sd5 19. Se4 gxf4 20. gxf4 a6

Eller t ex 20. – Lh6 21. a6 b6 22. Sd6† Kb8 23. Ld2 och fältet c6 blir en angreppspunkt.

21. Sg3 Lg4 22. Ld4 Kb8 23. Dc1 Lh6 24. Dc5 Sxf4

Inte 24. – Lxf4? 25. Lxd5 Lxg3 (25. – Txd5? 26. Da7† Kc8 27. Txf4) 26. Txf7 etc.

25. Da7† Kc8 26. Lb6 Dxe5

27. Lxc6! bxc6 28. Dxa6† Kd7 29. Db7† Ke6 30. Tae1! Sh3†

Inte 30. – Le2 31. Sxe2 Sxe2† 32. Txe2 Dxe2 33. Dxf7† Kd6 34. Tf6† osv.

31. Kh1

Det gick även att spela 31. Kg2, t ex 31. – Sf4† 32. Txf4 Dxe1 [32. – Td2† 33. Tf2 Dxe1 34. Dxf7† Ke5 (34. – Kd6 35. Lc7† Kc5 36. Dc4† matt) 35. Lc7† Kd4 36. Dc4† Ke3 37. De4† matt] 33. Dxf7† Ke5 (33. – Kd6 34. Lc7† Kc5 35. Dc4† matt) 34. Df6† Kd5 35. Td4† matt.

31. – Lf3† 32. Txf3 Dxe1† 33. Tf1 Dxf1†

Om damen flyr följer 34. Dxf7† med matt inom några få drag.

34. Sxf1 Td6 35. a6

Mot vits a-bonde finns inget att göra.

35. – Tg8 36. a7 c5 37. Lxc5 uppgivet.

NIMZOINDISKT FÖRSVAR (E 39)

Thomas Welin	**Simon Webb**
Södra SASS	Wasa SK

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 Lb4 4. Dc2 c5 5. dxc5 0–0 6. Sf3 Sc6 7. Lg5 h6 8. Lh4 Da5

Ett fullgott alternativ är 8. – Lxc5.

9. Lxf6 gxf6 10. e3 Lxc3†

I partiet Marović – Matanović, jugoslaviska mästerskapet 1962, spelades 10. – Lxc5 11. Le2 Lb4 12. 0–0 Lxc3 13. bxc3 med minimal fördel för vit.

11. Dxc3 Dxc3† 12. bxc3 b6 13. cxb6?!

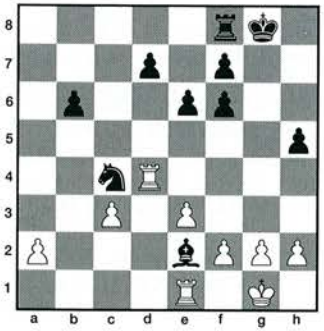
Svart får nu ett mycket aktivt torn på a-linjen. Kanske hade 13. Sd2 varit bättre.

13. – axb6 14. Le2 Ta4 15. 0–0 La6 16. Sd2 Se5 17. Tfb1 Sxc4 18. Tb4?!

Vit ger sina båda lätta pjäser för svarts starka torn. Får han tillräcklig kompensation? Bättre var troligen 18. Lxc4!? Lxc4 19. Sxc4 Txc4 20. Txb6 Txc3 21. a4.

18. – Sxd2 19. Txa4 Lxe2 20. Td4 Sc4 21. Te1

Nog kan det förefalla som om vit har räknat rätt. Svart har ju bekymmer i fråga om försvaret av sina lätta pjäser.

21. – e5! 22. Th4?!

Nu kommer tornet på avvägar. Bättre var kanske 22. Txd7 Lg4 23. Tc7 Le6 24. Tb1.

22. – Ld3 23. Td1 Lc2! 24. Txd7

Eller 24. Tc1 Sa3 med fördel för svart.

24. – Lf5 25. Tc7 Td8! 26. g4 Le4!

Svarts aggressiva spel blir mycket framgångsrikt!

27. f3 Sd2! 28. Kf2 Sxf3 29. Txh6 Kg7 30. Th5 Td2† 31. Kg3 Sg5 32. uppgivet.

Vit har hamnat i ett mattnät. Fortsättningen kunde ha blivit: 32. Tc4 Tg2† 33. Kh4 Ld3 34. Tb4 Sf3† 35. Kh3 Lf1, varefter det inte finns något försvar mot hotet 36. – Tg1†.

SICILIANSKT PARTI (B 90)

Slavko Cicak	**Kim Beijar**
Wasa SK	Södra SASS

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 a6 6. Le3 e5 7. Sf3 Dc7 8. a4 Le7 9. a5 0–0 10. Le2 Sc6

Teorin rekomenderar här 10. – Le6. Efter textdraget kan svarts dam få det en smula trångt. 11. Lb6 kan ju emotses och att hindra detta drag med 10. – Sbd7 skulle stänga in damlöparen. Däremot har man inte utan framgång prövat 10. – Dc6, som t ex i partiet Smirin – Browne, Philadelphia 1990.

11. Lb6 Dd7 12. Sd2

Nu är det bråttom för svart att rycka fram med d-bonden. Annars spelar vit 13. Lf3 och svart får ett mycket trångt spel.

12. – d5 13. exd5 Sxd5 14. Sxd5 Dxd5 15. 0–0 Le6 16. Sc4 De4

Att byta dam skulle ge vit ett tempo och herraväldet över d-linjen. Damen kan naturligtvis inte i längden stå kvar på d5 och 16. – Sd4?! 17. Sxe5! Sxc2 (17. – Sxe2† 18. Dxe2 kostar en bonde) 18. Dxc2 Dxe5 21. Lf3 ger vit fördel.

17. Ld3 Dh4 18. De2 Tae8?!

Frågan är om det var rätt torn att ställa på e8. Om svarts löpare nu lämnar e7 kan vit eventuellt spela Lc5.

19. c3 e4?

Troligen överskattar svart sina möjligheter. Ett förmodligen bättre alternativ var 19. – Lxc4 20. Lxc4 Ld8!?.

20. Lc2

Det hade nog gått att ta bonden direkt, t ex 20. Lxe4 Lxc4 21. Dxc4 Ld6 22. f4 Lxf4 23. Lxh7† Dxh7 24. Txf4 osv.

20. – Lxc4 21. Dxc4 Ld6 22. g3 Dh3 23. Tfe1 Te6 24. Df1 Dg4

Dambyte hjälper inte: 24. – Dxf1† 25. Kxf1 Tfe8 26. Te2 Kh8 (för att kunna spela 27. – f5 utan kvalitetsförlust genom 28. Lb3) 27. Tae1 f5 28. f3 osv.

25. Txe4! Txe4 26. f3 Tf4

Hur svart än spelar blir vit bonde över med bättre ställning.

27. fxg4 Txf1† 28. Kxf1 Se5 29. Td1 Sc4 30. Lb3 Sxb6 31. Txd6 Sc8 32. Td7 b6 33. axb6 Sxb6 34. Ta7 Ta8 35. Tb7! uppgivet.

Svart förlorar en av sina återstående figurer efter 35. – Sc8 36. Txf7.

SPANSKT PARTI (C 95)

Ferdinand Hellers	**Hannes Stefánsson**
Limhamns SK	Malmö SS

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. 0–0 Le7 6. Te1 b5 7. Lb3 d6 8. c3 0–0 9. h3 Sb8

Breyervarianten.

10. d4 Sbd7 11. Sbd2 Lb7 12. Lc2 Te8 13. a4

Här spelas även bl a 13. b3, 13. b4 och 13. Sf1. Textdraget har prövats en hel del i superstormästarkretsar på senare tid.

13. – Lf8 14. Ld3

Tvingar svart att välja mellan att slå på a4 (vilket skulle ge vit a-linjen) och att spela 14. – c6, vilket minskar verkningsgraden av löparen på b7.

14. – c6 15. b3 g6 16. La3 Dc7 17. Dc2 Sh5 18. Lf1

Som förberedelse inför svarts nästa drag.

18. – Sf4 19. Tad1 Se6 20. g3 Tac8 21. h4

För att ge löparen på f1 nya jaktmarker.

21. – Sf6 22. Lh3 Tcd8

Undanröjer spikningen av Se6 och förbereder en aktion i centrum.

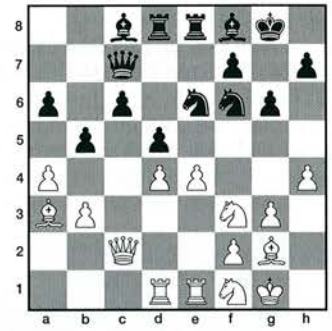
23. Sf1 Lc8 24. Lg2

Svart hotade att vinna bonde med 24. – Sxd4.

24. – exd4

Inledningen till livliga förvecklingar, som dock bemöts effektivt av vit.

25. cxd4 d5

26. Lxf8 dxe4

Tänkbart var naturligtvis också 26. – Txf8, t ex 27. e5 Se4 28. Se3 som så småningom kan ge vit ett starkt tryck på c-linjen. Observera dock att 28. – c5 inte går på grund av 29. Sxd5! Txd5 30. Txe4 Tffd8 31. Kh2!.

27. Lc5 exf3 28. Lxf3 Sxc5 29. Dxc5 Txe1 30. Txe1 bxa4 31. bxa4 Dd6 32. Se3!

Att försvara bonden på d4 hade inte gått. Vit får kompensera sig genom att ta bonden på c6.

32. – Dxd4 33. Dxc6 Ld7 34. Dxa6 Lxa4 35. Tc1!

Den svarta damens uppgift är nu att försvara figurerna på både a4 och f6 samtidigt som vit hotar att spela 36. Tc4 med pjäsvinst.

Claes Lindskogs Minne

Jonny Hector, Kirsebergs SK och Jan Clementsson, Limhamns SK delade segern i snabbschackturneringen Claes Lindskogs Minne, som avverkades den 2 november. Deltagarantalet, endast 18 startande, var en besvikelse för arrangerande Malmö SS.

Resultat: Hector och Clementsson 5½ (av 7), Matej Grujić, Malmö SS, Gunnar Finnlaugsson, Malmö SS och Lennart Jönsson, Malmö AS 5.

35. – Ld7?

Fel eftersom den svarta löparen blir spikad. Kanske var 35. – Lb3 spelbart.

36. Td1 De5 37. Sg4! Sxg4 38. Lxg4 De7

På 38. – Dc7 hade kunnat följa 39. Df6! (t ex 39. – Kf8 40. Le6!).

39. Lxd7! uppgivet.

På 39. – Txd7 följer 40. Dc8† med tornvinst för vit.

SICILIANSKT PARTI (B 43)

Peter Bergström Solna SS — **Victor Vilchez** SK Rockaden

1. e4 c5 2. Sf3 e6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 a6 5. Sc3 Dc7 6. Le2 Sf6 7. 0–0 Lb4 8. Dd3 0–0 9. Lg5

Tajmanov har rekommenderat 9. Ld2.

9. – Le7 10. f4 d6 11. Kh1 Sbd7 12. Dg3 Te8 13. Tad1 Kh8 14. Lf3 Sb6 15. e5 Sfd5 16. Lxe7 Txe7 17. Sxd5 exd5 18. Tfe1 dxe5 19. fxe5 Ld7 20. Te2 Tae8 21. Tde1 Dc4 22. c3! Dc5

Man frågar sig kanske varför svart inte slog på a2. Förklaringen finns i varianten 22. – Dxa2 23. e6! fxe6 (23. – Lxe6 24. Sf5 Lxf5 25. Txe7 Tf8 26. Txf7) 24. Sf5 Tf7 25. Sd6 Tff8 26. Sxe8 Txe8 27. Dc7.

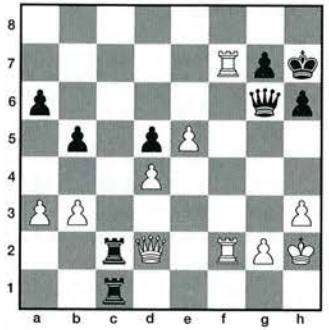
23. h3 Sc4 24. Df4 Le6 25. Lh5 Db6 26. b3 Sa3 27. Te3 Sb5 28. Tg3 Sxd4 29. cxd4 Tc7 30. Kh2 Db4 31. Tf1 De7

Svart står bäst tack vare att han behärskar den enda öppna linjen. Utan textdraget skulle vit eventuellt kunna offra ett torn på g7: 31. – Tec8 32. Txg7 Kxg7 33. Df6† Kg8 34. Tf3 Dxd4 35. Tg3† Kf8 36. Tg7 med hotet Txh7–h8.

32. Tgf3 h6 33. Lg4 Tec8 34. Lf5 Lxf5 35. Dxf5 Kg8 36. T1f2 De6 37. Dd3 b5 38. Tg3 Kh8 39. Dd2 Kh7 40. Dd3† Kh8 41. a3 Tc1 42. Dd2 Kh7 43. Tgf3 Dg6!?

Svart lockar vit att röva en bonde. Det visar sig vara farligare än man kunde tro!

44. Txf7 T8c2

45. De3?

Ett avgörande fel. Det rätta var 45. Df4!, t ex 45. – Txf2 46. Dxf2 Tc2 47. Df3 Txg2† 48. Dxg2 Dxf7 och kampen går vidare.

45. – Tc3 46. Df4

Fältet g3 måste bevakas av damen.

46. – Txh3†!! 47. uppgivet.

Fortsättningen kunde ha blivit 47. Kxh3 Th1† 48. Dh2 Dh5† 49. Kg3 Dxh2†.

SPANSKT PARTI (C 84)

Ingemar Schütz Schack 08 — **Thomas Marttala** Upsala ASS

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. d4

Objektivt sett är 5. 0–0 troligen starkare.

5. – exd4 6. 0–0 Le7 7. e5 Se4 8. Sxd4 0–0 9. c3

Här finns enligt teorin goda alternativ, t ex 9. Sf5, 9. Lxc6 och 9. De2. I partiet Del Campo – Hjartarson, Novi Sad 1990 (OS), skedde 9. Sf5 d5 10. Lxc6 bxc6 11. Sxe7† Dxe7 12. Te1 Te8 13. f3 Sd6 14. Lf4 Sf5 15. Dd2 med ungefär lika spel.

9. – Sxe5 10. Te1 d5 11. f3

Det ser ut som om svart håller på att förlora en pjäs. Han har emellertid motmedel.

11. – c5 12. fxe4

Efter 12. Sc2 erövrar vit visserligen en springare på e-linjen men förlorar i gengäld löparen på a4 eftersom svart kan spela b7–b5 och c5–c4.

KSK Open

Esam Mohamed, Kirsebergs SK segrade i årets upplaga av KSK Open i Malmö som spelades under sju torsdagar. För ett utmärkt resultat svarade lågrankade Bhenan Chatto, Kirsebergs SK som delade andra plats.

Resultat: Mohamed 6 (av 7), Saevar Bjarnason, Limhamns SK, Anders Nylén, Limhamns SK, Bhenan Chatto, Kirsebergs SK och Per-Anders Albihn, Kirsebergs SK 5.

Mini Open vanns av Staffan Blomstrand, Helsingborg 6 (av 7) före Richard Ek, Limhamns SK 5½ samt Oscar Drevnor, Limhamns SK, Ingemar Kjellberg, Kirsebergs SK och Sonja Tiger, Högaholms SK 4½.

12. – cxd4 13. cxd4 Lg4

14. Dd2

Det fanns ingen bättre ruta för damen. 14. Dc2? Tc8 vore en svår tempoförlust, och 14. Db3?! b5 15. dxe5 (15. Dxd5? Sd3!) bxa4 16. Dxd5 Db6† 17. Kh1 Tfd8 skulle ge svart det klart bättre spelet.

14. – Sc4 15. Dd3 b5 16. exd5 Lh5

För att kunna besvara 17. Lc2 med 17. – Lg6.

17. Lb3 Lh4 18. Tf1 Dxd5 19. Sc3 Dd8 20. Lxc4 Lg6! 21. Lxf7† Txf7 22. Dd1 Txf1† 23. Kxf1 Df6† 24. Df3 Tf8 25. Dxf6 Txf6† 26. Kg1

Efter 26. Ke2 Tf2† förlorar vit både g- och h-bonden.

26. – Lf2† 27. Kh1 Lxd4

Svart har klar fördel på grund av sina pjäsers bättre placering. Löparparet har också sin betydelse.

28. Lg5 Tf5 29. h4 h6 30. Le7

Ett sätt att söka förbereda försvaret av damflygeln som strax blir anfallen. Det kommer dock inte att räcka.

30. – Tf2 31. La3 b4!

Ett förkrossande drag!

32. Lxb4 Txb2 33. a3 Tc2 34. Td1 Lxc3 35. Td8† Kh7 36. h5 Le4 37. uppgivet.

Delad seger i Björkstadsschacket

❑ Det blev delad seger i den 13:e upplagan av Björkstadsschacket som spelades i Umeå den 19–20 oktober. Robert Åström, SS Luleå och Jan Johansson, Upsala ASS tog båda 6 poäng och fick vardera 4 000 kronor i belöning. Åström hade en halv kvalitetspoäng mer och står därför som etta i tabellen.

Turneringen blev inte lika stark som i fjol och arrangörerna var inte riktigt nöjda med uppslutningen från t ex Mellansverige. Ändå var deltagarsiffran, 68 startande, den näst bästa i Björkstadsschackets historia.

Tävlingens framtid är emellertid osäker, eftersom man har svårt att få ekonomin att gå ihop. Sett ur ett vidare perspektiv vore det ledsamt om turneringen försvann – Norrland är inte bortskämt med arrangemang av det här slaget.

Efter första dagens fyra ronder delade Åström ledningen med Torbjörn Glimbrant. Båda hade maximala 4 poäng sedan Jan Johansson hade tappat en remi i en tidsnödsduell mot Gunnar Hjorth.

I femte ronden besegrade Åström Glimbrant men stötte därefter på Jan Johansson. Denne tog hand om hela poängen och före sista ronden ledde han med en halva. I slutomgången kom Johansson ingenstans mot Mats Lindgren utan bjöd remi i mittspelet. Det gav Åström möjlighet att gå i kapp efter vinst i ett segt slutspel med dam och springare mot David Nygren.

Glimbrant, som hade börjat så bra, hamnade utanför prislistan sedan han i sista ronden måst nöja sig med remi mot Emil Hermansson. På samma poäng stannade en f d Umespelare, Tor Andersson, numera i Sala SK. Minnesgoda läsare erinrar sig att han gjorde en habil insats i Sverigemästargruppen i Linköping år 1984. Sedan dess har han varit sorgligt inaktiv.

Resultat: 1) Robert Åström, SS Luleå 6 (av 7), 2) Jan Johansson, Upsala ASS 6, 3) Gunnar Hjorth, Sundsvalls SK 5½, 4) Mats Lindgren, SK Rockaden, Umeå 5½, 5) Emil Hermansson, SS Luleå, 5½, 6–13) Torbjörn Glimbrant, Upsala ASS, Kaj Engström, SS Luleå, Tor Andersson, Sala SK, David Nygren, SS Luleå, Lars-Göran Carlsson, Schack-64, Haparanda, Per Wikström, Finspångs SK, Erik Malmstig, SK Rockaden, Umeå och Ola Leander, SK Rockaden, Umeå 5.

■ Stormästaren Manuel Rivas Pastor, 31, vann årets spanska mästerskap med 8/9, en poäng före Miguel Illescas.

Ungdomssidorna

REDAKTÖR: Mats Eriksson, Pärt-Antons Gata 53, 421 79 Västra Frölunda

Genombrott för Anders Bäcklund i internationellt Manhem Open

■ Med sex nationer på startlinjen blev den elfte upplagan av Manhem Open i Göteborg den hittills mest internationella. Ensam om att ta 6 poäng var Holger Pröhl, Tyskland som därmed vann. Bäste svensk blev hemmaspelaren Anders Bäcklund på en utmärkt andraplats.

Åtskilliga blivande elitspelare har hunnit deltaga i Manhem Open sedan starten 1981. Då som nu var åldersgränsen 15 år och tiden Allhelgonahelgen. Senare års tävlingar har sett ett ökat internationellt inslag och i år stod Norge, Finland, Estland, Lettland och Tyskland för spelstarka deltagare. Dessa dominerade både rankingmässigt och i prislistan. Sju av de 46 deltagarna låg över 2000 i ranking vilket gjorde årets upplaga till en av de starkaste någonsin.

Högst rankad var Ivars Berzins, Lettland (2203) – som för första gången sände spelare – och det också han som gick ut bäst med fyra vinster. Den tredje av speldagarna blev dock katastrofal med förluster mot först Anders Bäcklund och därefter Holger Pröhl. Den senare tog därmed ledningen. Sista dagen förde med sig två ganska händelselösa remier i toppmötena Pröhl – Luckans och Annus – Bäcklund. Därmed blev det för första gången tysk seger i tävlingen.

Holger Pröhl deltog redan i fjol, då med en femteplats som resultat. Han spelar för en Berlinklubb men bor egentligen tio mil från staden. Före den tyska återföreningen vann han det östtyska mästerskapet i sin åldersgrupp två gånger. I årets alltyska mästerskap upp till 15 år slutade han fyra – vilket han inte var helt nöjd med!

Vinnarens partier präglades av kamp och koncentration. Det var imponerande att se med vilken självdisciplin de två tyska ungdomarna gick in för tävlingen. Direkt efter avslutat spel åkte de hem till sin värdfamilj och därefter bar det snart i säng. Deltagande i blixtturneringen var inte att tänka på...

Här har tvivelsutan många av våra svenska juniorer en del att lära!

Vi visar femte rondens parti, ett för toppstriden mycket viktigt:

FRANSKT PARTI (C 18)

Taavi Annus	**Holger Pröhl**
Estland	Tyskland

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Sc3 Lb4 4. e5 c5 5. a3 Lxc3† 6. bxc3 Dc7

För att besvara 7. Dg4 med 7. – f5. Nackdelen är att draget kan vara en tempoförlust i varianter där damen ska till a5, t ex efter 7. Sf3.

7. Sf3 Ld7 8. a4 Se7 9. Dd2 Da5 10. Le2 Sbc6 11. dxc5 Sg6

Bättre än att clå c-bonden, som är svag nog ändå. Det skulle dessutom öppna för vits svartfältslöpare.

12. De3 Dc7 13. Lb2 Tc8 14. c4 Sce7! 15. Dd2?

Vit måste genomföra kort rockad.

15. – dxc4 16. Lxc4 Lc6 17. Dc3 Sd5 18. Db3

Alla svarts pjäser står bra. Vit har spelat planlöst de senaste dragen.

18. – Da5† 19. Kf1

Efter 19. c3 är 19. – Sdf4! med idén 20. 0–0 Sxg2 starkt. Kontringen 21. Lxe6 strandar på 21. – fxe6 22. Dxe6† Se7 23. Kxg2 Tf8.

19. – 0–0 20. h4 h5 21. Sd4 Dxc5 22. Sxc6 Dxc6 23. Lxd5 exd5

Vit har tillfälligt löst problemet med svarts aktiva pjäser men hans bönder står illa.

24. Tc1 Sf4

Framstöten d5–d4 (–d3) hänger i luften.

25. Ld4

Eller direkt 25. c4 dxc4 26. Dg3 c3!.

25. – Da6† 26. c4 dxc4 27. Dc3 Dg6 28. Dg3 De4 29. Lb2 c3 30. Txc3 Db1† 31. uppgivet.

(Kommentarer efter Holger Pröhl)

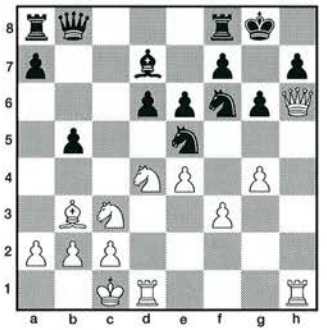
För tvåan Anders Bäcklund får den här tävlingen betraktas som ett genombrott. Han var rankad nia och mötte fem av sina sex bäst placerade medtävlare. Bäcklund har under flera år gjort stadiga framsteg. I och med andraplatsen här och den i Skol-SM tar han steget upp i eliten.

Hans spel präglas av gedigna kunskaper, sundhet och stor säkerhet – ibland på andra sidan gränsen till försiktighet. I det här partiet blixtrade det dock till:

SICILIANSKT PARTI (B 78)

Anders Bäcklund	**Jan Sund**
SS Manhem	Finland

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 g6 6. Le3 Lg7 7. f3 Sc6 8. Dd2 0–0 9. Lc4 Ld7 10. 0–0–0 Db8 11. h4 Se5 12. Lb3 b5 13. h5 Sxh5 14. g4 Sf6 15. Lh6 e6 16. Lxg7 Kxg7 17. Dh6† Kg8

18. Sf5! Sh5

Eller 18. – exf5 19. Sd5 eller 18. – gxf5 19. g5. Ställningen är hopplös för svart.

19. Txh5 uppgivet.

Inte så många svenskar hängde med i toppen av det starka startfältet. Två som dock förtjänar att nämnas är Anders Danielsson, Linköpings ASS och Mats Welin, SS Manhem, vinnarna i de båda rankingrupperna.

Topptrion i Manhem Open, fr v Pröhl, Bäcklund och Luckans. Foto: Björn Andersson.

Danielsson slutade tolva efter att ha vunnit mot toppnamn som Alvar Kangur, Estland (rankad sexa) och Johan Upmark, SK Rockaden med 78 friska rankingpoäng som belöning. Welin fick hoppa in i sista stund för att skapa jämnt deltagarantal men tog som näst lägst rankad 50 procent!

Resultat: 1) Holger Pröhl, Tyskland 6, 2) Anders Bäcklund, SS Manhem 5½, 3) Arnolds Luckans, Lettland 5½, 4) Taavi Annus, Estland, 5) Erik Hedman, SK Rockaden 5, 6) Jan Sund, Finland 5, 7) Ivars Berzins, Lettland 5, 8) Mikael Agopov, Finland 5, 9) Tallak Uberg Naerland, Norge 5, 10) Johan Henriksson, SK Rockaden 4½, 11)Manuela Ahrens, Tyskland 4½, 12) Anders Danielsson, Linköpings ASS 4½ (46 deltagare).

Rankingpriser togs förutom av de nämnda även av Stian Hjoberg, Norge och Susanne Hansson, SS Manhem i grupp 1 samt av David Fendrich, SS Manhem i grupp 2.

Mats Eriksson

Öppna litauiska

I öppna litauiska juniormästerskapet i november deltog tre svenskar, som dock inte förmådde blanda sig i den översta toppstriden. Jacob Henriksson, SK Rockaden och Terry Feiff, SS Manhem tog 5 poäng medan Michael Wiander, Bollmora SK slutade på 4.

Feiff deltog som Göteborgs representant på speciell inbjudan medan de båda övriga spelade för SSF. 54 ungdomar upp till 20 år

från de baltiska staterna, Danmark, Sverige och Polen deltog.

Resultat: 1) Slapikas, Litauen 7, 2) Jakubiec, Polen 7, 3) Skrebnevskis, Litauen 7, 4) Grabliauskas, Litauen 6½, 5) Slivinskas, Litauen 6, 6) Holst, Danmark 6 osv.

Här ett angreppsparti från turneringen:

FRANSKT PARTI (C 05)

Terry Feiff	**Bladikis**
Sverige	Litauen

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Sd2 Sf6 4. e5 Sfd7 5. Sgf3 c5 6. c4 Sc6 7. cxd5 exd5 8. Ld3 cxd4 9. 0–0 Sc5 10. Lb5 Db6 11. Sxd4 a6 12. Lxc6 bxc6 13. S2b3 Sxb3 14. Sxb3 Lb7?

Svart behöver inte vara missnöjd med öppningen och borde nu ha genomfört kort rockad. Efter textdraget får vit verklig fart på pjäserna.

15. e6! f6

Eller 15. – fxe6 16. Dh5† Kd8 (16. – g6 17. De5) 17. Df7.

16. e7! Lxe7 17. Te1 Kf7 18. Dg4

Med det dubbla hotet 19. De6† och 19. Txe7† Kxe7 20. Dxg7† Ke6 21. Lf4.

18. – The8

Säkrare var 18. – Tae8 även om h-tornet blir instängt.

19. Lh6! gxh6

Pjäsoffret är av den långsiktiga sorten och svart har ett svårt försvar framför sig. Alternativet 19. – Lf8 kunde ha följts av 20. Dd7† jämte slag på g7.

20. Dh5† Kg7

"Normalt" skulle förstås inte svarts öppna kungsställning vara ersättning nog för den offrade pjäsen, men svarts försvar försvåras av bindningen mot e8. 20. – Kf8 21. Dxh6† Kg8 22. Te3 var dock etter värre.

21. Te3 d4

Det hotade 22. Tae1.

22. Tg3† Kh8 23. Te1!

Här vann 23. Df7 tillbaka pjäsen men vit väljer att förstärka trycket.

23. – Db4 24. Te6 Tf8

Annars kommer 25. Df7. Men svart saknar vettigt försvar.

25. a3 Db5 26. Dxh6 Tf7 27. Txe7! Taf8 28. Tg7 Dd3 29. h3 uppgivet.

Mot 30. Tgxf7 finns inget att göra.

Öppna nederländska

Daniel Carlsson, Limhamns SK spelade för Sverige i öppna nederländska mästerskapet i oktober. En fin sjätteplats blev resultatet i det 54 man starka startfältet. Nikolaj Borge, Danmark vann på 7½ före Piotr Murdzia, Polen 7 och Jaap de Jager, Holland 6½.

Här är ett exempel på Daniels spel:

ENGELSKT PARTI (A 18)

Daniel Carlsson	**Han Westenberg**
Sverige	Holland

1. c4 Sf6 3. Sc3 e6 3. e4 d6 4. d4 Le7 5. Le3 c5 6. dxc5 dxc5 7. Dxd8† Kxd8 8. 0–0–0† Ld7 9. h3 Sc6 10. f4 b6 11. Sge2 Se8 12. g4 Sa5 13. Sg3 Kc7 14. b3 Lc6 15. Lg2 Sd6?!

16. e5!

Ett välberäknat bondeoffer.

16. – Sdxc4

Annars kommer springaren helt ur spel på b7. Andra springardrag följs av 17. Sb5† Kb7 18. Td7†.

17. Lxc6 Sxe3 18. Lxa8 Sxd1 19. Sb5† Kb8 20. Txd1 Kxa8 21. Td7 Sc6 22. Sxa7 Td8 23. Tc7 Kb8 24. Txc6 Kb7 25. Se4 Td7 26. Sd6† Kxa7 27. Sxf7 Lh4 28. Sg5 Lg3 29. Sxe6 Kb7 30. Td6 Txd6 31. exd6 Kc6 32. f5 Le5 33. Kc2 Kxd6 34. Sg5 Kd5 35. Sxh7 Ke4 36. a4 Kf3? 37. g5 uppgivet.

Skånska Skolmästerskapet

❑ Skånska Skolmästerskapet spelades i slutet av november i Trelleborg för sjunde året i följd. 232 spelare, en bra siffra, gjorde upp om sju titlar. I Köpingeskolan stod Solhedens SK för ett av många lovordat arrangemang.

Segern i den äldsta klassen hemfördes av Tomas Degerhammar, Kristianstad som efter en spännande slutrond gick i mål med en hel poäng till godo på sin ständige rival, klubbkamraten Martin Nilsson. Ett par veckor tidigare vann Nilsson särspelet om svenska kadettmästerskapet före just Tomas Degerhammar.

Två spelare, Johan Andrén, Malmö och Carl-Johan Folkesson, Anderslöv genomförde tävlingarna utan poängförlust. I den yngsta gruppen slutade inte mindre än sex spelare på samma poäng. Här fanns hela 58 spelare så sex ronder var nog i minsta laget. Nu avgjorde en halv kvalitetspoäng.

■ RESULTAT

Klass A (1971-75): 1) Tomas Degerhammar, Österängsskolan, Kristianstad 5½ (av 6), 2) Martin Nilsson, Söderportskolan, Kristianstad 4½, 3) Daniel Carlsson, Pildammsskolan, Malmö 4, 4) Håkan Lyngsjö, Pauliskolan, Malmö 4, 5) Jesper Bernle, Söderslätts gymnasium, Trelleborg 4 (25 deltagare).

Klass B (1976–77): 1) Krister Holmberg, Clemensskolan, Helsingborg 5½, 2) Anders Nilsson, Strandängsskolan, Båstad 5, 3) Peter Månsson, Linnéskolan, Malmö 5, 4) Toni Dimovski, Bergaskolan, Eslöv 4½, 5) Stefan Schneider, Linnéskolan, Malmö 4 (44 delt).

Klass C (1978): 1) Christian Grandsjö, Wieselgrensskolan, Helsingborg 5½ , 2) Fredrik Öhrn, Nosaby skola, Kristianstad 5, 3) Anil Surender, Dammhagsskolan, Landskrona 4½, 4) Kristian Glans, Ekenässkolan, Eslöv 4, 5) Roger Nilsson, Svaneskolan, Lund 4, 6) Jessica Lindgren, Ekenässkolan, Eslöv 4 (26 delt).

Klass D (1979): 1) Ingemar Lind, Rutborgsskolan, Bjärred 5, 2) Per Lindkvist, Ängsslättsskolan, Malmö 4½, 3) Simon Ottosson, Söderparkskolan, Vinslöv 4½, 4) Anna Lundgren, Sallerupsskolan, Eslöv 4½, 5) Johan Källström, Söderparkskolan, Vinslöv 4½ (27 delt).

Klass E (1980): 1) Johan Andrén, Mellanhedsskolan, Malmö 6 (!), 2) Björn Lundberg, Marieskolan, Marieholm 5, 3) Edward Hamilton, Mellanhedsskolan, Malmö 5, 4) Joar Rasmusson, Söderparkskolan, Vinslöv 4½, 5) Navin Surender, Dammhagsskolan, Landskrona 4½, 6) Lisa Modéer, Söderparkskolan, Vinslöv 4½ (40 delt).

Klass F (1981): 1) Carl-Johan Folkesson, Anderslövs skola, Anderslöv 6 (!), 2) Magnus Johansson, Västerskolan, Knislinge 5, 3) Erik Norrman, Mellanhedsskolan, Malmö 4½, 4) Anna-Maria Liljestrand, Sallerupsskolan, Eslöv 4, 5) Andreas Jöndell, Mellanhedsskolan, Malmö 4 (22 delt).

Klass G (1982 och senare): 1) Martin Gentili, Ribersborgsskolan, Malmö 5, 2) Linus Olsson, Grönängsskolan, Hässleholm 5, 3) Gustav Haglund, Gustaf Hellströmsskolan, Kristianstad 5, 4) Kim Strömberg, Svenshögsskolan, Lund 5, 5) Tomas Hoffman, Ölyckeskolan, Löberöd 5, 6) Magnus Ellberg, Backaskolan, Ystad 5 (58 delt).

Mellanhedsskolan, Malmö blev för tredje året i följd bästa skola och hemförde därmed det uppsatta vandringspriset för alltid.

SKOLLAGTÄVLINGAR I VÄSTERÅS

Västerås Schack-Allians arrangerade i början av november lagtävlingarna Schack-56:an och Schack-79:an i Rudbeckianska skolan. Tävlingarna, som är en fortsättning på den mera kända Schack-4:an, samlade 17 respektive 10 lag med 167 respektive 39 spelare.

Fjolårets vinnare i Schack-56:an, Barkarö skola 6 D, ställde upp som favorit och med 30 av klassens 31 elever i laget lyckades man också besegra bl a Irstaskolan som tog hem Schack-4:an år 1990.

Resultat (med antalet deltagare inom parentes): 1) Barkarö skola 6 D (30) 86½ poäng, 2) Barkarö skola 5 D (21) 60½, 3) Irstaskolan 5 A (16) 52, 4) S:t Ilians skola 5 B (11) 33, 5)

Hästhovsskolan 5 C (9) 32½, 6) Skiljeboskolan 6 G (6) 27, 7) Nybyggeskolan 6 A (8) 26½, 8) Nybyggeskolan 5 A (5) 24½, 9) Rönnbyskolan 5 B (9) 24, 10) S:t Ilians skola 5 A (8) 23½.

Guldmedalj för bästa resultat (full poäng, dvs 6/6) erövrades av Sven Sandberg, Skiljeboskolan 6 G, Peter Landgren, Skiljeboskolan 6 G och Rasmus Mycklebust, Hammarbyskolan.

Schack-79:an: 1) Hagaskolan (15) 66½, 2) Bäckbyskolan (5) 19½, 3) Irstaskolan (15) 15.

Bästa resultat: Fredrik Larsson och Henrik Nässén, båda Hagaskolan.

Tävlingarna ger ett mått på hur det står till med schackintresset efter breddsatsningen Schack-4:an, och sedan är det upp till klubbarna att haka på. Här är vi inte lika bra.

Man skyller på ledarbrist, men personligen är jag inte säker på att det är enda orsaken. Vi letar kanske efter fel sorts ledare. Personer som behärskar schackteori och som kan tänka sig att hjälpa till är det förhållandevis gott om, men de tycks vara rädda för att knyta upp sig med tidsmässigt långa engagemang.

Vad som behövs är, tror jag, personer som kan övertyga t ex föräldrar om fördelarna med vår verksamhet och som kan få i gång schackgrupper. Sedan går det alltid att få några schackkunniga att ställa upp någon gång ibland med lite teorihjälp.

Spelträningen är ju ändå det viktigaste och man behöver inte själv kunna spela schack för att klara den detaljen. Om vi sänker gruppernas schackliga ambitioner kan vi i stället få betydligt större bredd!

Torsten Gustavsson

ALLT I SCHACK

STOCKHOLMS SCHACKFÖRLAG

Henry Andersson
Brännkyrkagatan 71
118 23 STOCKHOLM
Telefon: 08/669 42 37

Postgiro: 55 08 86-6

NYTT FRÅN UK

❑ Helgen 23–24 november genomfördes kursledarkurs för andra steget i SSF:s tränarskola. Kursledare, tillika författare till materialet, var Robert Danielsson. 17 ungdomsledare från ett flertal distrikt deltog.

❑ SSF:s flickschackprojekt har avslutats med en rapport signerad projektledaren Sigvard Ohlsson. Projektet kommer sannolikt att mynna ut i en sammanfattning av tips och idéer i en speciell broschyr till klubbarna. Projektet har genomförts med ekonomiskt stöd från civildepartementet.

❑ Efter att ha tagit intryck av opinionen på de senaste distriktsinstruktörskonferenserna har UK planer på en ny tävlingsform för Skollag-SM. Den innebär troligen bl a ett avskaffande av semifinalerna. Ett förslag kommer att sändas ut på remiss till distrikt och intresserade klubbar.

❑ En mångårig tradition bryts till julen; det blir nämligen inget Junior-EM i Holland. 1992 års mästerskap kommer av allt att döma att spelas under sensommaren. Det kommer att vara öppet för spelare födda 1972 eller senare. Den senaste tävlingen, som avverkades i julas, var för spelare födda 1970 eller senare men kallades för 1991 års mästerskap. Vän av ordning frågar sig onekligen var 71-ornas EM tog vägen…

❑ Det är nu klart att det inte blir något Fyrnationers för pojkar under 1991. Tre nordiska länder har varit intresserade men varken Finland eller Island har velat (eller kunnat) ta den fjärde platsen. Det troliga är att Sverige tar initiativ till en tävling under 1992.

❑ Viktoria Johansson kommer att företräda Sverige i det öppna tyska flickmästerskapet 2–12 januari 1992. Tävlingen spelas i Dresden med deltagande av 18 flickor från 12 nationer.

❑ 24 mars – 1 april 1992 spelas den berömda Oakham-turneringen för juniorer i Oakham, England. Det är redan klart att bl a Michael Adams och Aleksej Sjirov kommer att delta. Svenska representanter blir Jesper Hall och Pontus Sjödahl.

❑ Till sist en glad nyhet för alla föreningar! Det lokala aktivitetsstödet höjs från och med hösten från 17 till 23 kronor per sammankomst.

1. Garri Kasparov, Sovjet	**2770**	– –	½½	1 0	½1	½½	1 1	1 ½	1 1	10
2. Nigel Short, England	**2660**	½½	– –	0 ½	½½	1 1	1 ½	½½	1 ½	8 ½
3. Viswanathan Anand, Indien	**2650**	0 1	1 ½	– –	1 0	1 0	0 ½	1 ½	1 ½	8
4. Anatolij Karpov, Sovjet	**2730**	½0	½½	0 1	– –	½0	½1	½1	½1	7 ½
5. Gata Kamsky, USA	**2595**	½½	0 0	0 1	½1	– –	1 0	½½	½1	7
6. Jan Timman, Holland	**2630**	0 0	0 ½	1 ½	½0	0 1	– –	1 0	1 1	6 ½
7. Viktor Kortchnoi, Schweiz	**2610**	0 ½	½½	0 ½	½0	½½	0 1	– –	½½	5 ½
8. Jevgenij Barejev, Sovjet	**2680**	0 0	0 ½	0 ½	½0	½0	0 0	½½	– –	3

GOD SEGERMARGINAL FÖR KASPAROV I TILBURG

■ Inte oväntat hemförde Garri Kasparov segern i den femtonde Interpolisturneringen i Tilburg, Holland med god marginal. Världsmästaren lyckades dock inte upprepa sitt formidabla resultat från 1989. Det året blev han den mest överlägsne segraren i tävlingens historia med tio vinster och fyra remier.

Arrangörerna hade åter sörjt för en turnering i absolut toppklass:

Världsmästaren Kasparov, exvärldsmästaren Karpov, VM-kandidaterna Short och Timman, världsfyran Barejev, den outtröttlige kämpen Kortchnoi, Anand samt 17-årige Gata Kamsky som i fjol delade segern med Vasilij Ivantjuk. Med denna spelaruppsättning skrev Tilburg 1991 ett stycke schackhistoria som den starkaste åttamannaturneringen hittills med ett elosnitt av 2666 och FIDE-kategori XVII.

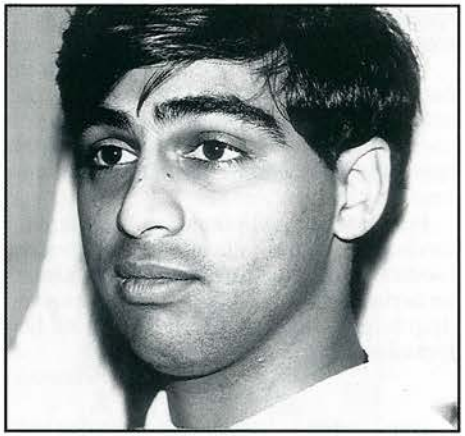
Tidigare i år har Kasparov fått hålla till godo med andra- och tredjeplatser i Linares respektive Euwe Memorial i Amsterdam. Inför Interpolis hade han laddat upp i Los Angeles tillsammans med sin nye tränare Sergej Makarytjev.

Världsmästaren öppnade i hårt tempo och efter fem ronder ledde han på 4½ poäng. Halvan hade gått till Kamsky som i tidsnöd missade en lovande fortsättning.

Sjunde omgångens parti mellan ärkerivalerna Kasparov och Karpov blev en utdragen rysare med ett slutspel i vilket Karpov hade löpare och två springare mot Kasparovs torn. I 114:e draget hade Karpov fått upp en ställning med matt i ett drag, men Kasparov avvärjde det hotade nederlaget med en pattkombination (se TfS nr 9!).

Då turneringen hunnit halvvägs stod Kasparov på 5½, en halv mer än Anand som hade vunnit fem och förlorat två partier. I fortsättningen slog världsmästaren vakt om sitt försprång. I tolfte ronden blev ledningen tillfälligt osäker sedan Kasparov förlorat mot Anand efter blott 29 drag. Den unge indiske stormästaren tog därmed revansch för nederlaget i femte ronden då, märkligt nog, lika många drag utfördes.

I detta läge hade Anand en poäng mindre än Kasparov men ett till synes fördelaktigt avbrott mot Kamsky. Detta parti vanns emel-

Den indiska tigern, som Anand kallas i sitt hemland, gick på rov i Tilburg. Foto: Christer Olesen.

lertid av Kamsky efter 101 drag och hård kamp och efter ännu ett nederlag mot Karpov föll Anand tillbaka till tredje plats. Han var annars en mycket farlig motståndare som hade vinstpartier mot alla utom Timman.

Anand spelade som vanligt ytterst snabbt och i så gott som samtliga partier hade han i snitt en timme kortare betänketid än motståndaren. Avslutningen blev dock inte i klass med inledningen – de sju sista partierna gav bara tre poäng.

1½ poäng skilde Kasparov från tvåan Nigel Short som efter förlust i första ronden spelade starkt och klarade sig utan nederlag.

Karpov, som liksom Timman kom direkt från den hårda World Cup-turneringen i Reykjavik, hade svårt att komma i gång och de sju första ronderna gav sex remier och en förlust. Under turneringens andra halva tog han bl a fyra vinster men i sista ronden förlorade han det 159:e mötet mot Kasparov.

Timmans spel var ojämnt och Kortchnoi spelade utan gnista; han vann sitt enda parti mot Timman i avslutningsronden.

Kamsky har tidigare i år noterat bottennapp i Reggio Emilia och Linares. För en tid sedan vann han USA-mästerskapet som den yngste sedan Fischers dagar, och den 50-procentiga utdelningen i Tilburg tyder på återvunnen stabilitet.

Fjolårets toppman Ivantjuk hade lämnat återbud och i hans ställe inbjöds Barejev som i somras vann den starkt besatta stormästarturneringen i Biel. Tyvärr befann han sig i en djup formsvacka och sex remier var allt han lyckades skrapa ihop.

Lennart Hansson

Den femtonde Interpolisturneringen bjöd på magnifik kamp och det spelades ett stort antal intressanta och spännande partier. TfS' partikommentatorer Kjell Krantz och Thomas Ernst har gjort ett urval:

KUNGSINDISKT FÖRSVAR (E 67)

Jan Timman — Holland
Garri Kasparov — Sovjet

1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sf3 Lg7 4. g3 0–0 5. Lg2 d6 6. 0–0 Sbd7 7. Sc3 e5 8. Dc2!?

Lite old-fashioned. Timman har nog fått impulser av sina föregångare Donner och Euwe.

8. – c6 9. Td1 De7 10. b3?!

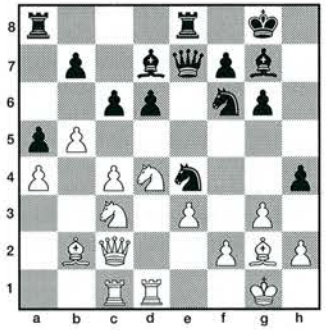
Mindre vanligt i denna ställning, antagligen också mindre starkt. Brukligt är 10. e4, varefter Uhlmann ger 10. – Sb6 11. b3 Lg4 som starkt för svart. Så klart är inte detta efter ytterligare 12. dxe5 dxe5 13. a4 (!).

10. – exd4 11. Sxd4 Te8 12. Lb2 Sc5 13. e3?!

Ger svart stort utrymme för ett kungsangrepp i och med att han tar kontroll över fältet e4. Eventuellt gick bondeoffret 13. e4!? Sfxe4 14. Sxe4 Sxe4 15. Te1.

13. – a5 14. a3 h5! 15. b4 Sce4 16. b5 Ld7 17. Tac1 h4 18. a4?

Nedbyte på e4 var oavvisligt. På textdraget följer en typisk stjärnsmäll från Garris sida…

18. – hxg3 19. hxg3 Sxf2!! 20. Dxf2

På 20. Kxf2 Dxe3† 21. Kf1 Sg4 är vit förlorad, t ex 22. Sf3 Lf5 23. De2 (23. Dd2 Ld3†!) Dxe2† jämte Lxb2 och Se3†.

20. – Sg4 21. Df3

Kan tyckas lite konstigt, men g3-bonden är illa ute efter 21. Dd2 De5! och sedan a) 22. Sce2 c5; b) 22. Sde2 Dh5; c) 22. De1 Dh5 23. Sf3 Txe3.

21. – Sxe3 22. Te1 (?)

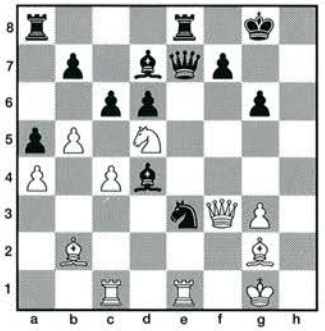
Ger tillbaka pjäsen med klart förlustspel. Vit är dock trängd även på andra försök. Man ser t ex 22. Td3 Sxc4 med hoten 23. – Sxb2/Se5.

Sovjetiska dammästerskapet

Det 51:a sovjetiska dammästerskapet spelades som en öppen turnering och vanns av Svetlana Matvejeva, 22, från Kirgisien med 13½ poäng före Inguna Erneste, Lettland 13 och Alisa Galliamova-Ivantjuk, Ukraina 11. I tävlingen, som arrangerades i ukrainska Lvov, deltog inga spelare från Georgien.

22. – Lxd4 23. Sd5

En vacker tanke, men en munsbit för en världsmästare.

23. – Sg4†!! 24. Lxd4

Alternativet var 24. Kf1 Sh2† matt!

24. – Dxe1† 25. Txe1

På 25. Lf1 Dxc1 26. Sf6† Sxf6 27. Dxf6 finns paraden 27. – Dh6.

25. – Txe1† 26. Lf1 cxd5 27. Dxd5 Tae8

Lätta jobb för Garri. Det hotar 28. – Lf5 jämte 29. – Ld3.

28. Lf2 Le6 29. Dxb7 Tc1 30. Dc6 Tc8 31. De4 T8xc4 32. Da8† Kh7 33. b6 Tb4

Enkelt vann också 33. – T4c2 34. Ld4 Se5 med hoten 35. – Lh3/Lc4.

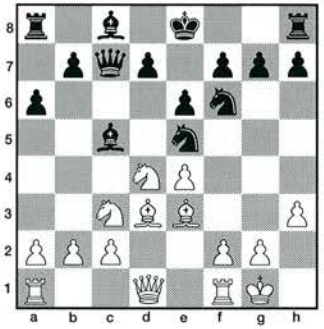
34. Dxa5 Tbb1 35. Kg2 Tc2 36. uppgivet.

(Kommentarer: Kjell Krantz)

SICILIANSKT PARTI (B 48)

Garri Kasparov — Sovjet
Viswanathan Anand — Indien

1. e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Dc7 5. Sc3 e6 6. Le3 a6 7. Ld3 Sf6 8. 0–0 Se5 9. h3 Lc5

En av Paulsensystemets mest kända ställningar. Vanligen sker nu 10. De2 eller 10. Sa4 La7 11. c4. Ganska mycket spelat är också 10. f4 Sc6 11. Sf5. Men det finns ännu fler mer eller mindre okända fortsättningar, som 10. Le2 (Tal), 10. a4 (Lepesjkin) samt det drag Kasparov spelar…

10. Kh1!?

I Informatorserien får man gå tillbaka ända till 9/332 för att hitta något om kungsdraget. Där förser Michail Tal det med ett rent ?. Läsaren begriper absolut ingenting av detta omdöme, tydligen inte heller den trettonde världsmästaren!

10. – d6 11. f4

Det är uppenbart att svart nu har två möjligheter:

a) 11. – Sed7 som i partiet Tal – Najdorf, Belgrad 1970;

b) 11. Sg6 som i exempelvis Kuzmin – Skvortsov, Moskva 1980: 12. Df3 0–0 13. Tae1 b5 14. f5 Se5 15. Dg3 Kh8 etc.

Viswanathan väljer emellertid ett tredje alternativ…

11. – Sc6? 12. e5!

Angett av Tal med omdömet !?. Som bästa drag anger han 12. Le2. Textdraget är tveklöst det bästa. Man ser:

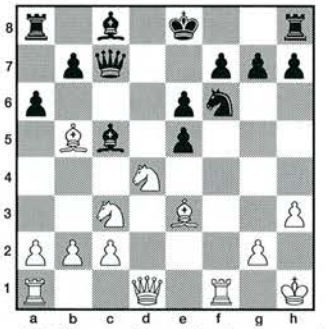
a) 12. – dxe5 13. Sxe6 Lxe6 14. Lxc5;

b) 12. – Sxd4 13. exf6 gxf6 14. Lxd4 (14. Se4!?) Lxd4 15. Lb5†;

c) 12. – Lxd4 13. Lxd4 Sxd4 14. exf6 gxf6 15. f5.

Vit har utmärkta chanser, varför svart försöker skenoffra.

12. – Sxe5!? 13. fxe5 dxe5 14. Lb5†!

En effektiv mellanschack, som förstör svarts rockadmöjligheter. Mellangången 14. – Ld7 besvaras nu med 15. Sxe6! och på 14. – Ke7/Kf8 skjuter vit ner Sf6, t ex 14. – Ke7 15. Txf6! med idén 15. – gxf6? 16. Sf5†!. Intressanta övningar för den kombinationssinnade.

14. – axb5 15. Sdxb5 Dc6 16. Lxc5 Dxc5 17. Sd6† Ke7 18. Txf6!

Avskjutning av försvarspjäser. Om nu 18. – Dxd6 19. Txf7†!.

18. – gxf6 19. Sce4 Dd4 20. Dh5 Tf8 21. Td1!?

Gott nog. Annars vann enkelt 21. Dh6 f5 22. c3 och svart måste offra damen, ty 22. – Dd3 23. Df6† respektive 22. – Dd5 23. Dg5† vinner direkt.

21. – De3 22. Dh4 Df4 23. De1!

Flygelskifte kommer.

23. – Ta4 24. Dc3 Td4

Om 24. – Txe4 25. Dc7† Ld7 26. Sf5† och 27. Dxd7† matt!

25. Txd4 Df1†

Eller 25. – exd4 26. Dc7† Ld7 27. Sc8† Txc8 28. Dxf4.

26. Kh2 exd4 27. Dc5 Kd7 28. Sb5 Df4† 29. g3 uppgivet.

T ex 29. – De5 30. Sxf6†! jämte matt i två drag.

(Kommentarer: Kjell Krantz)

ALJECHINS FÖRSVAR (B 04)

Nigel Short (England) – **Jan Timman** (Holland)

1. e4 Sf6

Populärt i Nederländerna.

2. e5 Sd5 3. d4 d6 4. Sf3 g6 5. Lc4 Sb6 6. Lb3 Lg7 7. De2

Ett modernt sätt att skärpa spelet utgör 7. a4!?, men troligen kan svart lugnt svara 7. – dxe5! 8. a5 S6d7 etc, som ryssen Igor Chmelnitskij anger.

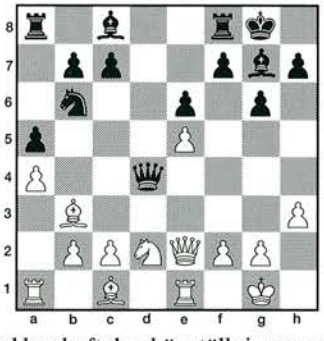
7. – Sc6 8. 0–0 0–0 9. h3 a5 10. a4 dxe5!?

Alternativet är att behålla centrumspänningen med 10. – Lf5. Experten Lev Alburt föreslår vidare 11. Sc3 Kh8 med idén 12. – f6.

11. dxe5 Sd4 12. Sxd4 Dxd4 13. Te1 e6

Intressant tycks 13. – Le6!?. Svart får i partiet problem med just vitfältslöparen. Textdraget innebär också en försvagning av kungsflygeln, vilket Short utnyttjar föredömligt i detta parti.

14. Sd2

Nigel har haft den här ställningen redan tidigare. Så här förflöt partiet Short – Hennigan, Swansea 1987 (eng. mästerskapet): 14. – Ld7 15. c3 Dc5 16. Sf3 Lc6 17. Le3 De7 18. Lg5! Dc5 19. Sd4 Ld5 20. Lxd5 Dxd5 21. f4 Dc4? 22. Dxc4 Sxc4 23. b3 Sb6 24. c4! Tfc8 25. Tad1 Lf8 26. Sb5 Lc5† 27. Kf1 c6 28. Sd6 Tc7 29. Td3 Sd7? 30. Se4 (+-) Kf8 31. Ted1 uppgivet.

Som synes spelade Aljechinspringaren på b6 en ömklig roll i detta parti. Timman försöker därför bättra på den aspekten…

14. – Sd5!? 15. Sf3 Dc5 16. De4!

En vacker spelplan som Timman säkerligen missat. Med e5-bonden som stabil centrumkil kan vit etablera ett starkt kungsangrepp.

16. – Db4 17. Lc4 Sb6 18. b3 Sxc4 19. bxc4

Hotet 20. La3 ger vit behövlig tid för perfekt pjäsgruppering.

19. – Te8 20. Td1 Dc5

Det här partiet påminner ganska mycket om Ljubojević – Timman från Reykjavik tidigare i år (TfS 8/91). Även där fick Timmans dam den otacksamma peripatetiska rollen.

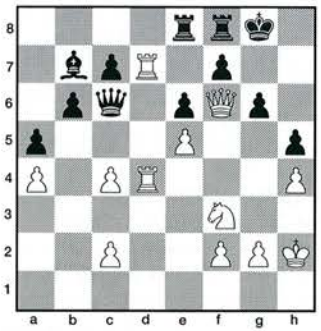
21. Dh4 b6 22. Le3 Dc6 23. Lh6 Lh8 24. Td8! Lb7 25. Tad1 Lg7

Nyss gick löparen till h8 för att undvika nedbyte. Nu tvärtom. Svarts försvarsuppgift är med andra ord helt hopplös. Timman kunde lika gärna ha klippt e5-bonden och hoppats på underverk.

26. T8d7 Tf8

Det hotade offer på f7.

27. Lxg7 Kxg7 28. T1d4 Tae8 29. Df6† Kg8 30. h4 h5 31. Kh2!

Den följande kungsvandringen upp till h6 är helt stilren. Timmans svar är obegripligt. Han kunde åtminstone ha testat 31. – Lc8.

31. – Tc8 32. Kg3 Tce8 33. Kf4 Lc8 34. Kg5! uppgivet.

(Kommentarer: Kjell Krantz)

Innan vi ger ordet till Thomas Ernst sticker vi emellan med partiet Anand – Kasparov. Det vore synd att undanhålla läsarna en sådan godbit…

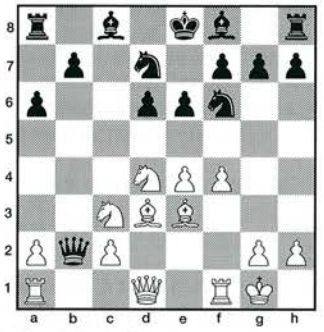
SICILIANSKT PARTI (B 82)

Viswanathan Anand (Indien) – **Garri Kasparov** (Sovjet)

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 a6 6. f4 e6 7. Ld3 Sbd7 8. 0–0

Vanligare är 8. Df3 eller 8. Sf3 för att undvika fängslingen av springaren på d4.

8. – Db6 9. Le3 Dxb2

10. Sdb5! axb5 11. Sxb5

Den här ställningen uppkom i partiet De Firmian – Gheorghiu, Lone Pine 1980. Svart spelade då 11. – Db4 [12. Sc7† Ke7!? (12. – Kd8 13. Sxa8 Da5 14. Sb6! Sxb6 15. De1!) 13. e5]. Gheorghiu föreslog senare det drag som Kasparov använder. Frågan är om det kan anses vara en förstärkning.

11. – Ta5!? 12. Tb1 Txb5

På 12. – Dxa2 följer 13. Sc3 Da3 14. Tb3 Da1 15. Dd2 och damen är fångad.

13. Txb2 Txb2 14. Da1 Tb6

Inte 14. – Tb4? 15. Dc3.

15. Lxb6 Sxb6

Svart har fått tre lätta pjäser för damen men är handikappad av sin dåliga utveckling. Han kommer heller aldrig till rockad.

16. Dc3 Le7 17. Tb1 Sfd7 18. Dxg7 Lf6 19. Dh6 Ke7 20. Lb5 Tg8 21. Td1 e5 22. f5 Sc5 23. Txd6 Lg5 24. Dxh7 Sxe4 25. Txb6 Td8 26. Ld3 Le3† 27. Kf1 Lxb6 28. Lxe4 Td4 29. c3! uppgivet.

FRANSKT PARTI (C 10)

Gata Kamsky (USA) – **Viktor Kortchnoi** (Schweiz)

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Sc3 dxe4 4. Sxe4 Sd7 5. Sf3 Sgf6 6. Sxf6† Sxf6 7. Ld3 b6 8. De2 Lb7 9. c3

I partiet Bronstein – Kan, Sovjet 1947, fick vit fördel genom 9. Lg5 Le7 10. 0–0–0 0–0 11. h4 Dd5 12. Kb1 Tfd8 13. c4 Dd6 14. The1 h6 15. Lc1 Lf8 16. Se5.

9. – Le7 10. Lg5 h6 11. Lh4 Dd5 12. Se5 Sd7

På 12. – Dxg2 följer 13. 0–0–0 med starkt initiativ. Svart kan dock gå tillbaka med damen: 13. – Dd5 med planen Tf8 följt av 0–0–0, t ex 14. Lc4 De4 15. Lb5† Kf8. Vit måste alltså söka kompensation för bonden på annat sätt.

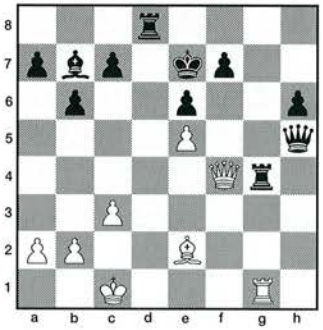
13. Lxe7 Sxe5 14. dxe5 Dxg2 15. 0–0–0 Kxe7 16. Thg1 Dxh2 17. De3!

Tar fältet f4 för den svarta damen.

17. – g5 18. Tg4 Tad8 19. f4 Dh5 20. Tdg1 Thg8!

Vit får starka hot efter 20. – gxf4 21. Dxf4. Textdraget ger svart motspel på g-linjen.

21. Le2 gxf4 22. Dxf4 Txg4

23. Df6†!

Lyngby Open

Den sovjetiske stormästaren Vladimir Malanjuk delade segern i Lyngby Open utanför Köpenhamn i oktober med de tre danskarna Jens Kristiansen, Klaus Berg och Jens Ove Fries Nielsen. Alla tog 6½/9. 69 spelare från åtta nationer deltog.

Den samtidigt arrangerade damturneringen Ingrid Larsen Memorial vanns av Eliska Richtrova, Tjeckoslovakien och Rita Zimmersmann, Ungern, båda med 6½/9 (18 deltagare).

Inledningen till en fin remikombination genom vilken vit framtvingar evig schack.

23. – Kd7 24. Td1† Ld5 25. Lb5† Kc8

Här strandade 25. – c6 på 26. Txd5† exd5 27. Dd6† med damvinst i tre drag. Kortchnoi har nu använt nästan hela sin betänketid för att sköta det svåra försvaret.

26. La6† Kd7 27. Txd5† exd5 28. Lb5† remi.

(Kommentarer: Thomas Ernst)

SPANSKT PARTI (C 89)

Jan Timman Holland — **Nigel Short** England

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. 0–0 Le7 6. Te1 b5 7. Lb3 0–0 8. c3 d5 9. exd5 Sxd5 10. Sxe5 Sxe5 11. Txe5 c6 12. d4 Ld6 13. Te1 Dh4 14. g3 Dh3 15. Te4!?

Det senaste modet i Marshallangreppet sedan det visat sig att svart i varianten 15. Le3 Lg4 16. Dd3 Tae8 17. Sd2 får utjämning genom såväl 17. – Te6 som 17. – f5. För närmare detaljer hänvisas till John Nunns excellenta bok *The Marshall Attack.*

15. – g5

I partiet Nunn – I Sokolov, Wijk aan Zee 1991, följde 15. – Dd7 16. Sd2 Lb7 och nu skulle vit ha spelat 17. Lxd5 cxd5 18. Te1 med en liten fördel.

16. Df3 Lf5 17. Lxd5 cxd5 18. Te3 Tad8

Eller 18. – Le4 19. Txe4 dxe4 20. Df6 Dg4 21. Dxg5† Dxg5 22. Lxg5 och vit, som har två bönder för kvaliteten, står bättre i slutspelet.

19. Sd2 Tfe8 20. a4

Här föll givetvis 20. Dxd5 på 20. – Lxg3.

20. – b4 21. c4 dxc4 22. Sxc4

22. – Ld3! 23. Txe8†?

Vit borde i stället ha spelat 23. Sd2!. Om nu 23. – Lf5 bör vit inte spela 24. Se4? Le7 25. b3 på grund av 25. – Txd4! 26. Sf6†? Kf8 27. Sxe8 Lg4 och svart vinner. Korrekt är 24. b3! följt av 25. Lb2 med fördel för vit.

23. – Txe8 24. Se3 Lf4

På 24. – Le4 finns paraden 25. Dg4.

25. Dg2

Här fanns också 25. Ld2 Le4 26. De2 Lxe3 27. fxe3 La8 med hotet att föra över damen till diagonalen a8–h1.

25. – Dh5 26. gxf4 Dd1†! 27. Df1

Till analoga varianter för 27. Sxd1 Te1†.

27. – Dxf1† 28. Sxf1 Te1 29. fxg5 b3!

Svart har tillräcklig kompensation för bönderna tack vare sitt stora utvecklingsförsprång. Springaren faller ändå i nästa drag.

30. h4 Lxf1 31. f3 Lc4† 32. Kf2 Tf1† 33. Kg2 Td1

Nu följer ett antal drag då vit bara flyttar kungen och bönderna medan svart hela tiden försöker förstärka sin ställning.

34. h5 a5 35. Kf2 f6 36. gxf6 Ld5 37. Ke2 Th1 38. Kf2 Kf7 39. Kg2 Td1 40. Kf2 Ke6

På 40. – Kxf6? följer 41. Lg5† och vinner.

41. Ke2 Th1 42. Kf2 Kd7 43. h6 Kc6 44. Ke2 Lc4† 45. Kf2 Td1 46. Kg2 Kd7 47. Kf2 Ld5 48. Ke2 Th1 49. Kf2 Ke6 50. Kg2 Td1 51. Kf2 Kf5 52. Ke2 Th1 53. Kf2 Lc4 54. Kg2 Td1 55. Kf2 Kg6 56. Kg2 Te1 57. Kf2 Te2† 58. Kg3 Kxf6 59. d5! Lxd5 60. Tb1 Le6

Här avbröts partiet. Vit hade förseglat **61. Lf4** varefter spelarna senare enades om remi utan fortsatt spel.

Det skulle ha kunnat följa 61. – Lf5 62. Tc1 Txb2 63. Tc6† Le6?! (63. – Ke7 64. Tb6 Tb1 65. Le5 etc) 64. Le3 Ke5 65. f4† Kd5 66. Tc5† Kd6 67. Txa5 Tb1 68. Tb5 följt av 69. Ld4. Av den sista varianten kan man dra slutsatsen att det skulle vara dumdristigt av svart att försöka spela på vinst i slutställningen.

(Kommentarer: Thomas Ernst)

FRANSKT PARTI (C 10)

Nigel Short England — **Viktor Kortchnoi** Schweiz

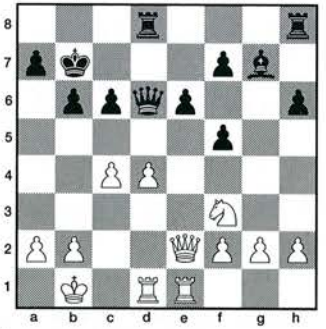
1. e4 e6 2. d4 d5 3. Sc3 dxe4 4. Sxe4 Sd7 5. Sf3 Sgf6 6. Sxf6† Sxf6 7. Ld3 b6 8. De2 Lb7 9. Lg5 h6! 10. Lxf6

En annan plan var 10. Ld2 följt av 11. 0–0–0.

10. – gxf6

Tvunget, för efter 10. – Dxf6 11. Se5! hotar både 12. Lb5† och 12. Le4.

11. 0–0–0 Dd6 12. La6 0–0–0 13. The1 c6 14. Kb1 Lg7 15. Lxb7† Kxb7 16. c4 f5

17. d5!

Öppnar spelet på ett för vit fördelaktigt sätt. Bondeoffret är temporärt.

17. – cxd5 18. cxd5 exd5 19. De7† Dc7 20. Sh4 Lf8 21. Dxc7† Kxc7 22. Te5! Kc6 23. Txf5 Td7 24. Kc2

Tack vare sin bättre bondeställning har vit en liten fördel i slutspelet.

24. – Tg8 25. g3 Lg7 26. Tf3 Te8 27. Sf5 Lf8 28. Tc3† Kb7 29. Tcd3 Te5 30. Se3 Lc5!

Starkare än det passiva 30. – Kc6.

31. Txd5 Texd5 32. Txd5 Txd5 33. Sxd5 Lxf2

I det uppkomna slutspelet med springare mot löpare står vit fortfarande bättre tack vare sin aktivare kung. Den rutinerade Kortchnoi håller dock remi genom exakt försvar.

34. Kd3 Lg1 35. h3 Lh2 36. g4 Kc6 37. Ke4 Kd6 38. Se3 Ke6 39. Sf5 Le5 40. b3 h5 41. gxh5 Kf6 42. Sd4 Lg3 43. Sc6 a6 44. Sb4 Kg5 45. Sxa6 f5† 46. Kd5!

På 46. Kf3 följer 46. – Ld6 och springaren är pattställd. Det är dessutom viktigt att kungen understödjer friböndernas framryckning.

46. – Kxh5

Här hade 46. – f4 47. Ke4 Kxh5 besvarats med 48. Sb4 Kh4 49. Sd5 med goda vinstchanser för vit.

47. Sb4 Kh4 48. Sd3 Kxh3 49. Kc6 Kg2 50. Kxb6 Kf3 51. Kb5 Ke4 52. Kc4 f4 53. a4 f3 54. a5 f2 55. Sxf2† Lxf2 56. b4 Ke5 57. remi.

(Kommentarer: Thomas Ernst)

NIMZOINDISKT FÖRSVAR (E 39)

Viktor Kortchnoi Schweiz — **Jan Timman** Holland

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 Lb4 4. Dc2 0–0 5. Sf3 c5 6. dxc5 Sa6 7. g3 Sxc5 8. Lg2 Sce4 9. Ld2

I partiet Horowitz – Evans, USA 1951, följde 9. 0–0 Sxc3 10. bxc3 Le7 med en liten fördel för svart.

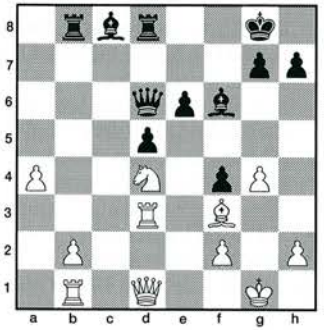
9. – Sxd2 10. Sxd2 a6 11. 0–0 Dc7 12. Sce4 Sxe4 13. Sxe4 f5 14. Db3 Le7 15. Sc3 Tb8 16. Tad1 Lf6 17. Td3 b5!?

En intressant kombination. Nu får vit farliga fribönder på damflygeln medan svart får bondeövervikt i centrum.

18. cxb5 axb5 19. Sxb5 De5 20. a4 Dxe2

Solidare var 20. – La6 med goda chanser till utjämning.

21. Tb1 f4 22. Lf3 De5 23. g4 Td8 24. Dd1 d5 25. Sd4 Dd6

26. b4!

Nu går inte 26. – Txb4 på grund av 27. Txb4 jämte 28. Sc6.

26. – Lxd4 27. Txd4 Lb7 28. b5 e5 29. Td2 De6 30. Le4!

Förhindrar temporärt e-bondens framryckning.

30. – d4 31. Lxb7 Txb7 32. a5 e4 33. a6 e3

Eller 33. – Ta7 34. f3 och nu faller 34. – e3 på 35. Txd4 Txd4 36. Dxd4.

34. fxe3 Dxe3† 35. Tf2 Tb6 36. Tb3 De4

På 36. – d3 fanns det starka 37. a7! med hotet 38. Txd3. Tornet på d8 är överlastat.

37. Df3 Dxf3 38. Tfxf3 g5 39. Tfd3 Kf7 40. Tb4 Ke6 41. Kf2 Tdb8 42. Tdxd4 Txb5 43. Txb5 Txb5 44. Ta4 Tb8 45. Kf3 Ta8 46. a7!

Vit står på vinst. Förr eller senare kommer svart i dragtvång och måste släppa in den vita kungen.

46. – Kf6 47. Ke4 Kg6 48. h4 h6

24 miljoner för VM!

Två anbud har lämnats in till FIDE beträffande 1993 års VM-match. Båda är i rekordklass: Los Angeles erbjuder 5,6 och Rabat, Marocko 5,8 miljoner schweizerfrancs (drygt 23 respektive 24 miljoner kronor)!

Efter 48. – gxh4 vinner vit genom 49. Kxf4 Tf8† 50. Ke3 Ta8 51. Kf3 Kf6 (51. – h5 52. Ta6† Kg5 53. Ta5† etc) 52. Kg2 Ke6 53. Kh3 Kd6 54. Kxh4 osv.

49. hxg5 hxg5 50. Ta5 Kh6 51. Ta1 Kg6 52. Kd5 f3 53. Kc6 Kf6 54. Ta5 uppgivet.

(Kommentarer: Thomas Ernst)

SKOTSKT PARTI (C 45)

Garri Kasparov	**Anatolij Karpov**
Sovjet	Sovjet

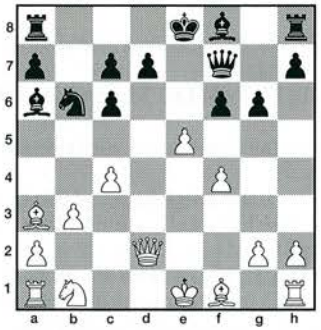
1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. d4 exd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sxc6 bxc6 6. e5 De7 7. De2 Sd5 8. c4 La6 9. b3 g6?!

I det 14:e VM-partiet förra året spelades 9. – 0–0–0 10. g3 Te8 11. Lb2 f6 12. Lg2 fxe5 13. 0–0 och vit hade viss kompensation för bonden genom sina angreppschanser på damflygeln.

10. f4 f6 11. La3 Df7 12. Dd2!

På 12. exf6† följer det starka 12. – Kd8 vilket hotar 13. – Lxa3 jämte 14. – Te8.

12. – Sb6

13. c5! Lxf1 14. cxb6 axb6?

Efter 14. – La6 15. bxc7 Lxa3 (15. – fxe5 16. Da5 Lb5 17. Dxa7!) 16. Sxa3 fxe5 (16. – De7 17. Da5!) 17. Da5 Dxf4 18. Dxa6 De4† 19. De2! har vit pjäs över.

Svarts bästa chans var 14. – Lxa3! 15. b7 Tb8 16. Sxa3 Lb5! (16. – La6 17. Da5!) 17. Sxb5 cxb5 18. 0–0–0! (med hotet 19. e6) fxe5 (eller 18. – 0–0) 19. The1 Txb7 20. Txe5† (20. fxe5 De6) Kd8, varefter det återstår att bevisa att det vita angreppet för till seger. Efter textdraget förlorar svart en figur utan kompensation.

15. e6!

Lika bra var 15. Lxf8.

15. – dxe6

Vits senaste drag innebar en fälla: 15. – Dxe6† 16. Kxf1 Lxa3 17. Sxa3 Txa3 19. Te1 med damvinst.

16. Lxf8 Td8 17. Db2 Lxg2 18. Dxg2 Kxf8 19. Dxc6 Td6 20. Dc3 Kg7 21. Sd2 Thd8 22. 0–0–0 De8!?

Ett försök att komplicera spelet. Det hotar 23. – Tc6.

23. Dxc7† T8d7 24. Dc2 Db8 25. Sc4 Td5 26. Df2 Dc7 27. Dxb6 Dxf4† 28. De3 Dg4 29. Tdg1 Dh4 30. Tg3 e5

Eller 30. – Td3 31. Dxe6 etc.

31. Th3 Dg4 32. Tg1 Td1† 33. Txd1 Dxd1† 34. Kb2 h5 35. Tg3 Dh1 36. Df2 h4 37. Dg2!

Framtvingar dambyte.

37. – Dxg2† 38. Txg2 g5 39. a4 Kg6 40. a5 e4 41. b4 h3 42. Tg3 Th7 43. a6 f5 44. Ta3 uppgivet.

(Kommentarer: Thomas Ernst)

Nils H Lundgren död

En av de främsta tillskyndarna till Jämtlands Schackförbund, frisörmästare Nils H Lundgren, 79, Östersund, har avlidit. Hans livsgärning är enastående inom en mängd samhällsområden – yrket, politiken, idrottsrörelsen, kulturen och schacket – inte bara som ideell kraft, inspiratör och organisatör utan också som aktiv utövare.

Nils H Lundgren var född i Gävle och kom till Östersund som tonårigt frisörbiträde med sex års folkskola i bagaget. 1933 blev han egen företagare.

Han var bl a Östersunds storkommuns förste ordförande samt ordförande i såväl landstinget som dess utbildnings- och kulturnämnd. Inom idrotten erövrade han ett 50-tal DM-tecken i så skilda grenar som handboll, friidrott och boxning. Vid SM 1934 blev han trea i längdhopp. Han var en utmärkt sångare och talare och var också ledare för såväl en kör som Östersunds Orkesterförening.

I schacket fann Nils H på lediga stunder en outsinlig källa för sin skapande fantasi, detta ofta tillsammans med en annan känd förkämpe för jämtländskt schack, framlidne Gösta Berg, tidigare också Cs-ledamot i SSF. Nils H:s organisatoriska förmåga tog sig många konkreta uttryck. Sålunda var han en drivande kraft vid

❑ bildandet av Jämtlands Schackförbund år 1935 (sekreterare och sedan ordförande 1936–47),

❑ SM-tävlingarna och kongressen i Östersund 1942,

❑ SM-tävlingarna och kongressen i Hålland 1952, en stor arrangörssuccé.

Nils H var också ledare vid SM i snabbschack i Östersund så sent som 1986, Östersunds 200-årsjubileum, och vid matchen Pia Cramling – Simen Agdestein. Vi minns honom även som värd och ledare vid dåvarande världsmästaren Tigran Petrosians besök i Östersund år 1964.

Han följde ända till slutet schackverksamheten på olika sätt. Bl a var Nils H aktivt engagerad i våra pågående förberedelser inför nästa års Nordiska Mästerskap och han var självskriven ledamot i den hederskommitté som inrättas. Att ingå i organisationen för såväl SM 1942 som NM 1992 hade varit något unikt.

Ett särskilt minne har Nils H lämnat efter sig, och det är den jubileumsskrift han författade till Jämtlands SF:s 25-årsjubileum år 1960. Denna skrift har en personlig prägel med inriktning på levande historik i form av personligheter som Nils H kom i kontakt med. Det var männniskor inte bara från Östersund, Jämtland eller Sverige i övrigt utan också från ett oroligt Europa. Ur persongalleriet kan nämnas Jefim Bogoljubow, Rudolf Spielmann, Salo Flohr, Gideon Ståhlberg, Erik Lundin, Gösta Stoltz, Folke Ekström, Kristian Sköld och Gustaf Nyholm.

Nils H berättar också inlevelsefullt om lokala profiler som Gösta Berg, Sven G Karlsson, Gottfrid Bostrand, Isidor Arnlind och hans underbarn Eric (Jämtlandsmästare redan vid 15 års ålder), Sune Hjorth, Carl Grundt, Tord Ödmark m fl.

Slutorden i jubileumsskriften är signifikativa:

– Med erfarenhet av många olika organisationer och tidsföreteelser vill skrivaren till sist intyga, att om det skulle gälla att välja bort något ur ens liv skulle schacket utan tvekan vara ur riskzonen för utgallring.

Vi uppskattar Nils H för hans för evigt bestående insatser inom schacket och många andra samhällsområden. Vi minns honom med vördnad och tacksamhet.

Sven-Olof Andersson
Ordf i Jämtlands Schackförbund

Damernas interzonturnering

En exvärldsmästarinna, två tidigare VM-utmanare och tre kinesiskor gick vidare från damernas interzonturnering som spelades i Subotica, Jugoslavien med 34 deltagare.

Flera starka spelare, bland dem Pia Cramling, Sverige, Elena Achmylovskaja-Donaldson, USA och Tatjana Lematschko, Schweiz, avstod från att tävla i det krigsdrabbade landet trots att FIDE hade garanterat deras säkerhet.

Nordens representanter, de båda finskorna Johanna Paasikangas och Niina Koskela, slutade långt ner i fältet och hade aldrig med toppstriden att göra.

Resultat: 1) Nona Gaprindasjvili, Sovjet 9 (av 13), 2) Zhaoqin Peng, Kina 9, 3) Nana Ioseliani, Sovjet 8½, 4) Irina Levitina, USA 8½, 5) Pin Wang, Kina 8, 6) Kaiying Qin, Kina 8, 7) Ketevan Arachamija, Sovjet 8, 8) Alisa Galliamova-Ivantjuk, Sovjet 7½, 9) Svetlana Matvejeva, Sovjet 7½, 10) Marta Litinskaja, Sovjet 7½, 11) Ketevan Kachiani, Sovjet 7½, 12) Ainur Sofijeva, Sovjet 7½.

Paasikangas tog 6 och Koskela 3½ poäng.

De sex främsta är således klara för kandidatspel liksom Alisa Marić, Jugolavien och exvärldsmästarinnan Maja Tjiburdanidze, Sovjet.

Korrschack

Korr-SM 1990

Rune Holmberg, Mölndal tycks ha kopplat greppet i SM 1990 – han har hittills bara tappat två remier.

Ställningen, med antalet resterande partier inom parentes:

Rune Holmberg, Mölndal 10 (2), Mats Hylén, Helsingborg 8 (3), Christer Thörnros, Söderhamn och Mikael Jönsson, Grimslöv 7 (3), Lennart Rydholm, Göteborg 6½ (4), Anders Eriksson, Västerås 6 (5), Johnny Becker, Eskilstuna 6 (1).

I SM 91 har Mats Lindgren, Umeå tagit en kraftig ledning med 5 poäng (8 partier kvar) före Matti Svenn, Floda och Krister Johansson, Svängsta 2½ (11) samt Lennart Rydholm, Göteborg och Anders Ebenfelt, Uddevalla 2½ (10).

Stefánsson och Chenkin delade segern i Solstadsträffen

■ Aldrig tidigare i Solstadsträffens 18-åriga historia har det varit så jämnt, hårt och spännande som i år, då tävlingen var mer internationell än någonsin med representanter för Sovjet, Island, Danmark och Norge bland de 124 spelare som sökt sig till Karlstad.

I elitgruppen fanns en stormästare och sex IM. Egentligen skulle den sovjetiske stormästaren Aleksander Kotjijev ha varit med men visumkrångel tvingade honom att stanna hemma. IM Igor Chenkin kom i stället och han visade sig vara både en stark spelare och en trevlig bekantskap.

De två första grupperna omfattade vardera 20 spelare och de övriga 21. Styrkemässigt blev grupperna mycket jämna, vilket också avspeglade sig i resultatlistorna. Mot bakgrund av detta måste t ex Stefan Solbrands prestation i grupp 2, där han bara tappade 3 poäng, anses vara smått fenomenal. Solbrand vann förstås Solsta Cup, som tillfaller den som förlorar minst poäng.

Hannes Stefánsson (t v) och Igor Chenkin. Foto: Anders Hansson, NWT, Karlstad.

Efter första dagens tio ronder ledde Tom Wedberg på 8½ poäng med Hannes Stefánsson, Jan Johansson och Chenkin hack i häl. Andra dagen gick det inte så bra varken för Wedberg, som förlorade fyra partier, eller Jan Johansson. Stefánsson höll däremot stilen och Chenkin spurtade bra.

Positiva överraskningar av Thorstein Thorsteinsson och Ingvar Andréasson, medan Lars Karlsson inte hade någon av sina bästa dagar.

Tävlingen flöt friktionsfritt och arrangörerna hörde enbart positiva reaktioner. Det lovar gott inför nästa stora arrangemang, dvs Karlstad Open under mellandagarna. I denna turnering inrättas två nya deltävlingar och rankingpriserna har höjts med 200 till 1 200 kronor.

■ RESULTAT

Grupp 1: 1) Hannes Stefánsson, Island 14 (av 19), 2) Igor Chenkin, Sovjet 14, 3) Tom Wedberg, Wasa SK 13½, 4) Thorstein Thorsteinsson, Upsala ASS 13, 5) Ingvar Andréasson, SK Kamraterna, Göteborg 12½, 6) Lars Karlsson, Södra SASS 11½ (medelranking 2390).

Grupp 2: 1) Stefan Solbrand, Solna SS 16, 2) Felix Nordström, Wasa SK 14½, 3) Kent Ängskog, Horndals SK 14, 4) Emil Hermansson, SS Luleå 13½, 5) Simon Silseth, Karlstads ASS 12, 6) Lars Blomström, Karlskoga SK 11½ (medel 2129).

Grupp 3: 1) Leo Liljeståhl, KH-Alliansen 14½ (av 20), 2) Ilpo Kuusisto, Upsala ASS 14, 3) Erik Malmstig, SK Rockaden, Umeå 13 (medel 1974).

Grupp 4: 1) Jörgen Bjelke, Norge 15, 2) Mathias Eklund, Solna SS 14, 3) Ulf Nilsson, Filipstad (medel 1831).

Grupp 5: 1) Bo Jörstål, Finspångs SK 14, 2) Ingvar Johansson, Finspångs SK 13½, 3) Sten Rydh, Bengtsfors SK 13½ (medel 1664).

Grupp 6: 1) Åke Hagström, Malungs SK 16, 2) Björn Martinsson, Bengtsfors SK 15, 3) Ulf Hammarström, Borlänge SK 14½ (medel 1442).

Elof Bodgren

Kritik mot Maja i Pravda speglar sovjetisk besvikelse

■ Förlusten av damernas VM-titel, som har varit i sovjetisk ägo sedan 1950 (i georgisk sedan 1962!) har utlöst besvikelse i Sovjet och i rapporterna från Manila har den detroniserade världsmästarinnan Maja Tjiburdanidze utsatts för kritik.

– För den berömda georgiska mästarinnan är nederlaget en allvarlig läxa, heter det i en rapport i *Pravda*. I den noteras att Tjiburdanidze inte har deltagit i härdande allsovjetiska tävlingar utan har föredragit "kur-ortsturneringar" och att detta har påverkat hennes spel negativt.

Den kände kommentatorn Aleksej Suetin är inne på liknande tankegångar i en senare artikel i samma tidning:

– Tjiburdanidzes förvirring i finalpartierna var klart märkbar, skriver han och finner det uppenbart att Maja genomgår en kris.

Suetin konstaterar också att Georgiens kvinnliga spelare på sistone har ignorerat unionstävlingarna och att det inte har gett dem någon fördel. På sikt kan denna isolering hota den georgiska schackskolans fortbestånd, skriver Suetin.

Vid en presskonferens före VM-matchen sade Jun Xie att hon inte var rädd för Tjiburdanidze; hon ansåg sig vara väl förberedd och stack inte under stol med att hon var ute efter att bryta den sovjetiska hegemonin.

Efter de tio första partierna blev den unga kinesiskans resoluta spelföring avgörande. Hon vann det elfte partiet och stärkte sin ledning med ännu en seger i det trettonde. I de två följande gjorde Maja Tjiburdanidze förtvivlade men vanmäktiga försök att komma tillbaka.

Slutsiffrorna skrevs, som vi redovisade i förra numret av TfS, till 8½–6½ och schackvärlden har således fått en ny världsmästarinna, den sjunde i ordningen.

Jun Xie fick sitt genombrott så sent som i fjol. Hon hade då kvalificerat sig till interzonturneringen i Malaysias huvudstad Kuala Lumpur och gick där in på andra plats efter exvärldsmästarinnan Nona Gaprindasjvili. Senare samma år slog hon i damernas kandidatturnering i Borzomi, Georgien ut samtliga sovjetiska medtävlare, bland dem Gaprindasjvili och Nana Ioseliani. Kandidatfinalen i Belgrad/Peking mellan Jun Xie och Alisa Marić vanns klart av kinesiskan.

I VM-matchen möttes Jun Xie och Maja Tjiburdanidze för första gången. I schackolympiaden i Novi Sad, där Kinas damlag gick in på bronsplats, undvek Tjiburdanidze att möta Jun Xie – hon hade kanske sina onda aningar. Reserven Gaprindasjvili blev grundligt slagen.

Jun Xie från Peking är som sagt den sjunde världsmästarinnan. Hennes föregångare på tronen:

- ❑ Vera Menchik, Tjeckoslovakien/England 1927–44,
- ❑ Ludmila Rudenko, Sovjet 1950–53,
- ❑ Elizaveta Bykova, Sovjet 1953–56,
- ❑ Olga Rubtsova, Sovjet 1956–58,
- ❑ Elizaveta Bykova, Sovjet 1958–62.
- ❑ Nona Gaprindasjvili, Sovjet 1962–78,
- ❑ Maja Tjiburdanidze, Sovjet 1978–91.

Lennart Hansson

Här följer de resterande partierna i damernas VM-match:

TIONDE MATCHPARTIET
SPANSKT PARTI (C 91)

Maja Tjiburdanidze	**Jun Xie**
Sovjet	Kina

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. 0–0 Le7 6. Te1 b5 7. Lb3 0–0 8. d4 d6 9. c3 Lg4 10. d5 Sa5 11. Lc2 c6 12. h3 Lc8 13. dxc6 Dc7 14. Sbd2 Dxc6 15. Sf1 Te8 16. S3h2 Le6 17. Sg4 Sc4 18. remi.

ELFTE MATCHPARTIET
SICILIANSKT PARTI (B 70)

Jun Xie	**Maja Tjiburdanidze**
Kina	Sovjet

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 Sc6 6. Le2 g6 7. Sb3 Lg7 8. 0–0 0–0 9. Lg5 a6

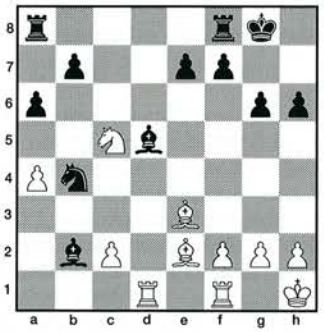
10. a4 Le6 11. Kh1 h6 12. Le3 d5?!

Den här centrumframstöten borde nog ha förberetts bättre.

13. exd5 Sxd5 14. Sxd5 Dxd5?!

Måste vara fel. Efter 15. – Lxd5 fanns t ex 16. c3 Le4. Nu vinner vit tempo och terräng.

15. Sc5! Lxb2 16. Dxd5 Lxd5 17. Tad1 Sb4

18. Sd7! Lc6

Svart blir praktiskt taget tvungen att ge kvalitet: 18. – Tfd8 19. Sb6 jämte 20. Lc5 är mycket obehagligt.

19. Sxf8 Txf8 20. Lc5! a5

Eller t ex 20. – Sd5 21. c4 Sf4 22. Lf3 Lxf3 23. gxf3 Lf6 24. Td7 Tc8 25. Lxe7 Lxe7 26. Txe7 Txc4 27. Te4 osv.

21. Lxe7 Te8 22. Td8! Txd8 23. Lxd8 Lxa4 24. Lxa5 Sc6

På 24. – Sxc2 kunde följa 25. Tb1 Lf6 26. Txb7 Sd4 (för att parera hotet 27. Ld1) 27. Lc4 Le8 28. Tb8 Kf8 29. Lb4† Le7 30. Lc3 Sc6 (30. – Sf5 31. Lb5 Sd6 32. Ld7 f6 33. Lb4 Kf7 34. Lxe8† Sxe8 35. Tb7) 31. Tc8 med hotet 32. Lb5.

25. Tb1 Ld4 26. Lc7 Lxc2 27. Txb7 Le4 28. Lc4 g5 29. f4 Kg7 30. Ld6 Sd8

Lika utsiktslöst var 30. – Lg6 31. f5! Lh5 (31. – Sa5 32. fxg6!) 32. Tc7 Sa5 33. Ld5 osv.

31. Td7 Lb6 32. Le5† Kf8 33. fxg5 hxg5 34. Lf6 och här föll kläppen för svart.

Efter 34. – Ke8 35. Lb5 finns inget försvar och på 34. – Se6 kan vit fortsätta med t ex 35. Lxe6 fxe6 36. Lxg5.

TOLFTE MATCHPARTIET
KUNGSINDISKT FÖRSVAR (E 76)

Maja Tjiburdanidze Sovjet — **Jun Xie** Kina

1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 Lg7 4. e4 0–0 5. f4 d6 6. Sf3 Sa6 7. Le2 e5 8. dxe5 dxe5 9. Dxd8

När Maja nu för första gången i matchen spelar 1. d4 väljer hon fyrbondeangreppet som brukar leda till skarpt spel. Det gör dock inte den här varianten.

9. – Txd8 10. Sxe5 Sc5 11. Sd5 c6 12. Se7† Kf8 13. Sxc8 Taxc8 14. Le3 Sfxe4 15. 0–0 f6 16. Sf3 f5 17. Se5 Sd7 18. g4 Kg8 19. gxf5 gxf5 20. Kh1 Sxe5 21. fxe5 Lxe5 22. Txf5 Ld4 23. Lxd4 Txd4 24. c5 Kh8 25. Td1 Txd1† 26. Lxd1 Kg7 27. Lc2 Te8 28. Kg2 Sf6 29. Kf3 Te1 30. Tg5† Kh6 31. Tf5 Kg7 32. Tg5† Kh6 33. Tf5 remi.

TRETTONDE MACHPARTIET
SPANSKT PARTI (C 92)

Jun Xie Kina — **Maja Tjiburdanidze** Sovjet

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. 0–0 Le7 6. Te1 b5 7. Lb3 d6 8. c3 0–0 9. h3 Sd7

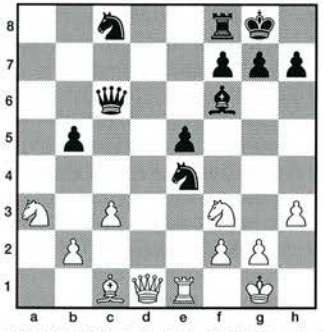
Denna variant användes flera gånger i 1990 års VM-match mellan Kasparov och Karpov.

10. d4 Lf6 11. a4 Lb7 12. axb5 axb5 13. Txa8 Dxa8 14. d5 Se7

I det sjätte och åttonde matchpartiet spelade Karpov 14. – Sa5. Båda partierna slutade med remi.

Maja Tjiburdanidze är i det här läget illa ute och försöker hitta på något eget. Det nu följande bondeoffret ger svart lite spel – men inte tillräckligt...

15. Sa3 c6?! 16. dxc6 Lxc6 17. Dxd6 Sc8 18. Dd1 Sc5 19. Ld5 Sxe4 20. Lxc6 Dxc6

21. Dd3! Scd6 22. Sxb5 Dc5 23. De2 Sg3 24. De3 Dxb5 25. fxg3 e4?

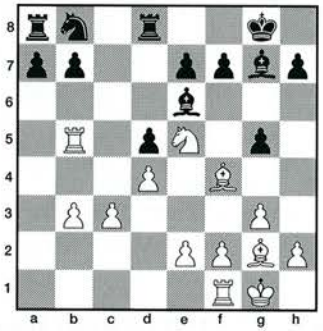
Ännu en olycklig bondeframstöt som leder till att vit får sin springare i spel. Bonden var indirekt garderad (25. Sxe5? Te8). I det följande stångar svart sin panna blodig.

26. Sd4 Db7 27. Sc2 Te8 28. Dc5 Le5 29. g4 De7 30. Le3 h5 31. gxh5 Dh4 32. Ld4 Lxd4† 33. Dxd4 Te6 34. Dd1 Sc4 35. b3 Se5 36. De2 Tf6 37. Tf1 Txf1† 38. Kxf1 Sd3 39. Sd4 Df4† 40. Kg1 Dc1† 41. Kh2 Sc5 42. Dc2 Df4† 43. g3 Dg5 44. b4 Sd3 45. De2 f5 46. h4 Df6 47. Da2† Kh7 48. De6 Dxe6 49. Sxe6 e3 50. Sd4 f4 51. b5 uppgivet.

FJORTONDE MACHPARTIET
GRÜNFELDINDISKT FÖRSVAR (D 78)

Maja Tjiburdanidze Sovjet — **Jun Xie** Kina

1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. g3 c6 4. Lg2 d5 5. Sf3 Lg7 6. 0–0 0–0 7. Lf4 Se4 8. Sc3 Lf5 9. Db3 Db6 10. cxd5 Dxb3 11. axb3 Sxc3 12. bxc3 cxd5 13. Se5 Td8 14. Ta5 Le6 15. Tb5 g5

16. Lxg5!? f6 17. Sf3 Ld7 18. Txb7 fxg5 19. Sxg5 Lc8 20. Tb5 e6 21. c4 Ld7 22. Tb7 h6 23. Sf3 Lc8 24. Tb5 Sc6 25. cxd5 exd5 26. Ta1 a6 27. e3 axb5 28. Txa8 Lb7 29. Ta1 Lf8 30. Lf1 b4 31. Sd2 Kf7 32. Ld3 Kf6 33. Lb5 Tc8 34. Kf1 Sd8 35. Ke2 Ld6 36. Ld3 Tc3 37. Lb5 Ke7 38. Kd1 Lc8 39. Ta7† Tc7 40. Txc7† Lxc7 41. Le2 Sf7 42. h4 Sd6 43. Ld3 Lg4† 44. Ke1 Kf6 45. Kf1 Lh3† 46. Kg1 Le6 47. Kg2 Kg7 48. Kf3 Ld8 49. Kg2 Se4 50. Sxe4 dxe4 51. Lc2 Kf6 52. Ld1 Ke7 53. Kf1 Kd6 54. Ke1 Lh3 55. Le2 Ke7 56. Kd2 Lc7 57. Ke1 Kf6 58. Ld1 Kf5 59. Le2 Lg2 60. Lh5 Lf3 61. Le8 Ke6 62. remi.

FEMTONDE MATCHPARTIET
JUGOSLAVISKT FÖRSVAR (B 06)

Jun Xie Kina — **Maja Tjiburdanidze** Sovjet

1. e4 g6 2. d4 Lg7 3. Sf3 d6 4. Sc3 a6 5. a4 b6 6. Lc4 e6 7. 0–0 Sd7 8. h3 Lb7 9. Le3 Se7 10. Dd2 h6 11. Sh2 Sf6 12. Ld3 Dd7 13. Tad1 d5 14. f3 Sh5 15. Df2 f5 16. g4 dxe4 17. fxe4 Sf6 18. Sf3 0–0–0 19. Se5 De8 20. De2 Sxe4 21. Sxe4 fxe4 22. Lxa6 Lxe5 23. dxe5 Dxa4 24. Lxb7† Kxb7 25. Ta1 Dc6 26. Da6† Kb8 27. Tf6 Db7 28. Dxb7† Kxb7 29. Txe6 Sd5 30. Te1 Sxe3 31. Txe3 Td2 32. Txe4 Txc2 33. Txg6 Td8 34. Te1 Tdd2 35. Txh6 Tg2† 36. Kh1 Th2† 37. Kg1 Tcg2† 38. Kf1 Txb2 39. Kg1 Thg2† 40. Kh1 b5 41. e6 Tge2 42. Txe2 Txe2 43. Tf6 b4 44. g5 b3 45. Tf1 c5 46. g6 Txe6 47. g7 Te8 48. h4 Tg8 49. Tg1 Kc6 50. h5 b2 51. Tb1 Txg7 52. Txb2 c4 53. h6 Th7 54. Th2 Kc5 55. Kg2 Kd4 56. Kf1 Kd3 57. Ke1 Kc3 58. Ke2 Kb3 59. Ke3 c3 60. Kf4 c2 61. Txc2 Kxc2 62. Kg5 remi.

Ernst Åhmans Minne

Trots hårdnande konkurens i Allhelgonahelgen blev det deltagarrekord när den femte upplagan av Ernst Åhmans minnesturnering avverkades i Göteborg. Som tidigare spelades tävlingen parallellt med Manhem Open. Tävlingen blev en skön återkomst för Bengt Svensson som ju också är något av snabbschackspecialist.

Vladimir Polej från Minsk slog konkurrenterna med förskräckelse genom att vinna samtliga partier i blixtturneringen Åskbollens A-final på fredagkvällen. När han sedan inledde med fem vinster i Ernst Åhmans Minne såg det imponerande ut.

Andra dagen gick det sämre. Remi mot Saevar Bjarnason, Limhamns SK följdes upp med förlust mot Svensson som därmed var förbi. En delad andraplats blev det ändå i ett fält som annars dominerades av västsvenskar – över 60 av de 80 deltagarna.

Resultat: Bengt Svensson, SK Kamraterna 7, Johan Hultin, AK-77, Magnus Carlhammar, SS Manhem och Vladimir Polej, Minsk 6, Yngve Aspström, Uddevalla SS, Ulf Johansson, Jönköpings SS och Hans Svedberg, SK Kamraterna 6.

Smyslov vann Veteran-VM

Exvärldsmästaren Vasilij Smyslov vann det första officiella Veteran-VM som spelades i Bad Wörishofen, Tyskland i november med 111 deltagare. Åldersgränsen gick vid 60 år.

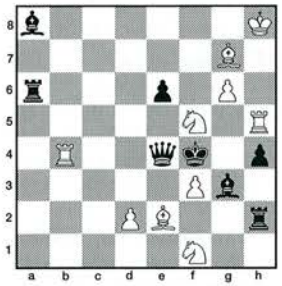
1) Vasilij Smyslov, Sovjet 8½ (av 11), 2) Efim Geller, Sovjet 8½, 3) Andreas Dückstein, Österrike 8, 4) Mark Usachij, Sovjet 8, 5) Nikolaj Krogius, Sovjet 8, 6) Wolfgang Unzicker, Tyskland 8.

Nordens representant, finske IM Kaarle Ojanen, gjorde en god insats och med 7 poäng belade han artonde plats.

Problem

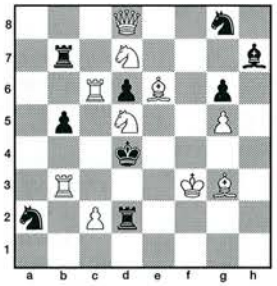
Bidrag och lösningar till Lennart Larsson
Häradsvägen 10 B, S-443 31 Lerum

15008. Lars Larsen
DK-Sönderborg

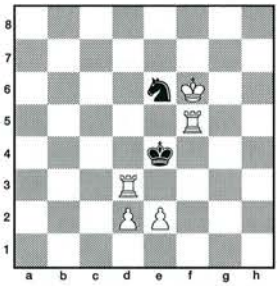
Matt i 2 drag.
b) v Sf1 byts mot v D

15009. Hrvoje Bartolovic
YU-Zagreb

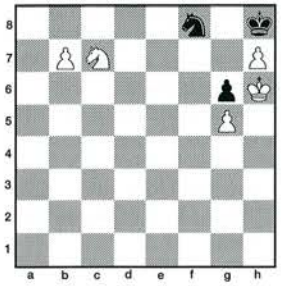
Matt i 2 drag

15010. Hrvoje Bartolovic
YU-Zagreb

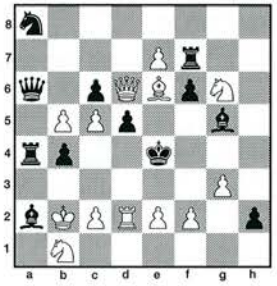
Matt i 2 drag

15011. Michel Olausson
Göteborg

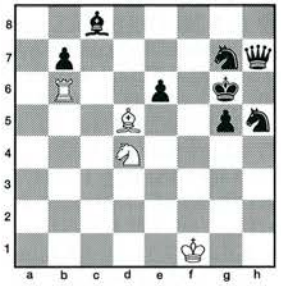
Matt i 3 drag

15012. Lars Larsen
DK-Sönderborg

Matt i 3 drag

15013. Christer Jonsson
Skärholmen

Hjälpmatt i 2 drag.
5 lösningar

15014. Viktor Tjepizjnyi, SSSR (Springaren 1991). Vit: Ke2 De3 Tb3 Tf4. Svart: Kc4 De4 Bc5. Matt i 2 drag.

15015. Herbert Hultberg, Hällefors (Thema Danicum 1991). Vit: Ke8 Lb7 Sc1 Sg7 Bb6 h6 h7. Svart: Kd6 Bc5 e5. Matt i 3 drag.

15016. Evgenitj P Sorokin & Paul Moutecidis, Iwano-Frankovsk/Saloniki. Vit: Kh1 Sg2 Bd3 d4 e5 h3 h5. Svart: Kf5 Dd5 Tf1 Tg5 La8 Lg1 Sf4 Be2 e6 f2 h2. Hjälpmatt i 2 drag. 2 lösningar.

Lösningsfrist 10 februari 1992.

I hjälpmattsproblemen börjar som vanligt svart och hjälper vit att göra matt.

De båda reproduktionerna 15014 och 15015 är hämtade från en svensk respektive dansk problemtidskrift. Om någon är intresserad av en närmare bekantskap med dessa utmärkta publikationer – tillskriv problemred som gärna står till tjänst med upplysningar!

Serien Termer och teman, som får stå över i detta häfte för att att lämna plats åt jultävlingen, återkommer i januarihäftet.

Lösningar till problemen 14969 – 14977, TfS nr 6

14969 (Pustilnikov). 1. Dd3 (2. Dc4) Lxd5/Dxd3/Tb4/Le2/Se5/De2 2. Txd5/Sxd3/axb4/Se4/f8DL/Dd4. Förspel: 1. – Dxd5/Lxd5 2. Sd3/Se4. Försök: 1. De4? (2. Dc4) Dxd5/Lxe4/Tb4 2. Txd5/Sxe4/Dxb4 men 1. – Le2!. Endera av förspelets huvudvarianter förhindras av försökets respektive lösningens inledningsdrag. Sobert problem i modern stil.

14970 (Ahues). 1. Se3 (2. Dd5) men olöslig efter 1. – Td2!. Författarens korrektur: Vit: Ka2 Tf3 Th1 La6 Se3 Se4 Bc2 g2. Svart: Ke2 Tb5 Le5 Le8 Se6 Bc3 c6 g3. Matt i 2 drag. 1. Sc4 (2. Te3) Ld4 2. Sxg3. 1. – Lf4 2. Sxc3. 1. – Ta5/Tb2 2. Sxa5/Sxb2. Försök: 1. Sf5 Ld4 2. Sfxg3 men 1. – Lf4!. 1. Sd1? Lf4 2. Sdxc3 men 1. – Ld4!. Originellt och intressant.

14971 (Segers). 1. Dg2 (2. Dxe4) Sxc5 2. Dg3 (Dg7?). 1. – Sxf8 2. Dg7 (Dg3?). 1. – Sg5/Kd5/cxd6/Lxg2 (Lf5) 2. Dg3/Dxe4/Ld4 T(x)f5. Förspel: 1. – Sxc5 2. Dd5 (Dxa1?). 1. – Sxf8 2. Da1 (Dd5?). Dualförhindring i förspel och lösning. I tekniskt hänseende en mästerlig uppgift.

14972 (Jönsson). 1. Db4 (2. Dd2) Sd-/Se6/Se2 2. Dxe4/Sd5 Sd1. Förspel: 1. – Sd-/Se6/Sf3 2. Dxd3/Sc4/Sd1. Fortsatt försvar med förändrat spel från förspel till lösning. Vackert!

14973 (Larsen). 1. h4 (dragtvång) Sb7 2. Le5 (Lc5?). 1. – Sf7 2. Lc5 (Le5?). 1. – a3/g3/Lc6/Le6 2. Dc5/De5/Dxf5/Dxb5. Försök: 1. Lc5? (2. Dxd4) Sc6!. 1. Le5? Se6!. Det intressanta tematiska spelet i denna uppgift har fått namnet Münchener-idé. Konstruktionssvårigheterna har författaren klarat på ett utmärkt sätt.

14974 (Olausson). 1. Kxd3 Kg7 2. Lxg5 Kf8 3. Lh6. Försök: 1. Se7? Kg7 2. Seg8 g4? 3. Lh6 men 2. – Kf8!. Modellmatt i försök och lösning, men oskönt inledningsdrag.

14975 (Kanonik). 1. Lb6 (2. Dxa7) axb6/Kxb6 2. Da8/Dd6. Förspel: 1. – b5/b6 2. Dxb5/Dc8.

14976 (Sekar). 1. De6 Kxd3 2. 0–0–0. Biolöslig med 1. d5 och 1. Dxb4. Jarl Forsheden sänder till jämförelse: Ke1 De3 Ta1 Bb2 – Kc2 Bb4 c3. 2 drag. 1. De6 (av E Iverland, *Dagbladet*, Oslo, 1971). W V Sokolov sänder också Iverlands problem men komponerat av K Schmeisser och publicerat i *Weltspiegel* 1947!

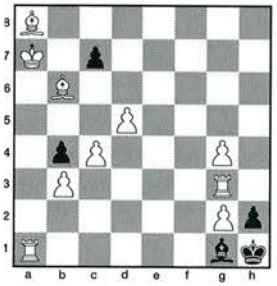
14977 (Antipov). 1. Kd6 bxa5 2. Kc6 Ka7 3. Kc7 Ka6 4. b8T Ka7 5. Tb6. 1. – b5 2. Kc6 Ka7 3. Kc7 4. b8D. 1. Kc6? bxa5!. En fin manöver med underpromotion.

Bokpriset tillfaller Wladimir V Sokolov, Heilbronn, Tyskland.

❄ ❄ ❄ *Jultävling* ❄ ❄ ❄

Vår traditionella jultävling bjuder denna gång på tre ganska svåra problem. Lösningar **senast 31 januari 1992** till **Lennart Larsson, Häradsvägen 10 B, S-443 31 Lerum.** Minst tre bokpriser lottas ut bland dem som sänder rätta lösningar.

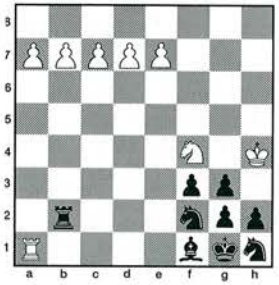
God Jul och Gott Nytt År tillönskas problemspaltens vänner och medarbetare!

Vit börjar, matt i 3 drag

Vit börjar, matt i 4 drag

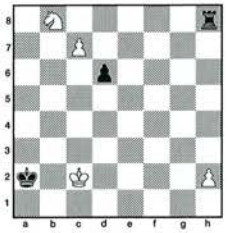
Vit börjar, matt i 7 drag

Studier

Originalstudier till: A Hildebrand
Gröna gatan 31 B III, 754 36 Uppsala.

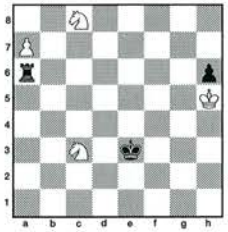
Originalkvartett till TfS' årsturnering 1991

2608. R Senkus
Litauen

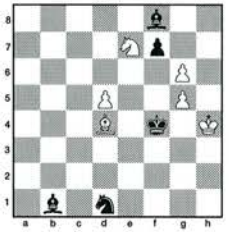
Vinst

2609. J Randviir
Estland

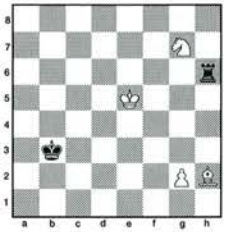
Vinst

2610. V Nestorescu
Rumänien

Vinst

2611. V Nestorescu
Rumänien

Vinst

Till dagens studier:

2608. "Rulltrappsjakt" är i detta sammanhang en passande rubrik.

2609. "Anti-Troitzky" kallade författaren idén, men vad han menar med det får lösarna själva lista ut. Studien tillägnas TfS' jubilerande studiered.

2610. Svart gillrar fällor för att stoppa fribönderna. Ett par förförelser i första draget sätter piff på anrättningen.

2611. Även här är det fribonden som ska avgöra kampen, men tillvägagångssättet är mera raffinerat än i den förra studien.

Lösningar till 2600 – 2603 i TfS 7/1991

2600 (Rumjantsev). Det tunga materialet gör att spelet blir ganska "rakt på sak", fast med en hel del finesser:

1. e7 (enda sättet att kämpa mot övermakten) Sxe7 2. Txb5 Dc2† 3. Tbc5 Dh2 4. Kd7! Dd2 5. Kxe7! La3 6. Kf7 – med remi, skriver en lösare. Detta är givetvis rätt, men det återstår alltjämt: 6. – Dd7† 7. Te7 Dg4! 8. Kf8†! Th6 9. Te6† Kh7 (9. – Dxe6 patt) 10. Te7† Kh8 11. Th5†! Dxh5 patt.

En originell idé: två pattställningar med var sitt vita torn fängslat.

2601 (Lewandowski). Varken 1. Lxc2? eller 1. Kb2? räcker till remi. Återstår: 1. Ld3†! Ka5 2. Lxc2 Sxd4† 3. Kc3 (men inte 3. Kb2? Lxc2 4. Kc3 Lg6 5. Sd8 Sb5† och vinner) Sxc2 4. Kb2! [ej **4. Sd2?** La2 5. Sc4† Ka4 6. Sfe5 (ej 6. Kxc2 Lxc4, ty, som den nutida teorin bevisat, vinner 2L alltid mot en S) Se3 7. Sc6 Lf4 och vinner] Sa3 5. Kxa3 Lf4 6. Se5! (därmed åstadkommer vit en forcerad undantagsställning) Lxe5 7. Sd2 Ld3 (7. – Ld6† 8. Kb2 Ld3 9. Kc3 =) 8. Sc4† Lxc4 patt.

Den andra huvudvarianten uppkommer efter: 1. – Kb6 2. Lxc2 Sxd4 3. Kc3 Sxc2 4. Sd2! (ej **4. Kb2?** Sa3 5. Kxa3 Lf4 6. Se5 Lxe5 7. Sd2 Ld3! och vinner) La2 5. Sc4† Kc7! (5. – Kb5/Kb7 6. Sd6† =; 5. – Kc5 6. Sfe5 =; 5. – Ka7 6. Se5 Sc3 7. Sc6† =; 5. – Ka6 6. Se5 Se3 7. Sc6 =, därför erbjuder huvudvariantens drag något bättre chanser) 6. Sfe5! (6. Sfd6? Sa3! och vinner) Se1 7. Kb2 Sd3† (!) 8. Kxa2 (8. Sxd3? Lxc4 ∓) med remi.

En mycket innehållsrik och dynamisk studie, där de reciproka dragen 4. Sd2/4. Kb2 utgör pudelns kärna.

2602 (Roslov). Författarens intention var: 1. b7 Sd7 2. a7 Ke6! 3. g6! (på 3. b8T? vinner svart genom 3. – Ld5† 4. Tb7 Sc5! och efter 3. b8D? följer 3. – Ld5† 4. Db7 Lg2! 5. g6 Kf6 6. g7 Kxg7 7. Dxg2† hxg2 8. Kb7 g1D 9. a8D Dg2† 10. Ka7 Da2–d5–a5† 13. Kb7 Sc5† 14. Kb8 Dd8† 15. Ka7 Dc7† 16. Db7 Dxb7#) Kf6 4. g7 Kxg7 5. b8T! Ld5† 6. Tb7 med framtvingad patt.

Men, som J H Ulrichsen visar, strandar det hela på 3. – Ld5! 4. g7 Kf5/Kf6 5. g8D Lxg8 6. b8T Ld5† 7. Kb7 Sc5! och vinner. Man får hoppas att författaren hittar ett sätt att korrigera studien.

2603 (Randviir). Efter den ganska brutala inledningen: 1. Lg3† d6 2. Lh2 g1D 3. Lxg1 Sf6† 4. Ke7 Sxh5 är vi framme vid studiens idé: 5. Lh2 Kb8 6. Lxd6† Kxa7 7. Kf7! cxb5 (7. – c5 8. b3 osv) 8. b4 Ka6 9. Lb8 och vit vinner i det långa loppet tack vare det dödande dragtvånget. Efter 4. – Sd5† följer 5. Txd5 cxd5 6. Lh2 Kb8 6. Kxd6! likaså med vinst.

Studien verkar inte vara speciellt ekonomiskt byggd: bönderna på h-linjen är ganska onödiga statister mera för syns skull. Spelet i slutet av studien har ren slutspelskaraktär, så det paradoxala ligger just i själva dragtvånget.

Prisböckerna för bästa lösningar går till R Forsberg och J H Ulrichsen.

Minnesturnering

Polens under många årtionden främste studieförfattare professor Grzegorz Grzeban (pseudonym för G Bagdasarian) har avlidit i en ålder av 89 år (1902–1991). För att hedra hans minne utlyser det polska schackförbundet en minnesturnering som avser studier. Insändningar till W Rosolak, Sadowa 18/20 m. 47, 91-465 Lódź, Polen före den 31 oktober 1992. Domare: Jan Rusinek.

Markaryd Open

Elfte upplagan av snabbschackturneringen Markaryd Open lockade endast 18 startande. Resultat: 1) Jonny Hector, Kirsebergs SK 7½ (av 8), 2) Mikael Johansson, Åstorps SS 7, 3) Saevar Bjarnason, Limhamns SK 6, 4) Gösta Petersson, Åstorps SS 5, 5–7) Arnthor Einarsson, Malmö SS, Lars F Olsson, Markaryds SK och Ronny Andersson, HG-Schack, Helsingborg 4½.

NYINKOMMEN LITTERATUR

Wade/O'Brien: Tournament Chess, vol. 41+42, ...	per st	700 p	h	143:–
Sosonko/Sterren: New in Chess, vol 21	(h=133:–)	240 s	i	163:–
Gaiba m fl: Correspondence Chess yearbook 3		241	h	178:–
Forintos/Haag: The Petroff Defence		254	h	167:–
Suetin: The Complete Grünfeld		305	h	179:–
Gurevich: Queens Indian Defence. Kasparov System		102	h	132:–
Marovic: Play the Queens Gambit		370	h	179:–
Trends: Open Spanish+Sicilian Taimanov+Queens Indian without g3,+Advance French+Kings Indian Attack.....		40	h	38:–
Wienigk: Caro-Kann B10–B19		152	h	115:–
" : Wiener Partie C25–C29		112	h	115:–
" : Schottisch C44–C45, C47		112	h	115:–
" : Russisch C42–C43		112	h	115:–

Prenumerationer 1992 ombesörjes för Tidskrift för Schack, Schacknytt, Schach-Echo, Schachreport/DZ, Schach-Archiv, Fernschach, Schach, British Chess Magazine, Chess, Inside Chess, New In Chess Magazine, "64" och Skakbladet.

Schackdatorer: Vi är den detaljist som har det största urvalet. Ring eller skriv till oss och begär upplysningar. Moms ingår. Snabba leveranser. Begär prislista!

SKÅNES SCHACKFÖRLAG AB (Sven Klerstam)

Linnégatan 65, 216 16 Malmö. Ordertelefon 040-16 28 61. Postgiro 63 19 45-3

Ett parti av Marcel Duchamp

❑ Som konstnär är Marcel Duchamp (1887–1968) väl dokumenterad och analyserad. Schackspelaren Duchamp porträtterades i en essä av Sixten Johansson i SSKK-bulletin 194 (4/1986).

Efter de stora och omvälvande konstutställningarna i USA i början av 1920-talet drog sig Duchamp undan konsten och ägnade schacket ett allt intensivare intresse. Bl a deltog han i fyra schackolympiader och vann 1933 ett individuellt EM i korr.

När K G Hultén var chef för Moderna museet i Stockholm arrangerades där den mest omfattande idéutställningen någonsin om samtidskonsten – "Rörelse i konsten" 1961.

Självklart spelade Duchamp där en betydande roll. Han var ju en av föregångarna till den konstinriktning som undersökte hur rörliga objekt påverkade den estetiska upplevelsen. På 1920-talet hade han t ex konstruerat "Rotary Glass Plaques" (den första bildmaskinen) och "Rotary demisphere". På 1930-talet utvidgade han de rörliga objekten i ett antal "rotoreliefer".

Utställningen hade ursprungligen kommit från Staedelijk Museum i Amsterdam, där man av dunkel anledning – som en del av utställningen – hade lyckats få Duchamp att spela ett teleparti mot "utställningsbesökarna". Möjligen fanns i bakgrunden någon grumlig tanke att de gemensamma ansträngningarna skulle resultera i ett konstverk – schackligt eller estetiskt – eller också var det bara en rolig grej.

I vilket fall som helst blev det ett tämligen medelmåttigt parti, som dock kom att följa med utställningen till såväl Stockholm som senare Louisiana i Danmark.

Själv besökte jag utställningen i Stockholm i september 1961 och gjorde då ett försök att skriva av partiet. Men jag gav upp efter endast något drag då min kulspetspenna upphörde att fungera.

I samband med att jag nyligen avslutade arbetet med en essä om Ludwig Wittgenstein och Marcel Duchamp mindes jag detta parti som jag antog var för evigt förlorat för eftervärlden. Men så fick jag kontakt med Nina Öhman på Moderna museet, som, mirabile dictu, lyckades gräva fram det ur en utställningspärm.

Att partiet är av holländskt ursprung framgår bl a av att spelarna kallas "wit" och "zwart" och att springaren genomgående förkortas "P".

SICILIANSKT PARTI (B 40)

Museibesökarna **Marcel Duchamp**

1. e4 c5 2. Sf3 e6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 Lb4

Det s k sicilianska angreppet i det klassiska systemet där svart eftersträvar aktivt spel genom att låsa springaren på c3.

6. e5!

Den starkaste fortsättningen. Andra drag ger svart goda chanser, t ex 6. Ld3 e5! eller 6. Le2 Sxe4 7. 0–0 Sxc3! 8. bxc3 Le7 etc.

I själva verket innebär textdraget att svart nästan helt avstod från att spela varianten under 1960-talet. Senare förstärktes svarts spel och varianten är nu inte längre helt utdöd.

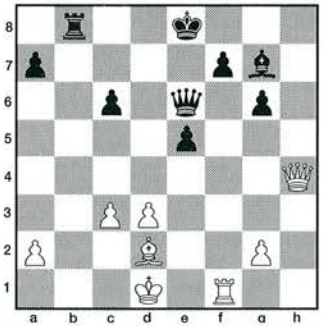
6. – Sd5 7. Ld2 Sxc3

Sämre är 7. – Lxc3 eftersom svart är i behov av löparparet för att kunna utjämna.

8. bxc3 Lf8 9. Ld3

En till intet förpliktigande fortsättning. Vit måste spela mer aktivt, t ex 9. Tb1, för att kunna utnyttja sitt utvecklingsförsprång. I stället slarvar vit ganska snart bort en bonde.

9. – d6 10. f4 g6 11. h4 dxe5 12. fxe5 Lg7 13. h5 Lxe5 14. Dg4 Sc6 15. Sxc6 bxc6 16. hxg6 hxg6 17. Txh8† Lxh8 18. Ke2 Dd5 19. Th1 Lf6 20. Tf1 e5! 21. Dg3 De6 22. Le4 La6† 23. Ld3 Lc4 24. Kd1 Lg7 25. Dh4 Lxd3 26. cxd3 Tb8

Därefter utväxlades inga fler drag. I varje fall finns inte fler noterade.

Svart har en sund merbonde och vit har svårt att försvara sig mot svarts angrepp på den försvagade damflygeln.

Sthig Jonasson

Distriktsnytt

Gotland

❑ Lagmästerskapet för fyrmannalag vanns även i år av Burgsviks SK (Björn Andersson, Peter Björntoft, Lars Åström, Knut Carlqvist). Tvåa blev Burs SK (Ingvar Gannholm, K E Gannholm, Tore Gannholm, Trygve Gannholm) med Visby SK på tredje och Alva SK på fjärde plats.

Klass II vanns av Visby SK II med Burgsviks SK II på andra plats.

Jämtland

Jämtland/Härjedalens uppsving fortsätter och vid utgången av 1990 hade man t ex passerat den magiska gränsen 200 medlemmar upp till 25 år, dvs gränsen för landstingsbidrag. Det är ett resultat av bl a Schack-Fyran, som fortsätter även denna höst. Beslut om detta fattades nyligen i samband med en ungdomsledarkurs i Folkets hus, Östersund, i vilken Göran Malmsten, Arboga medverkade på ett mycket engagerande sätt.

❑ DM 1991 spelades med kval i fyra zoner, Östersund, Hammerdal, Strömsund och Sveg (Härjedalen), med sammanlagt 34 deltagare, därav 6 i finalen.

Resultat: 1) Sven-Olof Andersson, Östersunds SS 4½, 2) Bo Wik, S-88, Hammerdal 4, 3) Lennart Burman, Östersunds SS 3, 4) Roberto Viveros, Östersunds SS 2, 5) Aneus Rosvold, Vattudalens SK 1½, 6) Patrik Häljeryd, Svegs SK 0.

Detta var Anderssons femte titel. Värst är Lennart Burman med hela 15! Gösta Berg nådde 10 och Eric Arnlind har 6 DM-tecken.

❑ DM i snabbschack 1990 spelades i höstas med 14 deltagare som avverkade 7 ronder Monrad med 15 minuters betänketid per spelare. Lennart Burman och Sven-Olof Andersson, båda Östersunds SS, tog 6 poäng varvid Burman vann titeln på bättre kvalitetspoäng. Därefter följde Sune Zackrisson och Bo Wik, båda S-88, Hammerdal, 4½, Nils Rosvold, Vattudalens SK, Peter Svensson, S-88, Hammerdal, Aneus Rosvold, Vattudalens SK och Lars Edberg, Östersunds SS 4.

❑ Blixt-DM 1991 avgjordes som vanligt i tre omgångar, varvid de två bästa resultaten räknades. 19 spelare deltog. Seger i delomgång gav 20 poäng, andraplats 18, tredjeplats 17 osv.

Resultat: 1) Sven-Olof Andersson, Östersunds SS 40, 2) David Ronlan, Östersunds SS 36,3, 3) Peter Svensson, S-88, Hammerdal 34,8, 4) Nils Rosvold, Vattudalens SK 33,3, 5) Bo Wik, S-88, Hammerdal 30.

❑ Junior-DM 1991: -74: 1) Nils Rosvold, Strömsund (alla vunna), 2) Lars Edberg, 3) Marcus Svärd.

75–77: 1) Peter Svensson, Hammerdal, 2) Olov Felton, 3) Dan Holm.

78–80: 1) Andreas Modigh (alla vunna), 2) Per More, 3) Fredrik Blixt, 4) Johan Regin.

81–83: 1) Andreas Borck, Strömsund (alla vunna), 2) Peter Vassgren, 3) Tobias Persson.

84-: 1) Rickard Carlsson, Hammerdal, 2) Niklas Karlsson.

❑ Jämtcupen 1991, en årlig tävling med tidshandikapp enligt Tusenmanna och utslagning efter 2 poängs förlust, vanns av Sven-Olof Andersson, Östersunds SS som därmed fullbordade en framgångsrik vårsäsong. Närmast följde Lennart Burman och Christer Mäki, båda Östersunds SS. Andersson tog med sin tredje inteckning hem Folksams vandringspris – uppsatt 1982 – för alltid.

Nordskåne

❑ Snabbschack-DM i Kristianstad: 1) Anders Göransson, Kristianstads SK 6 (av 7), 2) Tommi Toivanen, Kristianstads SK 6 (en halv kvalitetspoäng avgjorde), 3) Pär Hammargren, Lunds ASK 5, 4) Johan Jersblad, Åhus SK 4, 5) Karl Svensson, Vanneberga SK 4, 6) Bo Hansson, Arkelstorp/Näsum Alliansen 4 (15 deltagare).

Juniorer: 1) Martin Nilsson, Kristianstads SK 6, 2) Mattias Haglund, Kristianstads SK 5, 3) Martin Gustafsson, Hässleholms SK 4½, 4) Jens Riis, Hässleholms SK 4½ (7 delt).

Småland

❑ Eksjö SK vann Lag-DM genom att i finalen besegra Västerviks ASK med 6–2. På första bord vann Håkan Rothén över Jörgen Karlsson.

Östergötland

❑ Den årliga juniormatchen mellan Östergötland och Småland, som spelades i Norrköping över 30 bord, vanns av Småland med 16–14. Poängen fördelade sig på följande sätt: Juniorer 6½–3½, ungdomar 4½–5½, knattar 3–7.

Register 1991

Artiklar och övrigt

Mannen med världens största spelöppningsbibliotek 12
Pristävlingen i nr 8....17
Strövtåg på schackkartan 24
Yngsta styrelsen?....24
Island: Måttet är rågat!....50
Sverige: Högst förvånande!....51
Ungdomssatsning i Stockholm 53
Kommentar till VM-matchen 68
Zsuzsa stormästare....69
Manhems bokauktion....81, 335
Wasas lagledare i intervju 105
Julpristävlingarna....113
Agdestein i Växjö....119
Paul Keres' minne hyllat 121
Spelöppningar i Novi Sad....126, 185
Stormästaren som försvann....129
Ingen Världscup i Skellefteå....146
... och Haninge har lagts ner 146
Puerto Rico hoppar av....152
Mecking gör come back....154
IM-norm för Engqvist....112, 155
Vita fläckar på schackkartan 163
Vasilij Ivantjuk i intervju....164
Schackspelets Hus rivs....169
Internationellt utbyte?....179
Maja möter Judit?....187
Världscup för damer....194
"Danskdödarna" 207
Island stannar! 221
Nordiskt ungdomssamarbete....224
Utbildningshelgen....225
Läger....226
DM lever i Småland....226
Asiens schackdrottning 227
Kasparov har ändrat sig.... 236
Synpunkter på klassindelningen....255
Ivantjuk pappa....264
Schackklubb firade 125-årsjubileum....269
300 000 för schackbok....271
Botvinnik hedersdoktor 272
Bessel Kok lämnar GMA....278
Pristävlingen i nr 3....279
Prisbelönt forskning....283
Flickschackprojektet....319
Miljoner till Fischer....331
Jonny Hector stormästare....342, 408
Spelarövergångar 357
Vad är ett schackparti?....360
Schackdator – något för dig? 371
Distriktsbesök....374
SSF:s lägervecka....374
Tysk-jugoslaviskt schackbröllop....379
Storklubbarna....381
Haningeturneringen....381
Schackförbund förbjöds 381
Baltikum i OS 384
Elitserie för 40 år sedan....405
SK Rockaden, 70....407
Utbildningshelg 419
Sommarläger....419
Simultanrekord....419
Nytt schackhus i Stockholm....433
Världscupen avbryts 438
TfS' julkryss 448
Julnötter 449
Aljechinår....449
24 miljoner för VM!....467
Ett parti av Marcel Duchamp....478

Förbundsinformation m m

Nya tävlingsregler 10
Nya elolistan 11, 286
Dubbelrond i ÖSM 13
Schack-Gideon till Wiedenkeller 52
Inbjudan till Schack-SM....60
Välkomna till SM-tävlingarna 172
SM-gruppen 210
Klart Filippinerna! 228
Gemytlig kongress....254
Öppna SM i Växjö....343

Landskamper

Bortaseger mot Danmark 205
Fyrnationers, flickor....318
Knapp seger mot Finland....349
Fyrnationers, damer.... 420

Partier

Aagard, J – Andersen, I 276
Adams, M – Seirawan, Y....79
– Sjirov, A....355
– Sokolov, I 81
Anand, V – Drejev, A....122
– Hertneck, G 274
– Karpov, A....365, 365
– Kasparov, G 465
Andersson, B – Solin, N 200
Andersson, U – Anand, V....35
– Yrjölä, J 349
Andréasson, I – Wiedenkeller, M 58
Annus, T – Pröhl, H....456
Antonio, R – Renet, O 127
Arachamija, K – Canela, T....89
Aurell, B – Fedorov, V....327
Barkhagen, J – Ernst, T....326
Bator, R – Engqvist, T....362
Bator, Z – Borvander, T....110
Bazjkov, V – Barkhagen, J....302
– Meister, J....362
Beljavskij, A – Timman, J 167
Bellón, J – Rantanen, Y....282
Berg, E – Johannessen, L E 139
Bergström, C – Heim, S....58
Bergström, M – Ornstein, A 15
Bergström, P – Vilchez, V....454
Bjarnason, S – Olsson, K....153
Björk, C-M – Helgason, R....16
Blomström, L – Sjödahl, P 160
Bologan, V – Jepson, C 93
– Sakajev, K....94
– Sjirov, A....376
Brinck-Claussen, B – Lyrberg, P 22
Brynell, S – Schneider, L-Å 253, 438 440
Burkhalter, B Ö – Larsson, F....417
Burman, A – Åkvist, H....424
Bylund, A – Bäcklund, A....322
Bäcklund, A – Sund, J 457
Carlsson, D – Westenberg, H 458
Chalifman, A – Beljavskij, A 398
Christiansen, L – Barejev, J 358
– Nunn, J 273
Cicak, S – Beijar, K....452
Cramling, P – Kristiansen, J....33
– Wirthensohn, H.... 212
de Firmian, N – Nikolić, P....427
Degerman, L – Setterqvist, K 250
Djurhuus, R – Hall, J 135
– Kramnik, V....136
Djurović, D – Engqvist, T 155
Dolmatov, S – Jusupov, A....123
Egerland, D – Pettersson, T....184
Ehlvest, J – Gelfand, B 167
– Nikolić, P....400
Einarsson, A – Karlsson, U....265
Engqvist, T – Johansson, M 247
Eriksson, M – Carlhammar, M 57
Ernst, T – Sokolov, A 19
– Åkesson, R....21
Feiff, T – Bladikis....458
Fäldt, M – Wiedenkeller, M....317
Gausel, E – Lind, J-O 75
Gelfand, B – Gurevitj, M....168
– Short, N....297
Granath, R – Karlsson, K-E....180
Granath, S – Pham, M 177
Grehn, J – Hedman, E....413
Grotnes, N – Stefánsson, H....277
Guindy, E – Dahl, I....221
Gulko, B – Karpov, A....401
Gurevitj, M – Timman, J 168
Hall, J – Holst, C....160
– Östergaard, D....331
Hansen, C – Hellers, F....209
Hansson, A – Upmark, J 413
Hansson, S – Eriksson, I....176
Hartikainen – Ronneland, D 141
Hartman, C – Barkhagen, J....104
– Holmstrand, L 199
Havakainen, R – Kostelac, J....417
Hector, J – Høi, C....278
– Mortensen, E....209
– Uhlmann, W 408
Hellers, F – Cebalo, M....354
– Gelfand, B 30
– Hansen C 205
– Berg, K....278
– Ingbrant, J 197
– Knaak, R 40
– Rantanen, Y....351
– Stefánsson, H 453
– Vidarsson, J....327
– Wiedenkeller, M....328
Hedman, E – Vikmång, N....322
Hellsten, J – Howe, M 173
– Jonsson, M....444, 445
–Wiander, M....257
Henkin, I – Kotronias, V....315
Hjelm, N – Henkin, I 314
Holmberg, K – Nilsson, M....174
Holst, C – Östergaard, D....379
Hultin, J – Johansson, G....335
Hübner, R – Ivantjuk, V....32
Høi, C – Hellers, F 21
Høiberg, N – Paasikangas, J....422
Ingbrant, J – Kretz, J....317
Ivanov, A – Ernst, T 230
Ivantjuk, V – Gelfand, B 170
– Gulko, B 404
– Judasin, L....65
– Jusupov, A.299, 300, 367
– Kasparov, G 118
Jansa, V – Formanek, E....231
Jansson, A – Jonsson, M....412
Jepson,C – Kulaots, K....323
– Nordström, F 308
– Nuoro, M....94
Johansson, G – Åkvist, H....182
Johansson, J – Schneider, L-Å....251
Johansson, L – Hjelm, N 200
Johansson, Mats – Andersson, J....305
Johansson, Mikael – Ångqvist, T ...151
Johansson, V – Botsari, A-M....82
– Gerelmaa, U 90
– Guindy, E....318
– Koen, M 370
Johnsen, S – Johansson, V....221
Jonsson, M – Hellsten, J ..443, 443, 445
– Solbrand, S 174
– Strömberg, P 257
Judasin, L – Ivantjuk, V....65
Jusupov, A – Ivantjuk, V....367
Kárason, Á – Richagov, M....229
Kamsky, G – Karpov, A 170
– Kortchnoi, V 465
Karlsson, K-E – Larsson, P-O....180
– Pettersson, R 181
– Törner, P....181
– Wikström, M 181
Karlsson, L – Wessman, R 332
Karlsson, T – Jonsson, M....372
Karpov, A – Anand, V 119, 296
– Chalifman, A 400
– Gelfand, B. 166
– Gurevitj, M 203
– Kasparov, G....5, 7, 8, 10
– Ljubojević, L 401
– Speelman, J....345
Kasparov, G – Anand, V....463
– Karpov, A 3, 6, 7, 9, 10, 468
Koitjev, A –Kaidanov, G....313
Kortchnoi, V – Ye, J 32
– Sax, G....67
– Timman, J 467
Kretz, J – Svenn, M 264
Lamothe, J – Fairclough, N....185
Lekander, R – Johansson, M 161
Liimatta, J – Karlsson, K-E....181
Limbach, R – Johansson, V....87
– Joseph, M....126
Lind, J-O – Drejev, A....18
– Johansson, Ö 77
– Åström, G....307
Lindberg, B – Björk, C-M 196
Ljubojević, L – Chalifman, A....403
– Karpov, A 168
– Portisch, L 398
– Timman, J 344
Ljungquist, L – Söderborg, B....268
Lobron, E – Judasin, L 275
Lyrberg, P – Wiander, M....267
Martynov, P – Sjerbakov, R 362
Meister, J – Webb, S 302
Museibesökarna – Duchamp, M....478
Månsson, P – Adolfsson, A 320
Nielsen, P H – Kristiansen, J....236
Nilsson, M – Degerhammar, T 309
Nikolić, P – Gelfand, B 66, 125
Novikov, I – Tischbierek, R 277
Oll, L – Vaiser, A 281
Olsson, T – Ark, S-O ... .77
Ornstein, A – Carlhammar, M....245
Paasikangas, J – Høiberg, N....220
– Johansson, V....420
Peicheva-Hansen, E – Berntsen, S.421
Pedersen, S – Wikner, A 138
Polgár, J – Gaprindasjvili, N 84
Rantanen, Y – Cramling, P 281
– Hellers, F....350
Ravinskij, G – Smyslov, V....428
Razuvajev, J – Hector, J 409
Renman, N-G – Winsnes, R....56
Ricardi, P – Karlsson, L....37
Riofrio, M – Metge, K 186
Rosell, S – Jepson, C 239
Sakajev, K – Mrva, M 92
Salov, V – Beljavskij, A 346
– Nunn, J....81
Sandén, S – Eriksson, M....307
Sandström, L – Rausis, I....20
Sassenberg, F – Proschinger, ...414
Sax, G – Kortchnoi, V....123
Schmidt, W – Cramling, P 26
Schneider, L-Å – Bergström, C 217
– Brynell, S.... 252,439 441
– Pedersen, E....209
Schneider, S – Axelsson, H 321
Schütz, I – Lundgren, L-E 380
– Marttala, T....454
Short, N – Gelfand, B 298, 364
– Kortchnoi, V 466
– Timman, J....464
Siegbahn, P – Carlsson, P 416
Sjirov, A – Hansen, C 235
– Lautier, J....357
Sjtjakatjev, A – Ångqvist, T....154
Sjöberg, M – Ziegler, A....76
Sjödahl, P – Aurell, B 428
– Lukez, F....329
Sjödell, U – Howe, M....22
Sokolov, I – Andersson, U 36
Solin, N – Hultin, J....256
Soltysik, P – Berg, E....418
Spasov, V – Hellers, F....39
Speelman, J – Short, N.... 124
Svensk, I – Hjelm, N 199
– Martynov, P....154
Svensson, U – Grandsjö, C....380
Spraggett, K – Andersson, U 31
Stefánsson, H – Tozer, R....134
Stohl, I – Bagirov, V....231
Strand, J – Karlsson, K-E 180
Svensson, B – Ornstein, A 249
Swidler, P – Stefánsson, H....312
Timman, J – Hübner, R....67
– Kasparov, G 447, 462
– Kortchnoi, V....295
– Short, N....466
Tjiburdanidze, M – Polgár, Z....84
– Xie, J 391, 391, 393 393, 471, 472, 473
van der Sterren, P – Hector, J....234
van der Wiel, J – Kortchnoi, V 204
Vlad, D – Barkhagen, J 370
Vladimirov, J – Sunye Neto, J 427
Vuji, A – Metge, K....186
Vyzjmanavin, A – Ernst, T....70
– Hellers, F....71
Wedberg, T – Bagirov, V....229
– Björk, C-M....216
– Brynell, S....72
Welin, T – Webb, S 452
Wessman, R – Kristiansen, J....206
– Moskalenko, V 375
– Ornstein, A 451
Westerinen, H – Ernst, T....351
Wiedenkeller, M – Olsson, K....246
Wikner, A – Hjelm, N 373
Xie, J – Tjiburdanidze, M 390, 391, 392 393, 393, 471, 472, 473
Züger, B – Klinger, J....211

Åkesson, R – Karlsson, L.....363
Öim, T – Tairi, F.....150
Østenstad, B – Thorhallsson, T.....313

Partiställningar

Akopian, V – Barkhagen, J.....369
Andersson, B – Johanson, G 260
Andersson, K – Ådahl, M 261
Andersson, T – Nilsson, J.....414
Arnason, J – Nunn, J.....39
Backe, P – Eklund, L-G.....159
Barbero, G – Cramling, P.....212
– Summermatter, D.....211
Barejev J – Damljanović, B.....31
Barkhagen, J – Heidenfors, R.....198
– Sequera, J R 370
Benér, A – Abhayankar, A.....89
– Widjajanti, L J 85
Berg, S – Barth Berntsen, S 422
– Carlsson, I.....198
Bergman, M – Herrström, T 259
Burgess, G – Bank Fries, C 233
Cramling, P – Velimirović, D.....36
Dubois, M – Jiretorn, E.....88
Ebeling, M – Cramling, D 352
Eriksson, J – Burović,I.....95
Ernst, T – Åström, R 158
Granath, T – Solbrand, S 411
Hagen, M – Säynäjäkangas, K.....421
Hector, J – Fries Nielsen, J O 386
Heidenfors, R – Hylén, M.....161
Helgason, R – Hellsten, J 114
Hellers, F – Ernst, T.....22
– Wojtkiewicz, A.....26
Herrström, T – Carlsson, D.....259
Hulak, K – Wessman, R 35
Jepsen, T – Hector, J.....234
Jepson, C – Brynell, S 326
Jiretorn, E – Fixter, N.....86
Johansson, G – Liljedahl, L.....115
Johansson, L – Carleson, C 198
Johansson, V – Milligan, H 86
Jonsson, M – Hellsten, J 444
Jönsson, J – Persson, C 415
Karlgren, M – Jónsson, S.....112
Karpov, A – Kasparov, G.....427
Karlsson, L – Bergström, C.....57
Kristiansen, J – Wessman, R.....209
Larsen, B – Kristiansen, J.....236
Lukez, F – Hellers, F.....201
Lundin, A – Barkhagen, J 248
Mohamed, E – Ahlander, B.....114
Nordström, J – Bergström, P 111
Nuoro, M – Hamark, J.....95
Nyberg, U – Vilchez, V.....111
Soppela, T – Feiff, T.....175
Thong, T H – Benjamin, J 29
Wessman, R – Hodgson, J.....38
– O'Donnell, T.....31
Wojtkiewicz, A – Skembris, S.....37

Personligt

Berggren, Hilding..... 52
Dahlin, Jolanta 352
Gedda, Bertil 162
Hermanson, Halvar..... 97, 144
Karlsson, Bernhard 163
Kyhle, Torsten 128
Ljungquist, Lennart 268
Lundgren, Nils H.....468
Samarian, Sergiu.....329
Westberg, Jostein 17
Wettfors, Jan.....325

Problem

Ahues, H 284, 384
Albarda, J.....97
Antipov, V 97, 284, 336, 336, 336
336 382
Bakcsi, G 97, 382
Bartolovic, H.....474, 474
Beers, W A.....43
Björklund, S 41
Bolotbekov, S 143, 237
Buoma, G J 97
Byljevskij, A.....41, 237
Byljevskij, B 189
Byljevskij, A & B 97, 237, 382
Cekar, M S C.....284
Degener, U.....336
Drese, G H.....144
Enström, H.....336
Eriksson, E.....336
Fröberg, H.....99,189, 430
Gamza, G 97, 237
Gedda, B 189
Giöbel, B 143
Grinblat, A.....382
Halldórsson, S.....41, 41, 41
Hartong, J.....337
Hermanson, H 143, 143, 143, 285
Hildebrand, A.....143
Hultberg, H.....474
Höeg, N 190
Janevski, Z 430
Jonsson, C 41, 97, 336, 474
Juozénas, R 237, 430
Jönsson, G 284
Kanonik, D..... 284
Keller, M 382
Kozdon, B 336, 430
Larsen, K A K 189
Larsen, L 97, 237, 284, 474, 474
Larsson, L.....382
Léon-Martin, G 431
Lider, V 189
Lindberger, Ö 237
Makaronez, L.....189, 336
Makaronez, L & Nadezdin, N.....143
Nesic, M S.....430
Olausson, M 143, 284, 474
Olson, A 41
Paslack, R.....430
Pustilnikov, M.....143, 284, 430
Segers, M.....284, 382
Senkus, R.....382, 382
Shankar Ram, N 382
Sokolow, W V.....97, 189, 430
Sorokin, E 237
Sorokin, E & Moutecidis, P 474
Speckmann, W.....430
Stepotjkin, A..... 430
Stockman, C 41
Ternblad, H.....189
Tjepizjnyi, V.....474

SM-tävlingar

Skol-SM för flickor.....95, 175
Snabb-SM inställt 118
Juniorlag-SM.....142
Dubbelt ryskt i Öppna SM.....150
Öppna JSM 173, 231
SM-gruppen 244
SM-blixten.....250
JSM-gruppen.....256
Juniorkvalet 259
Veteran Elit 260
Mästarklassen 260
Kadettkval och final.....262, 308
Korr-SM för damer 285
Mästarelit 306
SM-resultat.....309
SM-särspelen.....368, 438
Skol-SM.....374, 410
Post-SM 442

Studier

Bergdahl, A.....240
Brodd, G.....240
Clausén, S.....240
Eller, A 385
Ericsson, A.....240
Gromov M & Kozyrev, V.....145
Hildebrand, A.....99, 240
Holm, E 240
Hultberg, H.....240
Karlsson, L.....240
Knöppel, J 240
Kos, V 288
Krenzisky, S 240
Kondratiev, V & Kopnin, A 145
Källström, H 99
Lewandovski, A.....338, 432
Lutt, A 385
Mann, C 288
Nestorescu, V.....476, 476
Neuenschwander, B 433
Pachman, L 191, 191, 191, 191
Randviir, J.....338, 432, 433, 476
Rinder, G.....99
Roslov, J 338
Rumjantsev, S 338
Senkus, R.....476
Simkovitj, F.....288
Sochnev, A 145
Steniczka, H 432, 433
Tamm, P 385
Ulrichsen, J H 432, 433
Wechterstein, G.....385
Werle, A 240
Åkerblom, A.....240

Turneringar och matcher, Sverige

Hallsberg 17, 92
Ryska veckan, Örebro 18
Malmö Open 20
Rilton Cup.....22, 70, 74, 115
Svenska Cupen 43, 76, 158, 196
Vällingbyviktorian 73
Karlstad Open 75
Simultanhelg i Växjö.....80
Talangjakten 95, 222
Rockadenjunioren.....96
Valskogsträffen.....96
Riltonkadetten..... 96
Opalenpokalen 106
Hisingen Open.....112
Eloturn. i Malmö och Göteborg.....114
Sydsvenska juniorserien 136
Damschack i Växjö 158
Siljan Open.....162
Schackåttan.....176, 224
Schackfyran.....176
Arne Berglunds Minne.....194
Europacupen.....203
Blixtnedslaget 218
Juniorallsvenskan.....225
Avesta närmar sig Limhamn.....233
Malmömästerskapet.....235, 265
Christian Jepson Lundamästare.....239
Göteborgsmästerskapet.....264
Stockholmsmästerskapet.....267
Lag-DM-final, Stockholm 279
Europacupen.....279, 302, 312
Flunsåsschacket.....301
Schackveckan i Örebro 305
Bronstein i Skåne 315, 325
Frans G Bengtssons Minne 316
Göteborg Open 317
Bengt Ekenbergs Minne.....317
Kadettallsvenskan 320
Göteborg Cup.....324
Limhamn Open 326
Rockaden – Wasa.....328
Växjös jubileumsspel 329, 428
Solin elosegrare 330
Ny stortävling i Kristianstad 331
Avesta Open 332
AK-77:s eloturnering.....335
Täby Open 362
Juniorallsvenskan.....372
Lilla Rockaden Open.....372
Rödeby Open.....379
Nynäs Open 381
Medelpad vann fyrkamp 415
Juniorturnering i Kil 419
Uteschacket i Smedby 422
Veteraner i Vårgårda.....423
Haninge Open 423
Nässjö vann Fyrstads 424
Rune Strömbergs Minne 440
Claes Lindskogs Minne 452
KSK Open.....454
Björkstadsschacket.....455
Manhem Open.....456
Skånska Skolmästerskapet.....459

Turneringar och matcher, utlandet

Kasparov behöll titeln 2
Kandidatmatcherna 8, 64, 122
Junior-EM.....17, 96, 134
Öppna estniska juniormäst 25, 141
Schack-OS rond för rond 26
Reggio Emilia 59
Damernas kandidatfinal.....67, 133
Wijk aan Zee.....78
Næstved 79, 233
Troll Masters.....81
Dam-OS.....82
Linares.....118, 164
Pia femma i Bern.....120, 211
KRO-matchen Seirawan – Timman..124
Damernas zonturnering 128, 219
Koblenz Open.....132
Hastings.....133
Skol-NM.....137
Pia fyra i Helsingfors.....156
Sensation av Silseth i öppna norska..173
Öppna norska juniormästerskapet.179
Hellers sjua i Oslo 185
"Polu" slog Judit.....190
Amsterdam 202
Oavgjort för Finland 218
Arnold Cup 228
GM-norm för Eslon i Zaragoza.....233
E Johansens 75-årsdagsturnering...233
Odense.....233
Kerteminde 234
Buenos Aires 234
Danmarksmästerskapet.....235
VM för mikrodatorer.....259
Kadett-VM.....263
Internationellt.....263
Pia sexa i Hamburg 267
Agdestein – Karpov 2–2 271
Kortchnoi färjstark.....271
Koskela vann särspelet.....271
Misslyckat i Tallinn 271
Hector trea i London 271
München.....272
Franska lagmästerskapet.....275
Copenhagen Open 276
Jubileum för Smyslov.....282
Finlands internationella mästerskap .282
Ciudad de Palma 288
VM-kvartsfinalerna..... 294, 364
Bolzano.....297
Cannes.....301
Ernst i Österrike.....303
Post-EM.....305
Gausdal.....312
Danska juniormästerskapet 323
Svenskt i Finland.....323
Unibank, Köpenhamn 328
Svenskt i Ungern ... och Västindien .330
Festivalen i Biel.....335, 355
Skollagtävlingar i Västerås.....459
Solstadsträffen 470
Ernst Åhmans Minne 473
Markaryd Open.....477
Århus 339
World Cup i Reykjavik.....344, 397
Berliner Sommer.....347
Brittiska mästerskapet.....352
Hellers trea i Herning.....354
USA-mästerskapet.....355
Jan Johansson delad etta i Olot.....365
Dam-VM 368, 390, 471
Junior-VM.....369
Wessman i Moskva..... 375
Lloyds Banks 376
Åkesson på Korfu 378
Politiken Cup 386
Deep Thougt – D Johansen 387
Judit Polgár tog GM-norm! 390
Franska mästerskapet 391
Andra mötet Gotland – Ösel.....396
Engqvist i Ungern 396
Tyska mästerskapet.....402
GM-norm av 16-årig dansk 413
Skollag-NM..... 417
Kadett- och Barn-VM.....418
Schack på Rivieran.....419
OHRA-turneringen 419
Tilburg 427, 461
Spanska mästerskapet.....455
Öppna litauiska juniormästerskapet .457
Öppna nederländska junior-
mästerskapet 458
Sovjetiska dammästerskapet.....462
Lyngby Open 464
Damernas interzonturnering 469
Veteran-VM.....473

Återkommande rubriker

Allsvenskan 14, 55, 102, 108 180, 214, 450
Citatet 142
Danmarksbrev 233
Distriktsnytt 53, 192, 353, 394, 479
Ernst, Thomas kommenterar.....6, 64
122, 166, 229, 276, 312 ,364, 398, 465
Finlandsbrev 280
Jorden runt.....271
Järnvägsschack 113, 226, 304, 426
Kombinationen.....117, 361
Korrschack 65, 127, 285, 359
425, 429, 446, 469
Krantz, Kjell kommenterar.....3, 79
118, 170, 203, 273, 295, 344, 401, 465
Ledaren 1, 49, 101, 149, 195, 243,
293, 341, 389, 437
Läsarbrev.....74, 115, 210, 348
Nya böcker.....131, 157, 287, 387, 429
Nytt från Cs.....201, 283, 394
Nytt från UK.....96, 223, 460
Problem 41, 97, 143, 189, 237
284, 336, 382, 430, 474
Studier 44, 99, 145, 191, 240
287, 338, 385, 432, 476
Termer och teman.....43, 98, 144
190, 285, 337, 384, 432
TfS' årsturnering 1991 .....100, 338, 476
Tävlingskalender. 23, 144, 156, 266, 449
Ungdomssidorna 24, 92, 134, 173
222, 318, 369, 410, 456

Spelöppningar

Albins motgambit
D 08 186
D 09 186

Antagen damgambit
D 29 282

Aljechin
B 02 77
B 04 464
B 05 229

Benoni
A 62 256
A 64 65
A 67 428

Bogoindiskt
E 11 ..... 16, 440

Caro-Kann
B 10 231
B 12 ..... 278, 365, 365
B 14 15
B 16 209
B 19 22

Dambondespel
A 47 317
A 48 ..... 110, 350
D 02 151
D 03 265
D 62 308

Damgambit
D 31 211
D 32 ..... 57, 276
D 34 76
D 35 36
D 36 ..... 299, 335, 346
D 38 ..... 212, 277, 329
D 39 ..... 275, 344
D 40 22
D 42 79
D 46 296
D 47 358
D 51 82
D 63 297
D 66 174
D 69 305

Damindiskt
E 12 427
E 15 ..... 71, 400
E 18 438

Engelskt
A 17 ..... 10, 443, 445
A 18 458
A 21 239
A 26 349
A 28 ..... 209, 401
A 33 ..... 67, 200
A 35 119
A 41 300

Falkbeers motgambit
C 31 154

Franskt
C 01 ..... 257, 417
C 02 ..... 413, 414
C 05 ..... 320, 418, 458
C 08 ..... 252, 439, 441
C 10 ..... 174, 257, 267 345, 408, 465, 466,
C 11 122
C 12 ..... 58, 72
C 14 204
C 17 40
C 18 ... 21, 141, 196, 400, 456
C 19 ..... 182, 216, 274

Gammalindiskt
A 55 58

Grünfeld
D 77 170
D 78 ..... 66, 473
D 79 166
D 82 413
D 85 ..... 5, 124, 229, 245, 264
D 86 268
D 87 90
D 89 70

Holländskt
A 87 ..... 134, 171
A 88 203
A 90 ..... 37, 375
A 92 ..... 33, 206

Italienskt
C 50 416

Jugoslaviskt
B 06 ... 235, 278, 332, 370, 473
B 07 ..... 94, 136
B 08 ..... 32, 35, 77
B 09 205

Jänischgambit
C 63 ..... 295, 393

Kaijsergambit
A 57 ..... 153, 246, 313, 326

Katalanskt
E 02 ..... 313, 428

Kungsgambit
C 33 351
C 34 184
C 36 251
C 37 412

Kungsindiskt
E 62 161
E 63 327
E 67 462
E 76 472
E 81 273
E 86 ..... 21, 167, 421
E 87 ..... 8, 10
E 88 447
E 92 ..... 7, 315, 322
E 94 ..... 26, 56, 221, 317
E 97 ..... 75, 92, 138, 247
E 98 ..... 321, 379
E 99 ..... 32, 277

Kungsindiskt i förhand
A 08 18

Morragambit
B 21 ..... 126, 127, 139

Nimzoindiskt
E 20 302
E 32 ..... 328, 401
E 38 ..... 125, 168, 357
E 39 ..... 452, 467
E 41 170
E 42 ..... 104, 221
E 43 367
E 67 367

Pillsbury
A 41 ..... 220, 363

Ponziani
C 44 209

Preussiskt
C 55 65

Réti
A 07 451
A 09 20

Ryskt
C 42 ..... 142, 403
C 43 ..... 84, 443

Sicilianskt
B 20 ..... 185, 420
B 22 ..... 87, 200
B 23 ..... 30, 364, 398
B 30 94
B 31 84
B 37 31
B 38 89
B 39 160
B 40 478
B 42 307
B 43 454
B 44 19
B 45 422
B 47 ..... 217, 327
B 48 463
B 49 281
B 50 173
B 51 118
B 66 ..... 281, 309
B 67 ..... 231, 312
B 70 ..... 230, 355, 471
B 72 393
B 78 ..... 150, 176, 455
B 82 ..... 323, 465
B 88 ..... 199, 373
B 89 ..... 135, 354
B 90 452
B 92 417
B 96 167
B 97 314

Skandinaviskt
B 01 250

Skotskt
C 45 ..... 3, 67, 391, 404, 468

Skotskt fyrspringarspel
C 47 80

Slaviskt
D 10 ..... 199, 234
D 11 362
D 15 ..... 155, 322, 362
D 18 409

Spanskt
C 44 380
C 60 445
C 61 ..... 23, 362
C 67 ..... 298, 390
C 68 39
C 69 ..... 253, 372
C 70 351
C 75 392
C 78 376
C 80 ..... 93, 160, 380
C 83 123
C 84 454
C 85 ..... 249, 393, 444
C 89 ..... 81, 466
C 90 ..... 391, 393
C 91 471
C 92 ..... 6, 7, 9, 168, 197 302, 307, 427, 472
C 95 453
C 96 ..... 391, 398

Tjigorin
D 17 177

Trompowsky
A 45 331

Prova Schacknytt!

Schacknytt är tidskriften för dig som vill öka din spelstyrka. Tävlingsreferat – partikommentarer – spelöppningstips – dataschack – spelarintervjuer – schackhistoria – tävlingar – kombinationsövningar – med mera.

Redaktör: stormästare Harry Schüssler.
Övriga medarbetare: Tom Wedberg, Axel Ornstein, Pia Cramling, Ingemar Johansson, Ferdinand Hellers, Jan Johansson m fl.

Schacknytts julnummer (nr 10/1991) ute nu!

Ur innehållet:

• Duellen •

I duellen gäller det att resonera sig fram till rätt drag i fyra ställningar hämtade ur praktiskt spel. Denna månad kämpar Rune Ljungberg och Robert Åström mot varandra (och mot hugade läsare)

• Julpristävlingen •

I Schacknytts klassiska pristävling, signerad Tom Wedberg, gäller det att lösa studier, undvika fallgropar och – om man så vill – komponera grötrim.

• Gå-på-varianten i Sicilianskt •

Lars Degerman presenterar en föga känd variant som bygger på ett tidigt damutfall.

• Dessutom •

Referat och mängder av kommenterade partier från storturneringar i Tilburg och Paris, Lars Karlssons krönika, problemspalt, kuriosaartikel, en artikel om Aljechins Sverigebesök 1935 m m.

Vill du ha Schacknytts julnummer gratis?

Vill du prenumerera på Schacknytt 1992 för endast 265 kronor?

Fyll i nedanstående talong och skicka den till Schacknytt, Box 15098, 750 15 UPPSALA.
(Om du inte vill klippa sönder tidskriften går det bra med en avskrift av talongen.)

- - - -

POSTTIDNING

B POST

Avsändare:
Tidskrift för
Schack
Gethornskroken 21
281 49 Hässleholm

ISSN 0040-6848

SCHACK-HISTORIA MED *TfS*

Tidskrift för Schack har i snart 100 år speglat schackets utveckling här hemma och utomlands. Dess årgångar innehåller allt – partier, kommentarer, teoriartiklar, turneringsreferat, tabeller, intervjuer, porträtt, olympiader, landskamper, VM-matcher, problem, studier osv osv.

De första årgångarna är sedan länge utsålda och andra försvinner i rask takt. Många finns dock fortfarande i lager. Komplettera ditt schackbibliotek medan chansen fortfarande finns!

Årg								
1920	200:–	1965	150:–	1975	100:–	1985	100:–
1931	150:–*	1966	200:–	1976	100:–	1986	100:–
1950	200:–	1967	200:–	1977	100:–	1987	100:–
1954	150:–	1968	200:–	1978	100:–	1988	100:–
1956	150:–	1969	120:–	1979	100:–	1989	140:–
1957	150:–	1970	120:–	1980	100:–	1990	140:–
1960	200:–	1971	120:–	1981	100:–	1991	140:–
1962	200:–	1972	200:–	1982	100:–		
1963	150:–	1973	100:–	1983	100:–		
1964	150:–	1974	100:–	1984	100:–		

Special I
10 TfS-nummer från olika årgångar 50:–

Special II
10 olika utländska schacktidskrifter 40:–

*) Med ett häfte i faksimil.

Priserna gäller häftade, kompletta årgångar. Portofritt!
Vi levererar också i mån av tillgång enstaka exemplar à 10:– – 25:– styck.

TIDSKRIFT FÖR SCHACK

Gethornskroken 21 · 281 49 Hässleholm · Tel 0451-128 50 · Postgiro 60 46 34 - 6